

## حساب راحت زندگی

در این حساب، مشتری می تواند با حداقل ۵۰۰۰ افغانی یا یکصد دالر امریکایی حساب افتتاح نموده و ماهانه مبلغ ثابتی را برای مدت پنجاه ماه، یکصد ماه و یا یکصد و پنجاه ماه به حساب خود اضافه نماید. به این سپرده ها مطابق شرایط، سالانه از ۶٪٪<sup>۱</sup> مفاد ثابت تعلق می گیرد. بعد از ختم مدت زمان انتخابی (پنجاه، یکصد و یا یکصد و پنجاه ماه) دارنده حساب راحت زندگی، برای قرارداد پنجاه ماهه، هر ماه روز مادر و روز معلم یادآور فداکاری های زنان و مردان مخلصی است که در طول تاریخ در عرصه عاطفه و تعلیم و تربیت زیباترین جلوه های عشق و ایثار را به نمایش گذاشته اند.



راحت زندگی آینده شما و فرزندان تان را تضمین می کند

پس هستی من ز هستی اوست  
تا هستم و هست دارمش دوست

## مادر و معلم گرامی روز تان مبارکباد !

هیأت رهبری غضنفر بانک



# غضنفر بانک

ماهنشاهه اقتصادی - اجتماعی - فرهنگی

سال دوم شماره هاں چهاردهم و پانزدهم - شور و جوړان ۱۳۸۹



Ghazanfar Bank Monthly

Economics- Social- Cultural

Second Year - Vol. 14 – 15 May & June 2010



د افغانستان اسلامي جمهور  
د پېغۇچارو وزارت  
د توزيع اسلايدراغت تکورس های حرفه  
بەهود و صعیت افغاناهی زنان و گامش نهار  
و یکی از برناوهههای بالان ګاری ملي برائ  
پەختگاری توشیه بیان گورنر افغانستان



گشایش نمایندگی غضنفر بانک در ولایت تخار

- ▷ اقتصادي سلوك په قرآنی پلوشو کې
- ▷ دامپنگ و تأثیرات آن بر اقتصاد کشورها
- ▷ مولانا لطفی بیان تانیشنېنگ



غضنفر گروپ پشتوانهه غضنفر بانک رویاهای شما را به حقیقت مبدل می سازد



Address:

866, Sher Pur Main Rd. Kabul- Afghanistan

Mobile: +93(0) 797860088 / 799428366

Phone: +93(0) 202101111

P.O. Box: 5598

E- Mail: magazine@ghazanfarbank.com

Website: www. Ghazanfarbank.com



# فهرست مطالب

۲	سخن ماہ	سرمقاله
۳	اقتصادی سلوک په قرآنی پلوشوکې	• اقتصادی
۵	دامپنگ و تأثیرات آن بر اقتصاد کشورها	•
۸	ملى محاسن، د حسابولو لاری او ستونزی	•
۱۰	موقعیت جغرافیایی افغانستان و تأثیرات آن بر مناسبات تجاری منطقی	•
۱۳	معضلات خدمات اجتماعی و تأثیرات آن بر رشد اقتصادی کشور	•
۱۵	مبادی نظام های اقتصادی	•
۱۹	نقش جامعه در ترویج کارآفرینی	•
۲۰	گشايش نمایندگی غضنفر بانک در ولایت تخار	•
۲۳	خبر اقتصادی	•
۲۵	آموزش حرفوی گامی در جهت خودکفایی زنان	• اجتماعی
۲۷	قلعه عاشق شینواری و الماس کوه نور	•
۳۰	ارتفاعی فرهنگ روزنه ای برای بهبود وضع زندگی مردم	•
۳۲	بهداشت خانواده	•
۳۵	بیست راهکار برای پرورش دانش آموزان موفق	•
۴۰	رازهای موفقیت در چیست	•
۴۳	روز مادر	• ادبی
۴۴	نیستان ( ویژه شعر و ادب)	•
۴۷	شیخ ابوسعید ابوالخیر	•
۴۸	جمله های طالبی	•
۵۰	آرشیف ملی بزرگترین گنجینه معنوی کشور	•
۵۶	مولانا طفیل ییلان تائیشینگ	•
۵۸	محفل عروسی یا گردهمایی جهانی اطفال	•
۶۱	انیسه وهاب به دیار حق شتافت	•
۶۲	حکایت	•
۶۶	interview from key players of Islamic finance	•
۶۸	Story of a King and his Ministers	•
۷۰	Mudarabah Structure	•

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

صاحب امتیاز: غضنفر بانک  
مؤسس: محمد اسماعیل غضنفر  
مدیر مسؤول: نوراحمد فهیم

## هیأت تحریر

معاون سرمحقق عبدالباری راشد  
پوهنیارسیف الدین سیحون  
معاون سرمحقق شیرعلی تزری  
معاون سرمحقق عبدالحکیم رامیار

## اداره ماهنامه غضنفر بانک در ویرایش مقالات دست باز دارد

آدرس: 866 سرک عمومی شیرپور - کابل - افغانستان  
شماره های تماس: +93(0)797860088  
+93(0)799428366

Email: [magazine@ghazanfarbank.com](mailto:magazine@ghazanfarbank.com)  
[www.ghazanfarbank.com](http://www.ghazanfarbank.com)

# سخن ماه

## حافظت از محیط زیست

نیاز به هوای سالم دارد. طبیعت یکی از نعمت‌های الهی است و انسان وظیفه دارد در حفظ و توسعه آن بکوشد. ارزش غرس نهال تنها به چوب و میوه آن محدود نمی‌شود، بلکه در لطافت هوا، حفظ خاک و گردش آب در طبیعت هم تأثیر فراوان دارد. بر این اساس هر فرد جامعه باید تلاش نماید سالانه حداقل یک نهال را غرس نموده و در رشد و نموی آن سهم فعال بگیرد. چنانچه موجودات زنده برای تنفس به اکسیژن نیازمندند، پس لازم است در این خصوص دقت و احتیاط بیشتری نماییم. هر فرد به عنوان جزئی از جامعه باید تن درست، نیرومند و بانشاط باشد تا بتواند به وجه بهتر زندگی خویش را ادامه دهد. چون زندگی فرد و جامعه به همدیگر وابسته است و ارتباط تنگاتنگ میان این دو برقرار است، هریک از ما علاوه بر وظیفه‌ای که در برابر سلامت خود داریم، در برابر سلامت جامعه نیز مسؤولیت داریم و به همین دلیل باید در زمینه حفاظت محیط زیست، فوق العاده حساس و دقیق عمل کنیم. علاوه براین، باید این نکته نیز غفلت نکنیم که نسل‌های آینده هم حق دارند از زیبایی‌ها و مزایای مادی و معنوی منابع طبیعی بهره مند شده و استفاده مطلوب کنند.

یکی از مقدمات رفع مشکلات محیط زیست، ارتقای فرهنگ عمومی در این زمینه است. درک اهمیت حفظ محیط زیست نیازمند آموزش در همه سطوح به ویژه کودکان است و لازم است که این امر مهم به شاگردان مکاتب آموزش داده شود زیرا آموزش محیط زیست به کودکان، از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. کودکان که تقریباً نیمی از جمعیت کشورهای جهان را تشکیل می‌دهند نه تنها مسؤولیت نگهبانی از زمین را به ارث می‌برند، بلکه در برابر اثرات آلودگی محیط زیست، بیشتر آسیب پذیراند. بنا برین باید برای جلوگیری از آلودگی هوا و محیط زیست با مسؤولین ذیربسط دست به دست هم بدهیم و با استفاده صحیح از منابع طبیعی، زمینه بهره بردن نسل‌های کنونی و آینده را از این منابع حیاتی فراهم سازیم.

شنبه ۱۵ جوزا برابر با ۵ جون مصادف با روز جهانی حفاظت از محیط زیست است. هدف از برگزاری این روز، افزایش آگاهی مردم برای حفظ محیط زیست و ترغیب مسؤولین ذیربسط به اتخاذ تدبیری برای مقابله با آلودگی محیط زیست می‌باشد، زیرا در نخستین کنفرانس جهانی سازمان ملل متعدد درباره انسان و محیط زیست که در سال ۱۹۷۲ میلادی در کشور سویden برگزار شد، حق برخورداری انسان از محیط زیست سالم، همطراز با حقوق بشر شناخته شد. نگهداری و پاکی محیط زیست برای لذت و سلامت زندگی انسانها از اهمیت خاصی برخوردار است. هرچه محیط زندگی ما پاک و سالم باشد بیشتر می‌توانیم از زندگی خود لذت ببریم.

در حال حاضر تمام مردم جهان خصوصاً کشورهای صفتی در معرض خطر ناشی از آلودگی محیط زیست قرار دارند. بنابراین، مبارزه با آلودگی هوا، عزم جهانی را می‌طلبید و باید تمام کشورها در این مبارزه سهم فعال داشته باشند. در دین مقدس اسلام نیز به نظافت و پاکیزگی تأکید شده است. توجه کردن انسان‌ها به مسئله مهم پاکیزگی و تأکید بر حفاظت محیط زیست از آلودگی‌ها، از ویژگی‌های دین مقدس اسلام است. در دین مین اسلام نظافت، جزئی از ایمان تلقی شده، و خداوند متعال پاکیزگان را دوست دارد. تحقیق و بررسی مستمر درباره مسائل محیط زیست، انسانها را به استفاده معقول از منابع طبیعی هدایت می‌کند. در کشور ما مبارزه با آلودگی محیط نیاز به دقت بیشتری دارد، زیرا تراکم جمعیت در شهرها و ناقیز بودن بودجه شهرداری‌ها برای مبارزه با آلودگی، محیط زیست را تحت شعاع قرار داده است. هر فرد به لحاظ وظیفه اسلامی و انسانی، مسؤولیت دارد که به منظور تقلیل آلودگی محیط، به خویشن و جامعه کمک نماید تا این طریق بتوانیم به اهداف اسلامی و انسانی خویش دست یابیم و جامعه سالم و با نشاط داشته باشیم.

هوا مایه حیات است و بدون آن، زندگی غیر ممکن است. اگر هوا نباشد مرگ در انتظار ماست و اگر آلوده باشد، بیماری به همراه دارد. هوا سالم تنها مختص به تنفس نمی‌شود، بلکه روح ما نیز

## اقتصادی سلوک په قرآنی پلوشو کې

لیکوال: محب الله شریف

لومړۍ برخه

لیکوال

- د تولنې وګړي له هغه اقتصادي راکړو ورکړو ژغوري چې د دوي به زيان دي.
- دمال اوشتو په پاکوالی او پراختیا دي کار وشي.
- د تولنې د تولوغرو لپاره دهغوي داconomics اړتیاوو په پوره کولو سره به تولنې عدالت پرځای شي.
- د درویزی او سوال کولوله بدې کړنی او بدرو اغیزو د تولنې دغرو ژغونه.

قرآنکريم په ټول صراحت سره د تولو هغواقتصادی سرغردونو او تيريو چې اسلامی تولنه زيانمنه کوي، حراموالی اعلانوي اوله يادو شوو سرغړونو او تيريو خڅه په لاندې ډول دا اسلامي تولنې د خلاصون لاري چاري هم په ګوته کوي :

- په ناروا توګه د خلکو دمالونو د خوراک جرم دیتیمانو دمالونو د خوراک جرم
- دسود خوړنې جرم
- احتکار او له خلکو سره دغله طی کولو جرم دمالونو ساتنې اونه پانګونې جرم
- د رشوت جرم
- دغلا او لوټماری جرم
- دجواری او قمار جرم
- دحرامي او فاسدي سوداګري جرم
- اوبيا داسې نور جرمونه او سرغړونې چې انساني تولنه له راز راز ګواښو سره مخامنځ کوي.

هغه خه ته چې مونږ په قرآنکريم کې اقتصادي پوهه واپس، دا هاغه اقتصادي سلوک، کړنې او راکړي ورکړي دی چې یو مسلمان وګړي یې هر موږو په خپلو مالی معاملاتو کې په پوره پاملنې، او خیرکتیا سره په پام کې نیسي.

دا نشو ويلاي چې قرآنکريم یوازی یو علمي او یا اقتصادي کتاب دی، بلکې قرآنکريم یو داسي هرایخیز او جامع کتاب دی چې دانسانی ژوند د تولو اړخونو لپاره پکښي پوره لارښونې شته او دانسانی ژوندانه هرلوری یې انسان ته په خورا بنه توګه روښانه ګړي دی. پدغه خپرنيزه کتنه کې به زمونږ هدف به دا وي چې هغه اقتصادي سلوک اواخلاق دقرآنی پلوشو په رنځی کې راپه ګوته کړو چې دا اسلامي اقتصاد بشپړونکي وي، دا به هغه خه وي چې الله تعالى په خپل ګران کتاب کې په چېر لوړ او پرمختللي ډول بیان ګړي دي.

سود، بخل، رشوت، دخلکومال په ناروا خوړلوا او ټولو هغه چارو، ناوړه عادتونو او ګړونو ته به هم نظر و کړو چې الله تعالى د تولنې لپاره په کې دزياتو ناورینونه، زيانونه او ورانيو دشنون له امله حرام او منع ګړي دي.

له اقتصادي پله د یادو شوو سرغړونو د مخنيوی لپاره الله تعالى فرمایلی دی: ترجمه : زه پر تاسو خارونکي یم . دانسان د اخلاقی پاکوالی لپاره یې فرمایلی دی : ترجمه : روغ فطرت هغه دی چې الله تعالى پرې خلک پیدا ګړي دي. دبورتني هرایخیزې لارښونې موځې دا دي:





لپی له قرآنی لابنوونو اوالهه سپیخلو پلوشوسره به مخالفت او نه ورته توب کې ترسره شي.

دغه شان دېرمهختلى اقتصاد کاروباري بهيرونه چې به پور خيركىيا او ورتىا بې موخي تاكل شوي وي، له قرآنی لابنوونو او اخلاقو پکي کاراخىستل شوي وي، کولاي شي په تولنه کې د دژغۇرلو اقتصادى زىرمۇ، ملکىتونو ، گەتكە او داسې نورو اقتصادى لاسته راپونو كچه پداسې چول لوړه کېري چې انسانى ژوند ته د خورا لويو او په زېډه پوري نىكمرغيو لامل شي.

د عملى مثال په توګه ويلاي شو: داقتصادى توکو زىرمە کول يو پرخای اقتصادى بىستىزاصلى دى خوکه له قرآنی لابنوونو پرته ترسره شى نو بىا احتكار او په تولنه کې لوړي او بیوزلى ته وده ورکوي. همدا چول د ملکىت او دنه لېرىدىدونكې شتمنى لوړتىا اوپىاینه يوه بنه اقتصادى لاسته راپونه ده خو كه له قرآنی لابنوونو پرته پرى لاس پوري شي نو بىا به دخلکو دھمکو او نورو نه لېرىدىدونكو شتمنى لوټمارى او غصب به هم له خانه سره ولرى. وروستى بىلگە دا چې په يوه تولنه کې كه د توکو او چوپونو له کارووننکو په لوړه کچه گەتكە ترلاسه شي نو دا اقتصادى اساساتو ته په کتلۇ سره، يوه خورا بنه لاسته راپونه بلل کېرىي خوييا كه همدا کار د قرآنی لابنوونو او اسلامى شريعىت له رپا پرته ترسره شي نو خامخا به ددغه شان كېنۋې لپى كې دېولپى عامه گەتكې زيانمنې او يابه په حرامو خوندونو او يوازې مادى لىذتونو سره يوازى ديو كم شميرانسانانو ژوند رنگىن ش. پاتې بىا

دېرمهختلى اقتصاد پوهان داقتصادى اخلاقو او سلوکو تعريف داسې کوي: داپولې هغه اړيکې، منلاپې تربې او رابطې دې چې يو کاروباري وگړي بې په بازار، فابرېکه، هتى اويا هرچوول بل کاروباري خانګه او خاي کې ترسره کوي.

اقتصاداد پوهانو اقتصادى سلوک او اخلاق په لاندې دولونو ويشلى دي:

۱. منطقى اخلاق او سلوک (Rational Behavior)

۲. غیر منطقى اخلاق او سلوک (Irrational Behavior)

۳. بي موخي اخلاق او سلوک (Random Behavior)

سلوکو او اخلاقو دغه دولونه په خپل منځ کي له يو اوبل سره د هر وگړي دکاروبار او اقتصادى کړنې له توپير سره دهفو موختوته د رسید په درشل کي توپير مومي. منطقى اخلاق او سلوک هغه اخلاق بلل کېرىي چې اقتصادى خوځښت له تاكل شوبو موخو سره يوشان پرمخ و لار شي خو کله چې يادشوي اقتصادى خوځښت له تاكل شوي و موخو سره اړخ ونه لکوي نو غیر منطقى اخلاق او اقتصادى سلوک بلل کېرىي. بې موخي اخلاق او سلوک هغو کړو وړو ته ويل کېرىي چې اقتصادى خوځښت او بهيرڅلپي تاكلې موخي او يا هدفونه ترلاسه نکړي.

دا بنه له ورایه خرگنده ده چې له اقتصادى منطقى اخلاقو او سلوکو سره عادي اخلاق او عقیده شتون لري خود ا پدې معنى نده چې له دغه شان اخلاقو سره به هيڅکله کوم ناوړه کار او يا تېروتنه نه ترسره کېرىي. په خانګړي توګه هله چې دنومړو کړنو

## دامپنگ و تاثیرات آن بر اقتصاد کشورها

معاون سرمحقق شیرعلی تزری

بایست بطیری تولید شده را به قیمت ۱۰۰۰ افغانی به فروش برساند تا کار فابریکه خویش را توسعه و گسترش بدهد، مگر مولدهای خارجی با استفاده از نوع دامپنگ غارتگرانه یک عدد بطیری را به قیمت ۵۰۰ افغانی به بازار عرضه نمودند که در نتیجه هیچگونه امکان برای ادامه کار فابریکه هرات وجود نداشت و به شکست مواجه گردید ( و در گذشته نیز مثالهای مشابه از چینی سازی شاکر و امثال آن وجود دارد ) که بعد از ورشکست شدن فابریکه مذکور بار دیگر قیمت بطیری خارجی به ۱۹۰۰ افغانی صعود نمود.

نوع سوم دامپنگ اتفاقی و یا تصادفی است. این نوع دامپنگ زمانی صورت می گیرد که یک شرکت مقدار زیاد کالا در گدامها ذخیره و نا فروخته دارد و می ترسد که اگر کالای مذکور را به بازار داخلی عرضه نماید قیمت ها یک دم نزول نموده خسarde مند خواهد شد و از طرف دیگر اگر کالاهایی مذکور در گدامها باقی بمانند ممکن به استهلاک معنوی مواجه شوند بناءً تصمیم می گیرد بدون اینکه در بازار عادی داخلی کدام تعییر رونما شود، امتعه مذکور را به قیمت ارزانتر در بازار خارجی به فروش رسانیده و گدامهای خویش را تخلیه می نماید، در حالیکه قیمت های داخلی هنوز هم بلند نگهداشته شده است.

معمولترین نوع دامپنگ، دامپنگ غارتی است که اکثر اتولید کننده ها به آن متول شده و می خواهند به فروش مقدار زیاد

دامپنگ سیاستی است که در آن فروش یک کالا در بازار خارجی به قیمت ارزانتر از فروش عین کالا در بازار داخلی صورت می گیرد. یا می توان گفت که صادرات یک کالا با قیمت کمتر از قیمت تمام شد آن عبارت از دامپنگ است. معمولاً دامپنگ به سه نوع می باشد که عبارتست از دامپنگ دائمی، دامپنگ غارتگرانه و دامپنگ تصادفی. دامپنگ دائمی که به نام سیاست تبعیض قیمت نیز یاد می شود، سیاستی است که یک انحصارگر، کالای واحدی را با کیفیت یکسان به قیمت های متفاوت به فروش برساند. این امر سبب می شود تا یک انحصار گر داخلی بتواند با فروش کالا به قیمت بلند در بازار داخلی ( که محدودیت تجاری و مصارف حمل و نقل در آن کمتر است ) نسبت به قیمت بین المللی مفاد خود را به حد اکثر برساند. مگر دامپنگ دائمی یا مزمن به ندرت اتفاق می افتد.

نوع دوم دامپنگ غارتگرانه وبا مخبر است، این نوع دامپنگ به منظور اخراج رقیبان از بازار صورت می گیرد. در این نوع دامپنگ تولید کننده موقتاً قیمت فروش کالای خود را در خارج کاهش می دهد و زمانیکه رقبای خود را از بازار خارج نمود دو باره قیمت کالای خود را افزایش می دهد. مثلاً: قبل از اینکه فابریکه بطیری سازی در هرات ساخته شود قیمت یک عدد بطیری خارجی ۲۵۰۰ افغانی بود هنگامیکه فابریکه بطیری سازی در هرات تاسیس شد و قیمت تمام شد یک عدد بطیری مبلغ ۹۰۰ افغانی بود و مولد می



خلاصه باید گفت که کشور های که تازه می خواهند صنایع خود را رشد و توسعه دهند باید صنایع خود را در مقابل محصولات تولیدی خارجی به خصوص اگر محصولات تولیدی خارجی با سیاست دامپنگ آن کشور ها همراه باشد حمایت نمایند، زیرا صنایع نو پای کشور های مذکور توان رقابت با محصولات مشابه خارجی را نداشته در صورتیکه حمایت نشوند زمینه رشد و انکشاف آن محدود بوده و کشور های مذکور یک کشور مصرفی و وارداتی باقی خواهند ماند. چنانچه امروز در افغانستان عملاً شاهد چنین وضعی هستیم و همه چیز را از خارج وارد می کنیم در صورتیکه زمینه تولید بسیاری از محصولات بخصوص محصولات زراعی در کشور ما به خوبی مهیا می باشد ولی به نسبت به کارگیری سیاست درهای باز تجاری به هیچ وجه تولیدات کشور ما نه تنها احیا نمی گردد بلکه باقی مانده آن هم در حال نا بودی می باشد. مثال روشن آن ورشکست شدن ده ها فابریکه خود و کوچک بوت دوزی، خیاطی، موبل سازی و حتی قالین بافی می باشد که این سیاست در حقیقت ضربه محکمی است بر رشد تولیدات داخلی و سکتور خصوصی کشور ما. زیرا سیاست در های باز بدون کنترول و بدون در نظر داشت نیازمندیهای عینی جامعه ما مفید نبوده و هیچ دولتی این سیاست را صد فیصد عملی نمی کند. بلکه تجارت با کشور های خارجی به اساس ضرورت‌های عینی و حفظ منافع ملی را پیش می برد.



کالای تولید شده به مفاد کمتر سود به دست آمده خویش را بلند ببرند. به هر حال دامپنگ بحث جدل برانگیزی است که اکثراً اعمال آنرا غیر عادلانه دانسته و تحت شرایط خاص و اقدامات لازم آنرا محدود می نمایند. زیرا مانع رشد صنایع نو پای داخلی کشور ها بخصوص کشور های عقب مانده و در حال انکشاف می شود. به منظور حمایت از صنایع داخلی در یک بازار رقابت نا سالم اعمال محدودیتها تجاری که باعث خنثی کردن "دامپنگ غارتی" می شود از طرف سازمان تجارت جهان (W.T.O) مجاز دانسته شده است. این محدودیتها معمولاً به شکل افزایش تعرفه های گمرکی ضد دامپنگ (بخاطر از بین بردن تفاوت در قیمت ها)، محدودیت واردات و... صورت می گیرد. گرچه تعیین نوع دامپنگ کار ساده نیست مگر تولید کننده های داخلی قاطعانه از بازار داخلی در مقابل هر نوع دامپنگ حمایت می کنند. در چنین حالتی واردات محدود می شود و بالمقابل تولیدات داخلی افزایش می یابد.

باید متذکر شد که اکثراً منافع ناشی از قیمت‌های پایین دامپنگ دائمی و تصادفی برای مصرف کننده بیشتر از زیان ناشی از کاهش محصولات تولید کننده گان داخلی می باشد. زیرا اگر به صورت دائمی قیمت ها پایین باشد واضح است که نیازی به تولید جدید وجود ندارد از این نوع فروش مستهلك همیشه بهره می برد روی همین اصل هم است که دامپنگ دائمی به ندرت صورت می گیرد و در دامپنگ تصادفی فروشندۀ به نحوی مجبور است تا قیمت کالاهای خود را موقتاً الى تخلیه گدامهای خود پایین بیاورد، بناءً نفع آن بیشتر نصیب مصرف کننده می شود، در حالیکه دامپنگ غارتی به هدف شکست رقبا و انحصار بازار در دراز مدت می باشد. لذا اقدامات ضد دامپنگ نیز بیشتر در برابر دامپنگ غارتی صورت می گیرد.

زمانیکه اقدام به دامپنگ از سوی یک کشور کشف و اثبات شود آنگاه کشور استفاده کننده از دامپنگ اقدام به افزایش قیمت کالا ها می نماید تا با سیاستهای ضد دامپنگ مواجه نشود. به همین ترتیب بعضی از کشور ها به منظور حمایت از تولیدات داخلی و انکشاف صادرات کشور خود، محصولات تولیدی خود را به نحوی مورد حمایت قرار می دهند که این حمایت ها می توانند به شکل سبسايدی (پرداخت های مستقیم) و یا معافی های مالیاتی باشد. همچنین اعطای قرضه به صادر کنندگان بالفل و بالقوه به منظور رونق بیشتر صادرات می باشد. که سبسايدی صادرات به ذات خود نوع دامپنگ بوده و مطابق به توقعات بین المللی غیر قانونی به حساب می آید. بناءً اکثر کشور ها تلاش می کنند طوری اقدام به سبسايدی صادرات کنند که قابل دید نباشد. به طور مثال کشور های بزرگ صنعتی به خریداران خارجی کالا های صادراتی خود قرضه هایی باتکтанه بسیار پایین اعطای می نمایند. که این اقدام قدرت خرید قرضه گیرنده را بلند برده و سبب می شود تا کالا های بیشتری را از کشور وام دهنده خریداری نماید.



اظهار نظر عبدالحليم خدام  
مدیر عمومي د افغانستان بانك  
در شهرک بندری هيرتان نسبت  
به کار کردهای نمایندگی  
غضنفر بانک در اين شهرک :

بسم الله الرحمن الرحيم

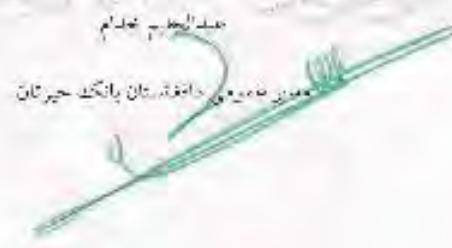


سپاهند گشی شهرک بندری هيرتان

نمایندگی غضنفر بانک، مقصم هيرتان کهنه از مقابله زاده دو این شهرک بندری برخوردار بیست و به تلازه گشی به فعالیت آغاز نموده است. در شهرک هيرتان بعد از هفت شنبه گشی بانک های موجود فعال است، داده و بخدمات هزار و وزمه خوش احوالات خوبی داشتند. از طریق داغنستان بانک تجارت مینهندند باید از داغنستان بانک حسابات افغانی و اسعاری داشته باشند تا در این پاسخگویی بانک ما تجارت نموده باشیم و حساب افغانی و اسعاری داریم. اما غضنفر بانک مردم نمایندگی داغنستان بانک سپهان دو نماینده سپاهان و دو نماینده حساب برویت بانکداری مسوسی دارد. که باید باید آور شویم که شعاعیت کاری جسد بانک شان نماینده بانک داغنستان بانک هيرتان قابل متابعت بیشتر است. بانک تعداد بانکهای تجارتی که از دارایی سود نموده اند کارهای شاده و اولیه هرچهار دان هرگز بوده و بحکم مسافر مسافر نمایندگی از هر فرماندهی شفاهی مستعد بیگردند. اما غضنفر بانک، استقرار نیو، بوقت و زمان معاملات خوبیها تعیین و بطبق مسافت و بتصورات کلام مغایطه هر آنها در تعاون شده و از صحت معامله خود را مطمئن هیساند. به حدوده سکان و بجهة کارهای کاروانیان و معامله داران خود نمایندگی هرگز سالم و موافق غضنفر بانک بوده و نمایندگی داغنستان بانک هيرتان از محاملات سفاذ، و بخورد نیکه مخصوصی غضنفر بانک، اظهار میباشد. که این دو موقوفت مزدای

شادران در عرصه بانکداری را باو گذاشتند. آنزو مندیم.

### لـ الخـسـرـاء





## ملي محاسبي، د حسابولو لاري او ستونزی

خپنواں عبدالحکیم رامیار

په تیرپسى:

د تیرپى گنې په مثال کې مولیدل چې په GNP کې په يوه واحد شاخص سره بېلا بل توکي، چې د ټولو اقتصادي فعالیتونو ارزښت دی حسابېږي. ددي حساب لپاره ېې هماغه د بازار منځني قیمت دی چې عرضه کونکي او پیرودونکي د رانیلو او پلورلو په وخت کې په هغه باندې معامله کوي. او د توکو خخه مقصد اقتصادي مفهوم دی چې دلر ګیو او غنمو ترڅنګ د کتاب، قلم، سنگارځای، طبی خدمتونه، تلفونی اړیکې، مشوری ورکول او ټول اقتصادي خدماتي فعالیتونه په برکې نیسي. مثلاً ددي ارزښتونو په خنګ کې، خوک چې یو کورپه ۵۰۰۰ افغانۍ په کرايه ورکوی دا پېسې ېې په عايد او هغه چاچې کورپه کرايه نیولی دی د خرڅ په حساب ېې معامله کېږي. او که د کورخاوند خپله په کور کې ژوند وکوی داسې انګريل کېږي چې ګویا هغه په ۵۰۰۰ زره افغانۍ کور کرايه کړي دی او د احساب په GNP کې حسابېږي.

د بحث په ترڅ کې وویل شول چې د یو تولیدی محصول اخري ارزښت (زيات شوی ارزښت) به ناخالص محصول کې محاسبه کېږي. نوکه د یو قالینې ارزښت مو په ناخالص محصول کې حساب کړي وی لازمه نه ده چې دهغه فابرېکې د کار حاصل هم په حسابونو کې راولو چې قالين او بدونکي ته سپنسی تولیدوی، خکه چې دهغه د کار ارزښت د قالینې په ارزښت کې شامل شوی دی. همدا راز د پخوانیو او موجود مانیو او جورښتونو ارزښت په اوستنی ناخالص محصول کې نه نیول کېږي، بلکې یواخې د هغه په اړوند د کال په ترڅ کې د نویو فعالیتونو او په کنې د راوستيو بدلونونو ارزښت حسابېږي. په ملي محاسباتو کې ډېر وختونه خنې کالی نه نیول کېږي او یانشی نیول کیدای خکه چې د هغې د ارزښت حسابول ستونزمن کار دی. لکه هغه توکي چې تولیدشي او په ناقلونه بېه وپلورل شي او د مخدره موادو تولید چې یو غیر قانونې تولید دی په دی ډله کې راخي او یاهم هغه توکي چې د خصوصي غیر رسمي سکتور او کورنیو لخوا تولیديرې او په خپله ېې مصرفوي او یا يې دوستانوته وپيا ورکوی. په ډېر وروسته پاتې هپوادونو کې دهغه جملې نه زموږ په هپواد کې چې نيمکړۍ محاسباتي سیستم لري او له بدمرغه فسادی اړیکې هم ورسره مل دی د ملي محاسباتو احصائي او شمیرنې نامکملې او نيمکړۍ دی. د مطلب دروښانولو په خاطر خینې بیلګوته ګوته نیسو:

هغه فابرېکې او نانوایي ګانۍ چې په بنارولو یو کې ثبت دی د عايد او مصرف پر اساس ماليه ورکوی او حسابونه ېې په ملي شمیرنو کې نیول کېږي. خو د هغه بشنېئه او نارینه نانوایي ګانو چې په ګراچونو اویا خپلو کورنو کې دخلکو ډودې پخوي ولو که خو، خوتنه شاګردان هم ولري د عايد او مصرف کچه ېې چاته مالومه نه ده. بله بیلګه: ممکن د استالټ د کلالې ګانو حسابونه په اړوندې دولتي ادارو کې ثبت وی او د هغې د کار او عايد ماليه او احصائي په ملي محاسباتو وشمېرل شي، خو فکر نه کوم تراوشه هم چا د هغه





کلالانو د عايد او مصرف حسابونه مالوم کړي وي او په دولتي محاسباتو کې راغلې وي چې په خپلو د کانونو او کورونو کې د نانوایي کانو او کورنيو لپاره ختین توروونه جوړوي.

ملي ناخالص محصول GNP په خپل وار سره په نوم (اسمي) ملي ناخالص محصول او واقعي ملي ناخالص محصول باندي ويشل کيري، چې په نوم ملي ناخالص محصول په جاري بيو د ټولو تولید شويو محصولاتو ارزښت دی اما واقعي ناخالص محصول ديوه ثابت کال (د اساس کال) په بيو باندي د محصولاتو حسابولو ته ويل کيري. په عمل کې د هبادونو اسمي ملي ناخالص محصول د واقعي ملي ناخالص محصول په پرتله لوی ارقام بنې، لامل پې دادی چې يو خو په طبیعی دول د ټولنو مادی محصولات او خدمتو ديوکال خخه تر بله کاله فرق کوي او دوهم داچې تورم او دقيمتونو لوړوالي شميري لویو.

په فرضي بهه که داپې فکر و کوو چې په يوه هباد کې په دو کلونو کې تولید شوي کالی د مقدار په لحاظ یوشانه وي او بیه د لوړۍ کال په پرتله په دوهم کال کې زياتي شي نو په پايله کې به د تولید دنه بدلون سره، سره د ملي ناخالص محصول ارزښت په دوهم کال کې زياتوالی وبنې.

اما د واقعي ملي ناخالص محصول ارزښت داسي دی چې د دواړه کلونو واقعي محصول چې هرموږ بدلون مومني ديوه ټاکلې (اساس کال) په بيو کې ضرب کوو. دا لاسته راغلې ارزښت دواعي ملي ناخالص تولید په نوم یاديږي. د پورتنۍ مثال د بشه رو بڼانولو لپاره داسي اړکل کوو چې په يوه هباد کې دوه توکې غنم او توکر تولیدري، او موږې پې تولید او بېي په لاندې جدول کې وړاندې کوو.

کال ۱۳۸۸		کال ۱۳۸۷		کال ۱۳۸۶		توكۍ
ديوه واحد بيه	تولید	ديوه واحد بيه	تولید	ديوه واحد بيه	تولید	
۱۴۰ افغاني	۸۰ منه	۱۲۰ افغاني	۸۰ منه	۱۰۰ افغاني	۸۰ منه	غنم
۱۰۰ افغاني	۱۰۰ امتره	۷۰ افغاني	۱۰۰ امتره	۵۰ افغاني	۱۰۰ امتره	توکر

په دی توګه که دواړه توکۍ په ورڅنۍ بيو محاسبه کړو نو په ۱۳۸۶ کال کې به په نوم ناخالص ملي محصول ۱۳۰۰۰ افغانۍ، په ۱۳۸۷ کال کې به ۱۶۶۰۰ افغانۍ او په ۱۳۸۸ کال کې به ۲۱۲۰۰ افغانۍ وي.

او که د پورتنۍ جدول دواړه توکۍ په ثابت بيو (۱۳۸۶ کال په بيو) محاسبه کړو نو په دری واړو کلونو کې یو ثابت عددیانه ۱۳۰۰۰ افغانۍ بنې چې په ۱۳۸۷ او ۱۳۸۸ کال د جاري بيو د محاسبې خخه لاسته راغي ارزښت په پرتله (۳۶۰۰۰) افغانۍ او (۸۲۰۰) افغانۍ کمی دي.

خرنګه چې ملي ناخالص محصول ديو په توګه دو ګرو د کار او هاند مجموعی محصول دی چې د بازار په بيو پې ديوه کال په ترڅ کې لاسته راوړۍ نوکه چېږي دا ناخالص محصول ده بود په ټول نفوس وویشل شي د سپړي په سر ملي ناخالص محصول تری لاسته راحي او که ملي ناخالص محصول په ټولو شاغلو ګړو وویشل شي، دهر شاغل ګړي په سر محصول بنې. خرنګه چې ملي ناخالص محصول د بازار په روانو بيو ارزول کيري. ده پرو توکيوا بازارې بېي په خپل خان کې غیر مستقیم مالیات لکه په خرڅلا باندې مالیات او په توګه د توکو بېي، هغه بېي نه دی چې د کالې په ټولونکي پې ترلاسه کوي. په دی ترڅ کې که غیر مستقیم مالیات ددي بيو نه کم کړو د توګه د عواملو بېي لاسته راحي او په واقعيت کې، د توګه د په ټولونکي عايد په ګوته کوي.

د ملي ناخالص محصول شمېري نه یوازي د توګه د کچې دارزولو په خاطر بلکې ده بود د سوکالی د ارزونې په خاطر کارول کيري. کیدای شي اقتصاد پوهان او سیاستمداران دواعي ملي ناخالص محصول زیاتیدل د خلکو د ژوند بهه والي وبولي. خو په عمل کې داسمي ناخالص محصول شمېري نه د مقدار له لحاظه او نه هم دا قتصادي سوکالی له نظر کامل معیارنه شي ګډل کیدای. نوپدې توګه موږ چې دې بلاپلې ستونزو او تشو له کبله له یوی خوايو پرمختله احصائي سیستم نلرو او که خه ناخه پې لړو تخنیکي او مادی امکنات پې کم دي، او له بلې خوا د پراخ فساد او ستونزو له کبله تور او ناقونه اقتصاد زمونږ په هباد کې ژوری رینې غزولي دی او د ډېروله فعالیتونو احصائي نلرو پدې توګه ز موږ ملي حسابونه او شمېرنې د ډاډ وړنشي بلل کیدای او هم په په ګنونو باندې د ملي عايداتو دېرته ویشنې په اړوند او د هغوي د ژوند کچې په باب خوک واقعي قضاووت نشي کولای. او که کومه داخلی اویا خارجي موسسه خوشینانه احصائي خپری هم کړي. واقعي بنې به ونه لري.



## موقعیت جغرافیایی افغانستان و تأثیرات آن بر مناسبات تجاری منطقوی

پوهنیار سیف الدین سیحون استاد دانشکده اقتصاد دانشگاه کابل

افغانستان در بستر مداخلات استعماری و سیاست های ناکام نفاق افغانانه توأم با درگیری های داخلی و عقب نشینی های مصلحتی وارث محدوده جغرافیایی شد که به دریای آزاد راه نداشته و محاط به سرزمین ها بسته و متربوک همسایه گان می باشد.

روشن است که در عدم دسترسی به بنادر آزاد، مصارف انتقال کا لاما در کشور سیرسعودی پیموده و مصارف انتقالاتی در صد مصرف تمام شده کالا را بلند می برد که این رقم در افغانستان تقریباً بیست و پنج در صد مصارف تمام شد را احتموا می نماید.

این عدم دسترسی به بنادر آزاد در بسا موارد به محدودیت تورید و صدور کالا ها انجامیده و گاهی به محدودیت کامل نیز روپرور بوده

در سده اخیر میلادی جهان شاهد گسترش همکاری های متقابل منطقوی مانند اتحادیه اروپا، سازمان وحدت افریقا، اتحادیه جنوب شرق آسیا، اتحادیه آزاد تجارتی بین کشور های امریکا، کانادا و مکسیکو، سازمان همکاری های منطقوی جنوب آسیا (سارک)، سازمان همکاری اقتصادی منطقوی (ایکو)، سازمان شانگهای، اتحادیه کشور های آسیای مرکزی می باشد.

کشور های جهان با درک واقعیت های اقتصادی خویش به این باور دست یافته اند که نمی توانند در همه موارد و ساحه ها با معیار ها و شرایط رقابتی اشیا و خدمات را تولید و عرضه نمایند، بنابرآ با اختصاص به رشته های تخصصی و مزیت های نسبی تولیدی می توانند وارد بازار جهانی شوند و از تبادله و تجارت به کالاها و خدمات با کیفیت تر دست یابند.

حقوقی کردن مناسبات اقتصادی همرا با برخورد یکسان و زدودن عوامل و ریشه های فساد اداری به جا مانده از نظام های استبدادی، راه را به سوی عقلانی کردن مناسبات اقتصادی در سطح ملی و بین المللی باز نموده و روابط اقتصادی سالم جای معاملات غیر قانونی و زیان آور منافع ملی را می گیرد.

افغانستان وارد کننده عمدۀ مواد غذایی و کالای مصرفی کشور های دور و نزدیک بوده، اقلام عمدۀ وارداتی آن از مرزهای غیر قابل کنترول بدون محصول وارد بازار ملی می گردد. فرایند معیاری و قانون مند سازی این مسیر هر چند کار دشوار بوده ولی باید پیش بین بود که آزادی تبادله و تجارت عامل توسعه اقتصاد و فقر زدایی بوده موجب جلب تکنالوژی معاصر و مهارت های نوین می گردد. کشور ما می تواند با تولیدات با کیفیت و عرضه آن در بازار ملی و بین المللی به انباشت سرمایه به هدف سرمایه گذاری در بخش های تولیدی و خدماتی نایل آید.

همکاری منطقی مبتنی بر قانون مند کردن روابط دو جانبه کشورها، عامل گسترش امنیت، صلح، ثبات و توسعه اقتصادی و برپایی زیرساخت های لازم در کشورها بوده مخصوصاً توسعه شبکه های انتقالاتی و ترانزیتی سر تا سری مهمترین عامل پویایی و تحرک اقتصادی در کشورهای منطقه پنداشته می شود.

سرمایه گذاری دو جانبه و چند جانبه نیز با عوامل فوق ارتباط داشته سهولت های قانونی کریدیتی، بانک داری، توسعه مؤسسات قرضه دهی و برپایی اداره سالم عامل رشد و توسعه منطقی بوده، اشتغال، فقر زدایی و رفاه اقتصادی را نهادینه ساخته و مسیر توسعه اقتصادی را برگشت ناپذیر و متداوم می سازد.

است. چنانچه متنوعیت توریدی کالاها وارداتی از بندر کراچی پاکستان در مواردی به وقوع پیوسته است.

عنعنوی بودن سکتور تجارت و محدود بودن اقلام صادراتی تک محصولی، عامل بازدارنده در پو یابی و توسعه دادو ستد بوده که با گذشت زمان به زیان کشور ما انجامیده است. مدارک و شواهد احصائیوی نشان می دهد که این عدم تناسب در نسبت تبادله به مرور زمان بیشتر می گردد چنانچه از ده تا بیست مرتبه به زیان کشور تک محصولی تمام می شود.

تجارت معیاری با توسعه شاه راه ها شکل می گیرد و توسعه می یابد. کشور ما که در درگیری های سال های اخیر از مسیر رشد و توسعه طبیعی خویش بازماند و ظرفیت تولیدی آن در همه سکتورها به حد اقل رسید مگر تولیدات عنعنوی آن با سخت جانی هنوز هم به حیات خود ادامه می دهد ولی فاقد معیارها و ضوابط عرضه کالاها با شرایط جهانی بوده، سیستم بسته بندی و عرضه این کالاها با نیاز ها و شرایط جهانی همخوانی ندارد.

اقتصاد امروزی با دانش فنی و مدربیت علمی معاصر مجھبوده، فناوری و مهارت ها نیز جهانی گردیده و کشور ما بی نیاز از این آموزه ها نبوده بلکه جذب این دانش معاصر با توجه به عقب ماندگی تاریخی آن از فرایند رشد علمی معاصر، شتاب بیشتر را می طلبد.

ساده سازی قوانین و مقررات تجاری و قانونی کردن تمام مناسبات و روابط پیچده اقتصاد در سطح ملی و بین المللی، زمینه تحرک بیشتر بخش خصوصی را موجب گردیده و این بخش با اشتیاق و علاقه در جستجوی منافع حاصله برای مؤسسه و نهاد خودی، منافع عامه را نیز تأمین می نماید.





# حساب مشاربت میعادی

این حساب بانکی بین مشتریان و غضنفر بانک در روشنایی شریعت اسلامی و پیروی از اصول و معیارهای فقه مشاربت انجام میابد. مفاد حلال این حساب بانکی که از سرمایه گذاری در پروژه های مشروع واسلامی به دست می آید، بعد از سپری شدن زمان قانونی آن که در قرارداد میان طرفین قید شده است، به حساب مشتری انتقال میابد. مدت قانونی این حساب بانکی از شش ماه تا یک سال می باشد.



## غضنفر بانک پیشتاز در بانکداری اسلامی

## مُعْضَلَاتِ خَدْمَاتِ اِجْتِمَاعِيِّ و تَأْثِيرَاتِ آنَّ بَرِّ رَشْدِ اِقْتِصَادِيِّ كَشُور

آزادی

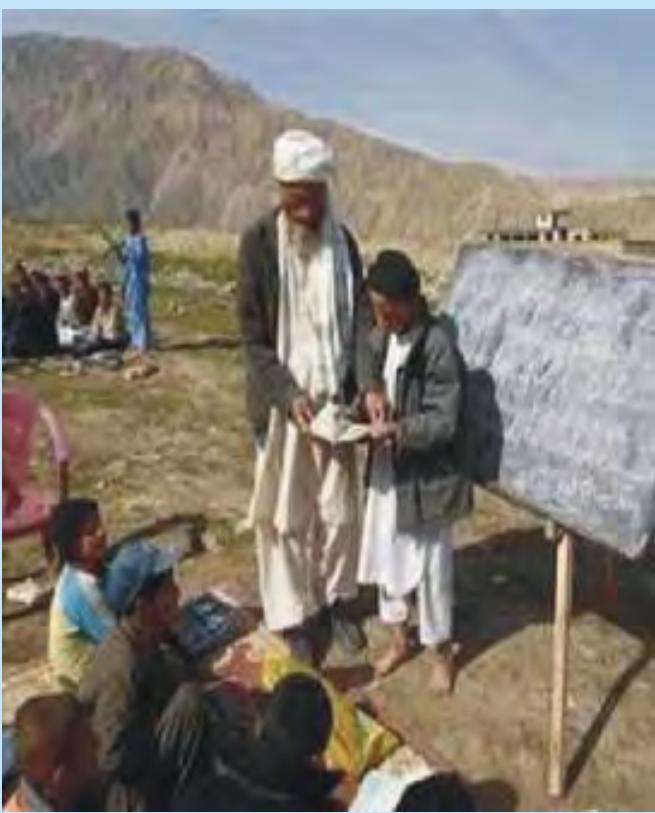
نویسنده: م.ی. زیدابادی

های بیشتری داشته و دارد. زیرا در چنین جوامع در پهلوی سنت های عقب مانده بی سوادی عام بوده، حکام و دولتمردان به منظور فراهم آوری شرایط برای تسلط و آمریت خویش فاصله میان اقوام و قبایل را بیشتر ساخته و به تضاد ها دامن زده اند، بدینصورت بعضًا در وقت طرح و تطبیق پلان ها و پروگرام ها چه در سطح مسؤولین و طراحان و چه در سطح مجریان و عملی کننده گان، صبغه عام و ملی آن تحت تأثیر بینش های تنگ نظرانه سکتاریستی، قومی، محلی و لسانی قرار گرفته در پهلوی برانگیختن روحیه های عدم همکاری فاصله های بی اعتمادی میان مردم و عدم اعتماد بر دولت را به بار می آورد که در نتیجه پلانها و اقدامات نتایج متوقعه را به بار نمی آورد.

خدمات اجتماعی و اگر آن را در سطح و سیعتر در نظر بگیریم یعنی خدمات عامه بنابر خصلت و اهداف آن که حیثیت کالای همگانی را دارد و در یک جامعه نمی توان کسی را از استفاده آن محروم کرد. در تمام جوامع و کشور ها دارای مبرمیت خاص است. این که صرف گفته شود که خدمات عامه، حق همه و در خدمت همگان است و یا آن را در قانون و پالیسی ها جای بدھیم

هر گاه به تاریخ جوامع بشری نظر انداخته شود به خوبی مشاهده می گردد که جوامع بشری در طول موجودیت خویش با فراز و نشیب های زیاد زندگی مواجه گردیده اند، زمانی رشد و انکشاف داشته و گاهی هم با موانع و مشکلات اقتصادی، اجتماعی و سیاسی روبرو شده اند. روند تکامل هر جامعه تابع شرایط خاصی بوده حرکت و پویایی آن مطابق به قانونمندی های عام صورت گرفته و می گیرد، به همین دلیل بین گذشته، حال و آینده هر جامعه یک ارتباط ناگستین وجود دارد. بدین منظور بوده است که دولت ها و مسؤولین برنامه های رشد اجتماعی و اقتصادی جامعه را طرح و به مرحله اجرا داده اند. به گونه مثال تحولات و تغییراتی که در جوامع اروپایی رخداده پلان های رشد اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و فرهنگی را مطابق به اولویت ها و ضرورت های عینی واچابات عصرزمان طرح و در عمل پیاده گرده اند و به موفقیت های هم نایل امده اند، آنها به داشتن روحیه عالی فداکاری، همکاری و روحیه حسابدهی، شفافیت و مدیریت سالم، عامل عملده و اساسی این موفقیت بوده اند. تجربه کشور های جهان نشان داده است که تطبیق و تداوم انکشاف و دگرگونی در کشور های با جامعه بسته نسبت به جامعه باز دشواری





مجهزی داشتیم و داریم به نام خانه سازی که در جوار آن کوهی با ذخایر مساعد ساختمانی قرار دارد. ممکن قسمتی از موتورها و پرزه جات این فابریکه به یغما رفته باشد اما می شود آنرا فعال ساخت، می توان منبع مالی آن را از مدرک یکی از موسسات خصوصی سازی شده تمویل کرد. ضمن آنکه این فابریکه عام المنفعه و مفید فعال ساخته نمی شود، معدن سنگ مرمر آن به اجاره داده می شود و به طور غیرفنی استخراج شده و از سنگ آن که از جمله مواد تعییراتی و تزیباتی با ارزش است در تهداب ها و جوی بدرفت و کانالیزاسیون کار گرفته می شود (این سخن تنها و تنها از نویسنده نی بلکه از جمله انتقادات و پیشنهادات مکرر اعضای علمی اکادمی علوم افغانستان و سایر پوهنتون های کشور است که در سیمینار های کشور ارائه شده است).

درین صورت سپردن یک نمه زمین که در مورد مسئله آباد نمودن آن اصلاً فکر نشده باشد، صرف نسبت دلخوشی مقامات مسؤول و تبلیغات رسانه ها شده می تواند نه حل مشکل بی خانگی یک هموطن مستحق.

معضله دیگری که از آن یاد آوری نمودیم مسئله حفظ محیط زیست است. کثیف شدن محیط زیست و هوای کشور به خصوص شهر های بزرگ از آن جمله شهر کابل، به فاجعه تبدیل می شود، که ناشی از بی مسوولیتی و فعلیت کار و باریان و عدم توجه و کنترول مسؤولین بوده است که باج تأثیرات منفی آن را نه تنها نسل کنونی بلکه نسل های بعدی باید بپردازند.

کدام دردی را دوا نخواهد کرد. آن قانون و وعده ارزش داشته و خواهد داشت که جامه عمل بپوشد در کشور ما که جنگ و بد بختی های به میان آمده هنوز هم دوام دارد، مستلزم اقدامات و طرح پالیسی های همه جانبه و بنیادی است. این پالیسی ها باید جوابگوی خواسته ها و نیاز های سویی زحمتکشان و غم دیدگان کشور باشد.

در کشور ما از اثر شرایط و وضع به میان آمده مشکلات عدیده پدید گردیده است. شرایط جنگ و ادامه آن اقتصاد ما را ویران و به رکود مواجه ساخته است که در پهلوی معضلات تولیدی امور خدمات اقتصادی را که در واقعیت زمینه ساز ببود و ارتقای سطح زنده گی اکثریت مردم است، در حالت نا مطلوبی قرار داده است.

کشور ما که در حالت گذار از سیستم مختلط اقتصادی به سیستم معین دیگر که همانا اقتصاد مبنی بر مالکیت خصوصی می باشد وضع نا به هنجار و درهم و بر همی را پدید آورده است، نحوه انجام خدمات که باید روحیه، اداره و همکاری مردم را که نیاز نیروی اساسی رشد و اکتشاف کشور اند زنده و بسیج نماید، به نا امیدی و یأس تبدیل نموده است. میلیون ها هموطن ما که بی خانه، بی روزگار و سر گردان اند به محل سکونت، دوا و درمان و آب و برق و تأمین غذا ضرورت دارند اما خدمات ارائه شده چه از جانب سکتور دولتی و یا هم سکتور خصوصی جوابگوی معضلات و خواسته های آنان نیست و در بسیاری موارد به جای کمک رساندن به کاهش و حل آن، آنرا تشدید هم نموده است.

معضله مسکن، ترانسپورت، آب صحی و شفاخانه، داکتر و دوا و بد تر از همه کثیف شدن هوا و محیط زیست از معضلات جدی مردم بخصوص در شهر ها می باشد. ما با وصف امکاناتی که برای تأسیس شهر ها و قصبه ها (و لو در سطح پایین) داریم آنرا کمتر مورد توجه قرار داده ایم. آن محلات شهرک ها و قصبه هایی که ایجاد شده و در شرف طرح ریزی هستند، بعد از معامله گری ها در اختیار مافیا و جلابان فاسد قرار دارد. کمتر به مستحق آن میرسد. طور مثال معلم در کشور ما حد اکثر چهار، پنج هزار افغانی معاش دارد و توسط این بول باید پنج، شش تن از اعضای فامیل را نان بدهد. بعد از سالها ریاضت و امید داشتن سر پناه قطعه زمینی در یک دشت و بیابان مستحق می شود چطور باید آن را آباد نماید؟ اگر ذخیره یا کدام امکان دیگر داشته باشد ممکن به قیمت زمین بپردازد در حالیکه با در نظر داشت گذشته این کشور برای کمتر معلم و استادی امکان ذخیره از معاش خود وجود داشته است. در چنین حالتی یا از گرفتن زمین منصرف می شود و یا هم در ارتباط با جلابان و مافیا به معامله می پردازد و آن را به فروش می رساند. و خود به حالت بی خانگی ادامه می دهد. خوب این معضله تقریباً در تمام جهان وجود دارد اما آنجا نظم و دسپلین و قانون و مقرارت حاکم است. مراجع و موسساتی وجود دارد که چنین افراد را کمک می کند. کریبدت و قرضه در اختیار آنها می گذارند. ما هم در چنین حالتی نیستیم که هیچ چیز و هیچ امکانی نداشته باشیم ما فابریکه بزرگ و

## مبادی نظام های اقتصادی

بصیر احمد سلیمانخیل دانشجوی دانشکده اقتصاد دانشگاه کابل

آزادی

پرداخته است اما هیچ یک از دانشمندان موضع گیری در برابر نارسایی ها و نتایج نا مطلوب آن را ضروری ندانسته و به آن نپرداخته اند.

**نظام چیست:** نظام عبارت از مجموعه از عناصری است که میان آنها روابطی وجود داشته باشد و یا بتواند ایجاد شود و دارای هدف یا منظور باشد.

**نظام اقتصادی:** نظام اقتصادی عبارت از مجموعه عناصر مرتبط و منظمی است که به منظور ارزشیابی و انتخاب در زمینه تولید، توزیع و مصرف و کسب موفقیت در این راستا، فعالیت می کند. ویا عبارت از روش اداره واحد های صنعتی و تجاری یک کشور، با در نظر داشت به کیفیت وسایل تولید شده می باشد.

دو تعریف جامع تر و معروف تریکه تا حال از اقتصاد ارایه شده است قرار ذیل است.

- اقتصاد عبارت از مجموع تدبیر منظمی است که میان نیاز های نامحدود انسانی و وسایل لازم محدود یک هماهنگی برقرار نماید.

- اقتصاد عبارت از تلاش برای کسب حد اکثر یا اعظمی ساختن نتیجه با وسایل محدود و معین و یا رسیدن به نتیجه معین با حد اقل وسایل ممکن یا وسایل محدود بوده است.

از میان نظام های اقتصادی گوناگونی که امروزه رایج هستند فقط نظام سرمایه داری "Capitalism" و نظام اشتراکی یا سوسيالیستی "Socialism" بوده است. و تمام معاملات و روش های

موضوع و بحث مهمی که امروز در میان مسائل مختلف توجه همه را به خود جلب نموده، مسائل معیشتی و اقتصاد مردم است که مستقیم ارتباط می گیرد به تامین و مخراج مالی و توازن بین دخل و خرج ایشان و اداره مطلوب زندگی که دارای اهمیت بسا مهم بوده است. همچنان موضوع اقتصاد برای جوامع و کشور ها نیز دارای اهمیت بوده که ارتباط می گیرد به ثبات و استقلال سیاسی جامعه، قدرت و مقاومت آن در برابر حوادث طبیعی، اجتماعی و پرهیز از واستگی سیاسی و نظامی به کشور های ثروتمند. ثبات سیاسی یک جامعه بستگی به حل مشکلات و رفع کمبود های اقتصادی آن دارد.

شناخت نظام های اقتصادی به وسیله دانشمندان علوم اقتصادی غربی و اساس گذاران نظام های اقتصادی با دیدگاه های متفاوتی انجام شده است. یکی از دیدگاه ها مربوط به دو دانشمند و اقتصاددان اروپایی «شنتسر و نوردیکه» بوده که در مقایسه سیستم های اقتصادی صرفاً به توضیح نظام های اقتصادی و کاروفعالیت آن پرداخته و گفته اند که نظام اقتصادی در مقایسه با سایر نظام ها موفق بوده است، اما مبانی فکری نظام مورد نظر را بررسی ننموده است. چنانچه بدون شناخت مبانی فکری و ارزشی که نظام اقتصادی بر پایه های آن استوار است، شناخت از نظام اقتصادی ناقص خواهد بود.

دانشمندی آلمانی موسوم به «ژوزف لازوژی» در کتاب نظام های اقتصادی خود تا اندازه ای به مبانی فکری و ارزشی نظام های اقتصادی





## ۱- مالکیت خصوصی "Private Property"

در این نظام چنین آمده است که هر فرد اختیار آن را دارد که هر مقدار از اشیاء و وسایل تولید را که خواسته باشد، در مالکیت خصوصی و شخصی خود نگه دارد در حالی که این اصل خلاف نظام سوسیالیستی است. در نظام سوسیالیستی هر فرد فقط می‌تواند اشیایی را داشته باشد که برای استفاده شخصی از آن استفاده کند. نمی‌تواند امکانات تولید چون زمین یا کارخانه و امثال آن را در مالکیت شخصی خود نگه دارد.

## ۲- عامل منافع شخصی "Private Motive"

در این اصل عاملی که در عمل تولید نقش دارد، عامل کسب منافع شخصی هر فرد است، آدم سمت در کتاب ثروت ملل گفته است که "مهمنترین عامل محرک فعالیت‌های اقتصادی نفع شخصی است" وی می‌افزاید که "اگر افراد در کسب نفع شخصی آزاد گذاشته شوند و هر فرد بتواند بدون مانع، نفع شخصی خود را تامین کند آنگاه منافع اجتماع هم به بهترین شکل حاصل خواهد شد، زیرا اجتماع چیزی جز مجموع افراد تشکیل دهنده آن نیست بنابرآ منافع فرد و اجتماع همانگ و همسوی یکدیگر است.

## ۳- عدم دخالت دولت در امور و فعالیت‌های اقتصادی "Laissez Faire"

مطابق این اصل دولت حق دخالت در امور تجارتی و ایجاد موانع در امور اقتصادی بازارگانان را ندارد، همچنین تجار و صاحبان سرمایه نیز موظف به عمل بر شرایط و قیود اضافی دولت نیستند.

«جان استوارت میل» واضح نظریه عدم دخالت دولت در امور اقتصادی است وی با مداخله دولت در فعالیت‌های اقتصادی و محدود کردن آزادی‌های فردی به شدت مخالف است شعار "بگذار انجام شود" در مسایل اقتصادی از ابتکارات اوست. عموماً برای این اصل اصطلاح "Laissez Faire" که این کلمه در اصل فرانسوی است یعنی "سیاست عدم دخالت دولت" و معنی آن "بگذار هر چه می‌خواهد بکند" است. اصل سوم در واقع فلسفه اساسی و زیربنای این نظام است این اصل خواستار عدم دخالت دولت در امور اقتصادی است و برای دولت گفته می‌شود که کسانیکه مشغول امور اقتصادی خود هستند دخالت نکند.

## نظام اقتصادی سوسیالیستی یا اشتراکی "Socialism"

نظام اقتصادی سوسیالیسم در واقع به منظور رد نظریه نظام اقتصادی سرمایه‌داری به وجود آمد. اصرار فلسفه سرمایه‌داری بر مبنای آزاد گذاشتن هر فرد برای کسب هر چه بیشتر منافع بوده است. نظام سوسیالیسم چنین تعریف شده است که سوسیالیسم عبارت از عمومی کردن مالکیت و قرار گرفتن آن در دست حکومت است، که یک برنامه اقتصادی گسترده تنظیم و در صورت لزوم با توصل به زور آنرا اجرا می‌کند. علت پیدایش نظام اقتصادی سوسیالیسم به موازات اقتصاددانان و مکتب‌های غیر سوسیالیستی با مبانی فکری و اقتصادی نظام سرمایه‌داری می‌باشد با این طرز تفکر که این نظام با اصول خود هرگز نمی‌تواند با حل مسایل اقتصادی، مشکلات اجتماعی را برطرف کند. شرایط بسیار نامناسب

اقتصادی که امروزه در دنیا انجام و اتخاذ می‌شود تحت شرایط این نظام‌ها صورت می‌گیرد. اگر چه نظام اقتصادی سوسیالیستی پس از فروپاشی قدرت سیاسی نظام کمونیستی (اتحاد شوروی سابق) از هم پاشید و قدرت ایدیولوژی آن به سستی گراید ولی با آن هم به عنوان یک تفکر اقتصادی در میان سایر اندیشه‌های اقتصادی دنیا، دارای اهمیت خاصی بوده است ازین رو شناخت آن ضروری است. که در ادامه به توضیح مختصر نظامهای مذکور پرداخته می‌شود.

## نظام اقتصادی سرمایه‌داری "Capitalism"

این نظام اقتصادی طرفدار مالکیت خصوصی است و عدم مداخله دولت در امور اقتصادی را خواستار بوده است در این نظام دولت تنها حفظ و کنترول امنیت را به عهده داشته و تنها در برخی موارد دست به کارهای اقتصادی می‌زند و نوع فعالیت‌های آن به نحوی است که سرمایه‌داران خصوصی را متضرر نمی‌کند.

یا نظام سرمایه‌داری، مبتنی بر مالکیت خصوصی لوازم و وسایل تولید و قبول آزادی‌های فردی در فعالیت اقتصادی است در این نظام نقش دولت در یک محدوده خاص و بسیار ناچیز بوده و به حفظ امنیت محدود می‌شود. نظام اقتصادی سرمایه‌داری را به "اقتصاد بازار" یا "اقتصاد آزاد" که در زبان انگلیسی به Market Economy معروف است، نیز یاد می‌کند. بنیانگذار نظام سرمایه‌داری عالمی بنام «آدم اسمایت» (۱۷۹۰-۱۷۳۳) میلادی متولد استکاتلاندبورد که وی را به عنوان پدر علم اقتصاد شناخته‌اند. وی با انتشار کتابی به نام ثروت ملل در سال ۱۷۷۶ میلادی اصولی را در نظام سرمایه‌داری تدوین کرد و تغییرات زیادی را در عرصه دانش اقتصاد ایجاد کرد و هنوز بسیاری از اصول وی به اعتبار خود باقی مانده و به عنوان اصول اساسی نظام اقتصادی سرمایه‌داری این اعتبار را حفظ کرده است.

نظام سرمایه‌داری معتقد بر این است که برای انجام فعالیت‌های اقتصادی جهت رفع نیاز انسانها تنها یک راه وجود دارد و آن اینست که هر شخص در زمینه فعالیت‌های صنعتی و تجارتی باید کاملاً آزاد گذاشته شود تا هر راه و شیوه را که برای توسعه تجارت و پیشرفت آن مناسب می‌داند اختیار کند. و این نظام اقتصادی معتقد است که با به کار گیری این روش از چهار مفاهیم اساسی که در تمام نظام‌های اقتصادی از آن استفاده می‌شود یک راه معقول و مناسب را به جامعه بوجود می‌آورد. این چهار مفاهیم عبارت از گزینش برتر یا انتخاب برتر، تخصیص امکانات، تقسیم درآمد و توسعه بوده است و تأکید شده است که انسانها باید در جهت انجام پروژه‌هایی سعی و تلاش نمایند که نیاز جامعه به آن وابسته باشد.

علمای اقتصاد سرمایه‌داری بر این عقیده اند که درجهان برخی از قوانین طبیعی وجود دارد که همیشه نتایج مشابه را به وجود می‌آورد که آن هم قانون عرضه Supply و تقاضا Demand بوده است. بنابرآ اصول نظام اقتصاد سرمایه‌داری مبتنی بر سه اصل اساسی است.

این برنامه ها تمام ضروریات و نیازمندی های اقتصادی و تعداد عوامل اقتصادی گردآوری و تعیین می شود چه شامل میزان سرمایه و کار برای تولید و چه امتعه و خدمات اختصاصی مثلاً از فلان محصول یا امتعه چقدر تولید شود؟ و برای کارگران فلان بخش چقدر مزد در نظر گرفته شود؟

از این اصل سوسیالیسم حتی کشور های سرمایه داری هم به طور جزئی این نظریه را پذیرفتند زیرا ممالک سرمایه دار توانستند به طور کامل بر قوانین خود که دولت به هیچ وجه در معاملات اقتصادی مردم دخالت نکند، پابرجا بمانند. سعی و کوشش براین است که با توجه به تمام ضروریات و نیازمندی های اجتماعی دولت آن را به عهده داشته باشد به نحوی اداره و پیشبرد پروژه هایی مثل قطار آهن، برق، تیلفون، خدمات ترانسپورتی و غیره تحت کنترول خود داشته و به مردم عرضه کند.

### ۳- منافع اجتماعی "Collective Interest"

سومین اصل نظام اقتصادی سوسیالیسم، همانا برتری منافع اجتماعی بر منافع شخصی است، یعنی سوسیالیسم مدعی است که در نظام اقتصادی سرمایه داری تمام معاملات و تلاش های اقتصادی تابع نفع شخصی افراد بوده، اما در نظام اقتصادی سوسیالیسم رعایت و تأمین منافع اجتماعی اساساً با طرح و تطبیق پلان هایی صورت می گیرد که دولت آنرا ارائه می کند.

### ۴- تقسیم مساوی درآمد "Equitable Distribution of Income"

چهارمین اصل نظام اقتصادی سوسیالیستی عبارت از این است که درآمدی که از راه تولید به دست می آید، باید به طور مساوی در میان افراد جامعه تقسیم شود، نباید تفاوت های زیادی بین طبقه ثروتمند و فقیر باشد. در تقسیم درآمد ها باید تعادل بر قرار شود. در آغاز این ادعا ها بود که در نظام اقتصادی سوسیالیستی تعادل و برابری در تقسیم درآمد رعایت می شود یعنی همه درآمد ها مساوی خواهد بود اما در عمل هرگز چنین اعتدال صورت نگرفت نگرفت مزد ها و حقوق مردم همواره کم و زیاد می شد.

اجتماعی، بیکاری، فقر عمومی، عدم توزیع عادله ثروت، عدم تعادل اقتصادی و بحران های که هر بار موجب وخیم تر شدن اوضاع اقتصادی می شد، زمینه را برای پیدایش نظام سوسیالیستی یا اصولی متضاد با نظام سرمایه داری فراهم ساخت.

نظام سوسیالیسم مدعی شد که در نظام سرمایه داری تمام مفاهیم اساسی اقتصاد تسلیم قدرت های نامحدود و غیرقابل کنترول قانون عرضه و تقاضا شده اند مثلاً اگر عرضه نیروی کار زیاد باشد دستمزد آن کم می شود و گاهی کارگر مجبور می شود با دستمزد بسیار اندک و ناچیز کار کند و از محصولی که با عرق جیب خود او به دست آمده این قدر هم به او نرسد که با آن بتواند زندگی سالمی را برای خود و خانواده اش تامین کند. که این فورمول عرضه و تقاضا بسیار ظالمانه و غیر قابل قبول است.

اصول اساسی نظام اقتصادی سوسیالیستی نیز مبتنی بر چهار اصل اساسی است:

### ۱- مالکیت اجتماعی "Collective property"

هدف از این اصل در نظام سوسیالیستی این است که عوامل تولید، یعنی زمین ها، کارخانه جات و غیره در مالکیت شخصی کسی نمی باشند، بلکه در مالکیت ملی بوده و تحت نظر دولت اداره و نظارت می شوند، و فقط اشیایی که برای استفاده شخصی مورد استفاده قرار می گیرند می توانند در مالکیت شخصی قرار گیرند. بر علاوه عوامل فوق بعضی فروشگاه های تجاری نیز نمی توانند در مالکیت شخصی قرار گیرد و کسانیکه در آن کار می کند کارمند حقوق بگیر دولت بوده و بیشتر درآمد به دست آمده به خزانه دولت سرازیر می شود و تمام کارمندان طبق پلان دولت، حقوق یا دستمزد را مستحق می گردند.

### ۲- برنامه ریزی "Planning"

مفهوم اساسی این اصل همان سیاست گذاری های اقتصادی را که دولت تحت پلان و برنامه خود آنرا انجام می دهد شامل بوده و در



# E- Statement خدمات

با این خدمات مشتریان غضنفر بانک می توانند پیرامون صورت حساب خویش از طریق ایمیل معلومات حاصل کنند. ضرورت به حضور مشتریان به بانک دیده نمی شود. غضنفر بانک می تواند که صورت حساب مشتریان خویش را بنابر بر تقاضای آنها ذیلاً به آدرس ایمیل شان ار سال نما ید:



- روزانه
- هفته وار
- ماهوار
- سه ماهه
- شش ماهه
- سالانه



حساب خود در غضنفر بانک را از طریق ایمیل دریابید

## نقش جامعه در ترویج کارآفرینی

انتخاب: حمید رستگار

آزادی

مسئولیتهای خطیر و حساسی که همانا فعالیتهای کارآفرینانه است، به نحو مطلوب برآیند. آنها را از مبارزین خط مقدم جبهه نبرد با چهل و فقر و ذلت پنداشته و در راه حمایت از آنان از هرگونه کوششی دریغ ننمایند. کمترین کاری که جامعه می‌تواند دربرابر آنان انجام دهد پذیرش آنان به عنوان عوامل رشد و شگوفایی و نوآفرینی در جامعه می‌باشد. اما باموری به عظمت کار کارآفرینان و خدمات زیادی که آنان در راه توسعه جامعه متحمل می‌گردند و تعهد بالایی که نسبت به درخشش جامعه درآینده دارند، لازم است افراد و گروههای موجود در جامعه از خانواده گرفته که بنیادی ترین نهاد اجتماعی از کارآفرینان حمایت و پشتیبانی نمایند.

جامعه امکانات و منابع لازم را در اختیارشان قراردهد، موانع و محدودیتهای احتمالی را از پیش روی آنان بردارد و از نظر روحی و روانی مشوق آنان باشد تا حاصل این تعامل و همفکری منجر به تشویق آنها برای انجام تلاش بیشتر در این راستا گردد. بنابراین مسؤولیت جامعه درقبال زحمات و تلاشهای کارآفرینان بشرح ذیل می‌باشد:

- پذیرش کارآفرینان به عنوان عاملان تغییر و تعالی جامعه
- و در ک این مفهوم که کار آنان عامل پیشرفت، توسعه و تحول جامعه اند؛
- قدردانی و سپاسگزاری جامعه و نهادهای مدنی از خدمات و تلاشهای خلاقانه کارآفرینان؛
- حمایت های روحی، معنوی و فکری از کارآفرینان؛
- حمایت های گسترده مادی از کارآفرینان؛
- حمایت های قانونی از کارآفرینان جهت نهادینه کردن فرهنگ کارآفرینی در کشور؛
- استقبال جامعه از فرآورده های کارآفرینان؛
- ترجیح دادن فرآورده های داخلی به جای فرآورده های وارداتی؛

منبع : انترنیت

امروزه کارآفرینی به عنوان عنصر حیات آفرین و نیز عامل رشد و توسعه و تغییر در تجدید ساختار جوامع به شمار می‌رود. کارآفرینان در مقام انسانهای متعالی، جوامع را از رکود و ایستادگی، خمیده گی و سستی رهانیده و به سوی پویایی، حرکت، انسجام و توسعه متوازن رهنمایی می‌سازند.

آنان همچنین برای افراد، سازمانها، شرکت‌ها و کشورها مزیت آفرین بوده و در اعتلا و ترقی انسانها و تامین آسایش و رفاه، خوشبختی ورفع نیازهای اساسی جوامع خود از هرگونه کوشش و تلاشی فروگذار نمی‌باشند.

بامطالعه به ویژگی‌ها و خصایص روانی و رفتاری آنان به بسیاری از عناصر متعالی همچون: توفیق طلبی، سخت کوشی، اراده قوی، مسئولیت پذیری و تعهد در مقابل جامعه، آینده نگری، شیفتگی نسبت به کار و تلاش، ایثار و فداکاری و بسیاری از شایستگی‌های دیگر می‌رسیم که لازمه بقا و دوام اجتماعات بشری بوده و توسط آنان تقدیم جامعه می‌گردد. در حالی که آنان چشمداشت هیچگونه پاداشی را از جامعه ندارند. آنان همچنین از طریق خلاقیت و نوآوری، فواید بی شماری را عاید انسانهای نیازمند و جوامع بشری می‌نمایند.

در حالی که جوامع مترقی و پیشرفته آسایش، رفاه، امنیت و خوشبختی خود را مدیون و مرهون تلاش بی وقفه آنان می‌دانند، این پرسش مطرح است که مردم و جامعه در مقابل عظمت و افتخار آفرینی‌های بی شمار کارآفرینان چه مسئولیتی را به عهده دارند؟ و در مقابل حجم عظیم کارهای آنان چه واکنشی را باید بروز دهنده تا حداقل دین خود را نسبت به آنان ادا نمایند؟ یقیناً پاسخ به این سؤال این خواهد بود که نهادهای سازمانها و در نهایت جامعه وظایف و مسئولیت‌های بس خطیری دربرابر انبوه خدمات کارآفرینان بردوش دارند. آنان باید بدانند که کارآفرینان جدا از جامعه نبوده بلکه جزیی از جامعه اند. آنان کسانی هستند که نیازدارند تا توسط دیگران در کشوند، و باید امکان رشد و شکوفایی آنان توسط جامعه فراهم گردد تا آنها بتوانند از عهده



## گشايش نمایندگی غضنفر بانک در ولایت تخار

نمایندگی غضنفر بانک روز دوشنبه مورخ ۶ ثور ۱۳۸۹ خورشیدی در شهر تالقان ولایت تخار با حضور محمد عثمان غضنفر معاون و عضو هیأت مدیره غضنفر بانک، قادر افغان رئیس اجرایی مقام ولایت تخار، مولوی غلام ربانی رئیس شورای علمای این ولایت، دگروال زلمی خان نماینده صرافان و کسبه کاران ولایت تخار، علما و دانشمندان، نمایندگان مردم تخار در شورای ولایتی، رؤسای بانک‌ها، خبرنگاران و شمار زیادی از مردم این ولایت افتتاح شد.



محمد عثمان غضنفر معاون و عضو هیأت مدیره غضنفر بانک ضمن قدردانی از حضور گرم مهمنان در بخشی از سخنان خود گفت: مسؤولین غضنفر بانک همواره سعی می نمایند که با استفاده از نظریات و پیشنهادات علماء، دانشمندان، اساتید و مردم شریف کشور خود خدمات بهتر و امتیازات بیشتری را در بخش بانکداری اسلامی و بانکداری عمومی به مشتریان خویش عرضه نمایند تا با کسب اعتماد مردم و به چرخش درآوردن سرمایه‌های راکد کشور زمینه‌های کار را برای مردم فراهم نموده و اقتصاد کشور شگوفاتر گردد. وی اظهار داشت: غضنفر بانک علاوه بر خدمات بانکی قبلی، اخیراً یکی از حساب‌های ممتازی را به نام حساب «راحت زندگی» برای مشتریان عزیز پیشکش نموده است که بالاترین امتیاز را در سطح کشور دارد. گشايش حساب «راحت زندگی» دارندگان این حساب را نسبت به آینده شان امیدوار تر می‌سازد. وی افزود: غضنفر بانک در حال حاضر ده نمایندگی در هفت ولایت کشور دارد و تلاش می‌نماید تا با تشکیل نمایندگی‌های خود در سراسر کشور سهولت‌های بیشتری را برای مشتریان خویش فراهم نماید و اظهار امیدواری نمود که با گشايش نمایندگی غضنفر بانک در این ولایت، بتوانیم بیش از پیش در خدمت مردم شریف کشور خود باشیم.



قادر افغان رئیس اجراییوی مقام ولایت تخار در قسمتی از سخنان خود گفت: اقتصاد در قانون اساسی افغانستان بر مبنای بازار استوار است و هرگز سکتور خصوصی رشد نخواهد کرد و بر پایه های خود استوار نخواهد شد، مگر این که سکتور بانکداری در کنار آن رشد کند کند و از حمایت و پشتوانه مردمی برخوردار باشد. تا بانکها سرمایه را در اختیار تجار ملی خود قرار داده و آنها بتوانند در جهت رشد و شگوفایی اقتصاد کشور سرمایه گذاری نمایند و از این طریق زمینه بیشتر کار در کشور فراهم گردد. رئیس اجراییوی مقام ولایت گفت: امیدوارم با گشايش نمایندگی غضنفر بانک و سایر بانکهای موجود در ولایت تخار، اقتصاد مردم این ولایت شگوفا گردد. وی افزود: ما براساس قانون اساسی کشور و قانون د افغانستان بانک از وجود سکتور خصوصی خصوصاً بانکداری اسلامی که آزوی فرد فرد این ولایت می باشد، حمایت می کنیم. رئیس اجراییوی مقام ولایت گفت: من به نمایندگی از مقام محترم ولایت تخار افتتاح نمایندگی غضنفر بانک را برای هیأت رهبری غضنفر بانک و مردم این ولایت تبریک و تهنیت عرض می نمایم و اطمینان می دهم که تمام ارگانهای دولتی ذیربیط در چارچوکات قانون در خدمت شان قرار خواهند داشت.



مولوی غلام ربانی رئیس شورای علمای ولایت تخار گفت: خوشحال هستم که امروز یکبار دیگر براساس فداقاری ها، رشادت ها و مبارزات خستگی ناپذیر ملت مسلمان افغانستان در راستای معیشت بهتر، زندگی بهتر و سعادت و خوبیختی بیشتر، یکی از مراکز خدمات اقتصادی در این ولایت گشايش می یابد. یقیناً اسلام عزیز همان گونه که برای حل تمام مسایل موجود در زندگی انسانها، دین پاسخگویی را مطرح کرده، یک نظام اقتصادی پاسخگویی را نیز برای رفع نیاز های مادی انسانها ارایه کرده است. وی افزود: دین مبین اسلام مالکیت را در کایبات از آن خداوند(ج) معرفی می کند، اما خداوند(ج) مالکیت خود را گاه مجازاً برای انسانها انتقال داده است و انسان را نائب و خلیفه خود در زمین قرار داده است تا از امکانات موجود به نفع خود و جامعه استفاده کند. همچنان خداوند (ج) تاجر صداقت کاری را که مال و سرمایه حلال را به خاطر سرمایه گذاری و به دوران انداختن دویاره ذخیره کند، دوست دارد. زیرا با انجام کار و کسب سرمایه حلال، زمینه انجام برخی از عبادات مانند زکات و انجام فرایض حج مساعد می گردد. رئیس شورای علمای گفت: بانکها زمانی می توانند برای اسلام و مردم خود مفید واقع شوند که خدمات صادقانه بی را در راستای تأمین منافع مردم در چارچوکات اسلامی عیار کنند. وی افزود: توصیه من به هیأت رهبری غضنفر بانک این است که چنانچه در انجام بانکداری اسلامی پیشقدم شده است، از مشورت و همکاری کسانی که در بخش بانکداری اسلامی تحریه دارند، استفاده نمایند، صداقت خود را در انجام بانکداری اسلامی به تثبیت برسانند تا اعتماد مردم مسلمان این کشور را جلب و دستاوردهای خوبی در این راستا داشته باشند. وی افزود: ما هم از گشايش نمایندگی غضنفر بانک به ویژه بانکداری اسلامی آن که مردم و جامعه ما نسبت به آن شدیداً نیاز دارند، استقبال نموده و از هرگونه همکاری با آن دریغ نخواهیم کرد.



محب الله شریف مشاور شرعی بخش بانکداری اسلامی غضنفر بانک در بخشی از سخنان خود گفت: غضنفر بانک حالا به فضل و مرحومت خداوند متعال و تدبیر خدمدانه هیأت رهبریش مؤقف شده است تا حسابات بانکی اسلامی مانند: حساب جاری الودیعه ، حساب مضارب میعادی، حساب مضاربیت پس انداز و حساب وقف را عملاً با کمال ماهیت شرعی آن طبق قوانین و نورمهای فقه اسلامی به هموطنان عزیز خویش تقدیم نماید. همچنان در نظر دارد تا در آینده نه چندان دور طبق رهنمایی مقامات دافغانستان بانک و فقهه معاملات اسلامی، خدمات جدید بانکی را مانند: حساب مشارکه، حساب مراجحه و حساب سلم را نیز به مشتریان خویش به منظور آسایش مردم و بهبود زیربنای اقتصادی کشور عرضه نماید. وی افزود: غضنفر بانک همواره می کوشد تا با استفاده از تجارت و ایجاد روابط نزدیک با بانکهای اسلامی بین المللی، بانک اسلامی ابوظبی، بانک

## گشايش نمایندگی غضنفر بانک در ولایت تخار

انکشافی شهر جده وغیر بانکهای اسلامی مقتدر، بخش بانکداری اسلامی خود را تقویت نموده و تمام نیازهای ملت مسلمان افغانستان را در بخش بانکداری اسلامی برآورده سازد. همچنان غضنفر بانک در نظر دارد به منظور هماهنگ کردن تمام فعالیت های بخش بانکداری اسلامی این بانک طبق دین مقدس اسلام و شریعت غرای محمدی، تمام عرصه هایی که از ناحیه آن خطرومشکلات متصور است، بیمه تکافل اسلامی نماید.



دگوال زلمی خان به نمایندگی از صرافان و کسبه کاران ولایت تخار گفت: من به نمایندگی از صرافان و کسبه کاران ولایت تخار، افتتاح نمایندگی غضنفر بانک را در این ولایت تبریک و تهنیت عرض می نمایم و گشايش نمایندگی این بانک را در این ولایت یک گام مشتب در راستای رشد و پیشرفت اقتصاد مردم این ولایت می دانم. وی به نمایندگی از اتحادیه صرافان و کسبه کاران حمایت کامل خود را از غضنفر بانک اعلام و وعده هرگونه همکاری داد.

قابل یادآوریست که نمایندگی غضنفر بانک در ولایت تخار دهمین نمایندگی غضنفر بانک در کشور می باشد که طی یکسال گشايش یافته است. هیأت رهبری غضنفر بانک تلاش می ورزد تا برای ایجاد سهولت بیشتر به مشتریانش نمایندگی های این بانک را در سراسر کشور بگشاید.



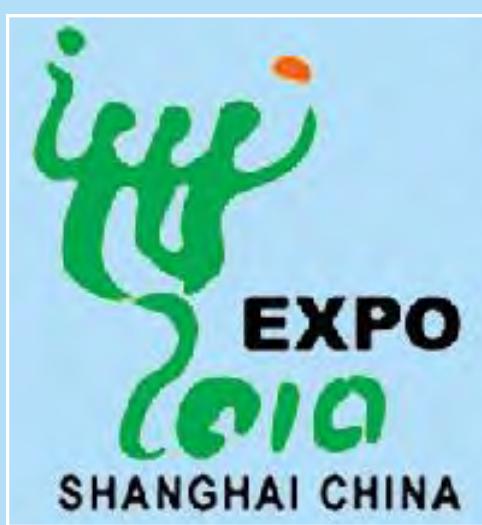
## بودجه سال ۱۳۸۹ دولت از سوی ولسی جرگه به تصویب رسید



پس از دو ماه بحث و تبادل نظر در مورد بودجه سال جاری میان حکومت و مجلس نمایندگان، این بودجه روز شنبه چهارم ثور با اکثریت آرا در ولسی جرگه به تصویب رسید. در این بودجه، ۱۱۶ میلیارد افغانی برای بودجه عادی و بیشتر از ۹۹ میلیارد افغانی برای بودجه انکشافی اختصاص یافته است. در حدود ۳۳ درصد از بودجه عادی در بخش امنیت ۱۷ درصد به بخش تعلیم و تربیه و تحصیلات عالی اختصاص داده شده است. در ضمن قرار است قسمت اعظم بودجه انکشافی هزینه پروژه های زیر بنایی کشور گردد.

این بودجه که دو ماه پیش برای تایید به پارلمان فرستاده شده بود، به دلیل نامتوافق بودن پروژه های انکشافی طرح شده در آن، مورد انتقاد اعضای مجلس قرار گرفت و برای تجدید نظر دو باره، به وزارت مالیه مسترد گردید که بعد از اصلاحات لازم از سوی وزارت مالیه مجدداً به پارلمان ارایه شد. این در حالیست که شماری از نمایندگان مجلس می گویند: بودجه سال جاری هنوز هم کاستی هایی دارد، وزارت مالیه باز هم نتوانسته است که خواسته های کل مردم افغانستان را برآورده کند اما با در نظرداشت امکانات دولت و اثرات ناگوار تاخیر آن بر برخی از پروژه ها، مورد تایید قرار گرفته است.

## گشایش اکسپوی جهانی سال ۲۰۱۰ در شهر شانگهای چین



نمایشگاه (اکسپو) جهانی روز جمعه مورخ ۳۰ آبریل ۲۰۱۰ میلادی برابر با ۱۰ ثور ۱۳۸۹ خورشیدی با حضور هو جین تائو، رئیس جمهور چین، نیکولای سارکوزی، رئیس جمهور فرانسه و مقامات بلند پایه بیش از ۲۵۰ کشور و سازمان های بین المللی از سراسر جهان در شهر شانگهای چین گشایش یافت. و قرار است این نمایشگاه شش ماه ادامه یابد. در مراسم افتتاح این نمایشگاه بیش از ۲۳۰۰ هنرمند و نوازنده از سراسر جهان شرکت داشتند. این نمایشگاه با شعار «شهر بهتر، زندگی بهتر» برگزار شده است. تا اکنون هفتاد میلیون نفر بازدید کننده و ۴/۲ میلیارد دلار مصارف دربر داشته است. این اولین بار است که نمایشگاه (اکسپو) جهانی در یک کشور در حال توسعه برگزار می شود و به نظر می رسد این نمایشگاه، می تواند فرصت خوبی برای بهبود و استحکام روابط چین با سایر کشورها باشد.

واژه EXPO مخفف واژه EXPOSITION به معنی نمایشگاه است دفتر نمایشگاه های بین المللی بی آی ای (BIE) مدیریت نمایشگاه های اکسپو را بر عهده دارد. این دفتر در سال ۱۹۳۹ میلادی رسماً ایجاد شده و مقرش در پاریس واقع است. اساسنامه این دفتر در سال ۱۹۲۸ توسط نمایندگان ۳۱ کشور امضا شده و به ترتیب در سال های ۱۹۴۸، ۱۹۶۶ و ۱۹۷۲ تجدید نظر شده است.

# ویسترن یونین ( Western Union )

امکانات انتقال پول به داخل و خارج از کشور از طریق ویسترن یونین برای مشتریان غضنفر بانک مهیا می باشد. بنا بر این در تمام نمایندگی های غضنفر بانک برای انجام این سهولت غرفه های ویژه اختصاص یافته و با انجام خدمات قناعت بخش و مطمئن در خدمت مشتریان خویش قرار دارد.



## در غضنفر بانک

غضنفر بانک از طریق ویسترن یونین  
در امر انتقال پول به شما اطمینان می دهد

## آموزش حرفوی گامی در جهت خودکفایی زنان

اسناد فراغت بیش از یک هزار زن که زیر نظر وزارت امور زنان به همکاری موسسه سیوای کشور هندوستان آموزش های حرفوی را در بخش های طراحی، خیاطی، بسته بندی مواد غذایی و تربیه نباتات، توسط استادان داخلی و خارجی فرا گرفته بودند، روز پنجمین مورخ ۱۶ تور ۱۳۸۹ طی مراسم خاصی با حضور معاون سفارت کشور هندوستان، اعضای شورای ملی، معینان وزارت خانه های همکار، نمایندگان ستره محکمه، هیأت رهبری وزارت امور زنان، تعداد از نمایندگان نهاد های مدنی، خبرنگاران و شمار زیادی از زنان کشور، توسط دکتور حسن بانو غضنفر سرپرست وزارت امور زنان توزیع گردید.



دکتور حسن بانو غضنفر در قسمتی از سخنان خود گفت: افزایش دسترسی به تعلیم و تربیه، آموزش های حرفوی و معرفی زنان به حیث فعالان اقتصادی یکی از اولویت ها و جزء پلان کاری وزارت امور زنان در سکتور اقتصادی است. زیرا بنا بر عوامل متعدد دسترسی زنان به آموزش های مسلکی محدود مانده و این محدودیت سبب ضعف مهارت، کاهش مؤثریت اقتصادی و محدودیت دسترسی آنان به فرصت های اقتصادی گردیده است. وزارت امور زنان از چندین سال بدين سو با درک مسؤولیت و مکلفتی کاری خویش در قبال زنان در کنار تهیه پلان کاری ملی و پالیسی های مربوط، برنامه های آموزش حرفوی را در مرکز و ولایات راه اندازی کرده است. زیرا یکی از راه های خود کفایی و خوشبختی زنان به خصوص زنانی که فاقد سواد و سرپرست خانواده اند، آموزش حرفه و مسلک است، با فرا گیری حرفه زنان می توانند خوشبخت شوند و در خوشبختی دیگران و شگوفایی اقتصاد کشور نیز سهم فعال بگیرند.





محترم اکلیش میشرا معاون سفارت هندوستان در کابل ضمن تبریک به خواهانی که از این آموزشگاه حرفوی فارغ شده اند، گفت: این پروژه دوسال پیش از سوی مؤسسه سوای هندوستان آغاز و تا کنون یکهزار زن تحت پوشش این پروژه، زیر نظر وزارت امور زنان افغانستان آموزش های حرفوی را فرا گرفته و سرگرم خدمت به خانواده و جامعه خود هستند. وی افزود: امیدوارم که تلاشهای مؤسسه سیوا برای زنان و جامعه افغانی ثمر بخش باشد. زیرا موفقیت خواهان افغانی، موفقیت مؤسسه سیوا است.



محمد غوث بشیری معین وزارت کار و امور اجتماعی گفت: مسأله بی کاری نه تنها در افغانستان بلکه در اکثر کشورهای پیشرفته جهان به یک پدیده شوم اجتماعی مبدل شده است. وی افزود: وزارت کار و امور اجتماعی مکلفیت فراهم نمودن زمینه های کار را برای هموطنان ما دارد و این مکلفیت ها از طریق طرح قوانین و مقررات، تحقیق و بررسی مارکیت کار، ایجاد مراکز آموزش حرفوی و مراکز خدمات کاریابی انجام می شود. خوبیختانه قانون جدید کار نافذ و قابل اجرا است. طبق یک پژوهشی که صورت گرفته از جمع سه میلیون نفر بیکاری که در کشور داریم، بیش از ۷۰ درصد آن را کسانی تشکیل می دهند که حرفه و مسلک ندارند. بشیری افزود: کشور ما زمانی رشد خواهد کرد که افراد مسلکی و حرفوی داشته باشد. و تا زمانی که سیستم معارف و تحصیلات عالی کشور با نیاز مارکیت کار عیار نشود، و در عرصه زراعت و مالداری، موسسات صنعتی و تولیدی تعییراتی به وجود نماید، مسأله بی کاری حل نخواهد شد. آقای بشیری وزارت کار و امور اجتماعی را متعهد به اجرای استراتژی ملی کار که از سوی وزارت امور زنان برنامه ریزی شده است، دانست.

قابل یادآوریست که وزارت امور زنان به حمایت مؤسسات ملی و بین المللی تنها در سال گذشته ۲۸۷ کورس حرفوی را برگزار نموده که در مجموع (۱۲۱) نفر زن از آن مستفید شده اند.



## قلعه عاشق شینواری و الماس کوه نور

معاون سرمهحقق محمد اسلم افضلی

شاه محمود و فتح خان از فرصت استفاده نموده به سرعت از طریق مقر و غزنی خود را به کابل رساندند و بین پیش قراولان سپاه آنها و قوای زمانشاه در (وچه پانه) در راه جگلک بار دیگر جنگ مختصر واقع شد که نتیجه آن به نفع طرفداران شاه محمود تمام شد. زمانشاه که چند ماه قبل در پنجاب به فکر مطبع ساختن دشمنان خارجی کشورش بود، اکنون در نتیجه مخالفت برادران و اختلافات داخلی کارش به جای رسید که سراسیمه و پریشان در حالیکه عده ای معدودی از سپاه همراهش بود مجبور شد که برای سپری نمودن شبی در قلعه ملا عاشق شینواری که در مسیر راه در حوالی جگلک قرار داشت، و وزیرش وفادار خان با ملا عاشق آشنایی داشت پناه برد.



اکثریت واقعات تاریخ معاصر افغانستان دارای جنبه های دراماتیک است، و بسیاری از پیش آمد های خود و بزرگ طوری در پرده حوادث شگفت انگیز وغیر مترقبه پیچیده شده که به اصطلاح انگلیس ها جزء رویداد های ماجراجویی محسوب می شود.

وروود زمانشاه پادشاه مقتدر سدووزائی در قلعه یکی از ملکان شینواری در ظاهر امر تعجب آور و بی مورد است، اما واقعاتی که در ظرف یک شب در این قلعه به وقوع پیوست مانند افسانه های اسطوره ای عجیب و حیرت انگیز است و باید هم عجیب و حیرت انگیز باشد، زیرا کسانی که شامگاهان به حیث پادشاه مقتدر وارد قلعه شد، بامدادان چون محبوسی عادی از دروازه قلعه بیرون شد. در این شب نه تنها جاه و جلال، عظمت و پادشاهی، دارائی و جواهرات، قدرت و توانایی خویش را از دست داد، بل از نعمت بینایی هم محروم گردید. شاه نگون بخت که شب هنگام در فکر طرح و تدوین پلان های دراز مدت بود و با همه ناکامی ها، امیدی به آینده داشت دفعتاً در موقعی که شب سیاه به سوی روشنایی می رفت، خویش را در تاریکی شب بی پایانی محصور یافت. زمانشاه در سال ۱۲۱۶ هجری قمری در پنجاب بود که شاه محمود برادر لحوج او که با ناکامی های بی هم و انتکا به بیگانگان کارش به تدریج واژگون تر می شد بالاخره به دستیاری مرد کارانی مانند وزیر فتح خان از راه سیستان به قندهار حمله کرد و این شهر را بعد از ۴۲ روز محاصره از مهر علی خان اسحاق زایی ملقب به شاه پسند خان گرفت و اخیراً ذکر شخصاً خبر سقوط شهر را برای زمانشاه به پشاور رسانید.

زمانشاه موضوع امور پنجاب و دفع قیام رنجت سنگ را به وقت دیگر موکول نموده عازم کابل شد و بعد از ورود به پایتخت فوراً به طرف غزنی حرکت کرد و سپاهی به تعداد ده هزار نفر به قوماندانی احمد خان نور زایی و پسرش شهزاده ناصر به طرف قندهار فرستاد. احمد خان در منطقه بین قلات و مقر به شاه محمود تسليم شد و شهزاده ناصر مجبور به عقب نشینی گردید. زمانشاه از غزنی به کابل آمد تا نیروی جدیدی آماده کند، ولی نقشه و پلان او معکوس گردید و عوض تهیه و آماده ساختن لشکر جدید، صفوف همراه او نیز پراکنده شدند، طوریکه از درباریان وزیرش وفادار خان و زمان خان پویل زایی و از صفوف سپاه دو صد سوار و چهار صد نفر پیاده به دور شاه باقی ماندند. شاه مجبوراً با این سپاه محدود راه جلال باد را در پیش گرفت.

## قلعه عاشق شینواری و الماس کوه نور

سوراخ دیوار قلعه ملا عاشق شینواری پنهان ماند. تا اینکه شاه شجاع به سلطنت رسید و بعد از قتل ملا عاشق شینواری، الماس کوه نور را از سوراخ دیوار به دست آورد. الماس مذکور در سال ۱۸۱۳م از دست شاه شجاع سدوزایی به تصرف رنجیت سنگ راجه لاهور افتاد و پس از آن به تصرف کمپنی انگلیسی هند شرقی در آمد و در سال ۱۸۵۰م به دست ملکه وکتوریا ملکه انگلیس رسید.

وزن الماس کوه نور در آنوقت ۱۸۶ قیراط بود، لاتن در لندن دوباره توسط حکاکان (امستردام) حکاکی گردید و وزن آن ۱۰۶ قیراط شد. نظریاتی موجود است که این الماس و الماس (برنس ارلوف)، (که از جمله جواهر تاج شاهان روس بود) هر دو جز الماس (مغول اعظم) بوده است. ظهیر الدین محمد با بر شاه در ترک خود در سال ۱۵۲۶م می نویسد که چطرو در وقت فتح (اگرها) الماس بزرگی را که هشت مثقال وزن داشت به دست آورد. وزن مذکور تقریباً معادل ۱۸۷ قیراط بوده است، و الماس کوه نور همان الماس ظهیر الدین محمد با بر شاه است، که اکنون در موزه لندن جای خاص خود را دارد.



واقعات بد این قلعه ممثل برگشت بخت شاه بود و گرنه با وجود همه شکست هایی که متحمل شده بود باز هم حصص شرقی و جنوبی افغانستان تا پنجاب تحت فرمان او بود و برادر سکه اش شاه شجاع با قدرت تمام در پشاور حکومت می کرد چنانچه کتابی از او هم استمداد خواسته بود.

عاشق شینواری ابتدا با کمال خوشی از مهمان شاهانه خود استقبال نمود و تا حد امکان از وی پذیرایی نمود ولی چون شنید که شاه محمود کابل را اشغال نموده، خوف و ترس بروی مستولی شد و ترسید که مبادا به جرم پناه دادن زمانشاه، مورد خشم و غضب شاه محمود قرار گیرد، لذا دروازه قلعه را بست و شب هنگام توسط برادرانش به شاه محمود پیغام فرستاد تاکس فرستد و محبوس قلعه را تسليم شود.

دیری نگذشت که زمانشاه و همراهانش متوجه شدند که اگر تا لحظه ای پیش مهمان بودند حالا محبوس اند. ملا عاشق شینواری که خلاف آئین مهمان نوازی و مهمانداری عمل کرده بود به مخالفت خود جدی ایستاده بود و هر چند زمانشاه و همراهانش کوشش نمودند وسیله ای برای نجات خود فراهم کنند موفق نشدند و تن به تقدير داده برای قبول هر پیش آمدی آماده شدند.

چون خبر این واقعه غیر مترقبه به دو طرف یعنی به کابل و پشاور رسیده بود، از یکطرف شاه محمود برای دستگیری رقیب خود دست به کار شد و از جانب دیگری شاه شجاع برای نجات برادر خود در صدد اقدامات برآمد. از سمت کابل نواب اسد خان برادر وزیر فتح خان با جراحی حرکت کرد و از جانب پشاور عبدالکریم خان برای نجات شاه محبوس به سمت قلعه حرکت کرد. چون فاصله کابل و جگدک کمتر بود اسد خان پیشتر به قلعه رسید. زمانشاه مجموعه بی از جواهرات سلطنتی را که با خود داشت و در آن میان الماس معروف کوه نور هم بود همه را در سوراخ یکی از دیوارهای قلعه پنهان کرد. سپیده صبح نشده بود که نواب اسد خان به قلعه رسیده شاه را دستگیر نمود و جراح به حکم شاه محمود او را از نعمت بینایی محروم ساخت و با همراهانش محبوس به کابل آورد. شاه زمان در بالاحصار به محبس افتاد، وفا دار خان وزیر و دیگر طرفداران زمانشاه همه به قتل رسیدند. این واقعه فجیع به نوبه خود سبب دشمنی های سختی بین شاه محمود و شاه شجاع برادر اندر او گردید.

عاشق شینواری که این جنایت بزرگ را سازمان داده بود سه سال بعد که شاه شجاع قدرت را تصاحب نمود، ملا عاشق را به دار آویخت و الماس کوه نور که در سال ۱۷۳۹ توسط نادر شاه افشار از هندوستان به غنیمت گرفته شده بود، به فارس انتقال و به دست خانمش قرار گرفت. بعد از قتل نادر شاه افشار الماس کوه نور را خانمش به احمد خان ابدالی داد و احمد خان آنرا همراه خود به قندهار آورد پس از وفات احمد شاه بابا ابدالی، الماس کوه نور به فرزندش تیمور شاه رسید و پس از مرگ تیمور شاه الماس کوه نور به فرزند ارشدش زمان شاه به میراث ماند، در زمان پادشاهی شاه محمود این الماس همچنان در



# حساب امانت میعادی

در این حساب مشتریان می توانند سرمایه خود را برای یک مدت ثابت جهت به دست آوردن مفاد بیشتر سرمایه گذاری نمایند. دارندگان این حساب می توانند مفاد حاصله را هر سه ماه دریافت و یا به سرمایه اصلی خود اضافه نمایند.



از منافع هنگفت حساب میعادی غضنفر بانک مستفید شوید



## ارتقای فرهنگ روزنه‌ای برای بهبود وضع زندگی مردم

معاون سرمهحقق عبدالجبار عابد



بسط و گسترش آن سعی بليغ به خرج دهنده، چنانچه اگر به گذشته های نه چندان دور کشور نيز توجه گردد، دیده خواهد شد که با وجود گسترش فرهنگ بيرونی، نه تنها اينکه مردم افغانستان تاهنوز تسلیم فرهنگ بيگانه ها نشده اند، بلکه آمادگی آنان بيشتر از گذشته در راستای فرآگيری علوم و گسترش ساینس و تکنالوژی می باشد، که اين خود بيانگر رشد و ضعيت فرهنگی مردم نسبت به گذشته در حفظ و غنای فرهنگ شان می باشد.

باید گفت پس از نظام طالبان، افغانستان طلوع صبح روشن از آزادی های فردی و اجتماعی را تجربه کرد و بستره در این کشور فراهم شد تا روشنفکران و اندیشمندان عرصه اجتماع پس از سال ها جنگ و اختناق، در فضای سرشار از آمادگی، رو به سوی فعالیت های فرهنگی و اجتماعی بیاورند.

اینکه در طول چند سال گذشته (بعد از سقوط نظام طالبان) و تأمين ثبات نسبی در کشور، به افراد و طيف های روشنفکر و قلم به دستان (البته در جوکات آزاديهای داده شده) زمينه مساعد گردید تا درپخش نظریات شان با دست باز حرکات مطلوب را انجام دهنده، اين خود نمایانگر آنست که مطبوعات و رسانه ها موقعیت اصلی شان را دریافته اند و دربرتو اين شرایط تازه در صدد شکوفايی بيشتر می باشند، همچنان می توان گفت: چنین تحرکات قدم های بسيار بارزی است

در لغت نامه ها کلمه فرهنگ به معنی علم، دانش، معرفت، تعلیم و تربیت وغیره آمده است، همچنان به معنی آثار علمی و ادبی يك قوم يا يك ملت نيزخوانده شده است. (عميد ص ۹۱۵) ويا فرهنگ را عبارت از مجموعه اى يافته های آدمي در ارتباط با دوران يكه برای رسیدن به ترقى، تعالى و پيشرفت طی کرده است دانسته اند. (فرهيخته ص ۵۷۵) واما در عصر حاضر فرهنگ بر ابزارها، رسوم و معتقدات، علوم و هنرها و سازمانهای اجتماعی دلالت می کند که به وسیله آن، انسان موجود اجتماعی می گردد، بامددم پیامون خود از هزاران جهت هماهنگی می يابد و از مردم جامعه های ديگر از صدھا جهت متفاوت می شود. بر اثر بسط میراث فرهنگی جامعه است که تکامل جامعه ممکن می شود و انسان از سایر جانداران ممتاز می گردد.

واما اينکه رشد فرهنگی چيست؟ وچه مزايايی را می تواند در يك جامعه داشته باشد می توان گفت: عرصه فرهنگی در کشور در پهلوی سایر عرصه ها با کسب تجارب روزافزون در حال رشد است، چنانچه تلاش نسل جوان در راستای فرآگيری فرهنگ مردمی شان بيانگر رشد فرهنگی و ديني مردم کشور ما می باشد، با وجود يك تهاجم فرهنگي بيگانگان که در افغانستان دامن زده می شود، بعضی از جوانان را بيشتر تحريک به سوی فرآگيری آن فرهنگ ها کرده است. واما اگر به طور مجموعی ملاحظه گردد، مردم افغانستان به ویژه روشنفکران در تلاش اند تا اگر بتوانند ارزشهاي فرهنگی شان را حفظ نمایند و در





رود که حرکات آنان در این عرصه ها سریعتر گردد تا مشکلات نسبی که فراراه مردم فرهنگ دوست ما قرارداد رفع شود.

با تدوین و تصویب قانون جدید مطبوعات در افغانستان در سال ۱۳۸۱ خورشیدی به اهتمام داکتر سید مخدوم رهین وزیر اطلاعات و فرهنگ، فعالیت مطبوعات و رسانه های صوتی و تصویری در این کشور با رعایت اصل آزادی بیان و حفظ اساسات دین مقدس اسلام، آزاد اعلام گردید، اما با وجود فوایدی این قانون در بیان حقایق جامعه و انتقاد از مسئولین و اوضاع کشور، ضررها را نیز درقبال داشت، چنانچه سوء استفاده از آزادی بیان در مطبوعات و برخی رسانه ها و کم توجهی به ارزش‌های فرهنگی مردم، چالشی را در عرصه فرهنگی در افغانستان بوجود آورد که تاکنون نیز به نوعی ادامه دارد. وضعیت آزادی بیان در چند سال اخیر در افغانستان واقعاً در تاریخ کشور بی سابقه است. گسترش رشد کمی و کیفی که در مطبوعات کشور به وجود آمده و فضای آزاد سیاسی بعد از پرسه بن، این امکانات را به مطبوعات داد تا بتوانند با آزادی تمام مطالب را عنوان کنند.

تعدادی از کشورهای دنیا، از افغانستان فقط تصاویری مربوط به جنگ و مواد مخدر را منعکس می کنند، اما ازبخش موضوعات فرهنگی وغیره که قوت فرهنگ و آداب و رسوم این مرزبوم را نمایانگر است، خودداری می نمایند. اما باید گفت افغانستان با داشتن بیش از هزاران سال سابقه درخشنگ و تمدن، هنوز هم ظرفیت های فرهنگی نایابی در داخل و خارج دارد که منعکس کننده فرهنگ والای مردم این سرزمین است.

گرچه دلایلی چون جنگ، مهاجرتها، فقر، نالمنی و بدبختی تأثیرات منفی را در کشور از خود بر حا گذاشته است و امکانات به فعالیت درآوردن این قوه عظیم را که در فرهنگ و فرهنگیان افغانستان وجود دارد با مشکل مواجه ساخته است، ولی با تمام این مسائل، در طی این چند سال که گذشت، مردم افغانستان شاهد جوانه زدن شگوفه های بسیار زیبایی فرهنگ در گلستان فرهنگ افغانستان بوده اند.

فرهنگیانی که در خارج از افغانستان به سر می برند، وقتی که به افغانستان باز گشتند، باعث شگوفایی و باروری فرهنگ افغانستان شدن. به همین ترتیب، فرهنگیان ما که در اروپا و آمریکا و سایر نقاط جهان به سر می برند و یا کسانیکه در دامان مادر وطن سکونت دارند، ظرفیت های عظیمی را دارند تا بتوانند فرهنگ باستانی و تاریخی افغانستان را به وجه احسن به جهانیان بشناسانند. ولی شرط مهم این است که زیربنای سیاسی، اقتصادی و امنیتی شگوفایی فرهنگ، توسط دولتمردان و جامعه جهانی فراهم شود، تا بتوانند این میوه نازک فرهنگ در یک زمین بارور رشد نماید.

در عصر حاضر مردم کشور عزیزیما شدیداً نیاز به بازسازی در ابعاد گوناگون اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی دارد، بناءً وظيفة همه قلم به دستان و مطبوعات است که مردم را آگاهی دهند تا در بازسازی کشور خاصتاً بازسازی فرهنگی سهم فعال و ارزنده شانرا ایفا نمایند و بدانند که بدون دست به کار شدن و حرکات مثبت، افغانستان با سعادت و مترقبی نخواهیم داشت، برای رسیدن به این هدف بزرگ رسانه های صوتی، تصویری باید این موارد را در قالب ، مصاحبه ها، نمایشنامه ها، درامه ها و غیره به تصویر بکشند که این خود جهش و حرکت مثبت و موثری خواهد بود در راستای گسترش فرهنگ ملی و مردمی ما.

به سوی ایده آل شدن جامعه رسانه ای افغانستان که برداشته شده و توسعه پیدا خواهد کرد.

رسانه ها در افغانستان در طول عمر خویش برای اولین بار به آزادی های درخور توجه وقابل تأمل دست یازیده و تا حدودی به عرصه نوی از فعالیت های خویش رسیده اند، واما نایاب کاستی هایی را که در رسانه ها و جامعه افغانستان وجود دارد، نادیده گرفت. یکی از کاستی ها همانا عدم معیاری شدن آنهاست به خصوص رسانه های چاپی، آن طوری که باید، در محیط تقریباً فاقد سواد کشور معیاری می شدند، نشده اند. اگر جریده هایی نیز بر سر کار آمد، بعضی از آنها به دلیل گوناگون تحت حمایت جامعه سنتی افغانستان قرار نگرفته یا رو به انزوا رفته اند و یا آن که تحت تأثیر مراجع تمویل کننده قرار دارند که اهداف خاص شانرا تعقیب می نمایند. با آنهم در این میان، کارکرد روزنامه های چاپی کشور از چند سال گذشته بدینسو بنا بر گفته اکثر کارشناسان امور به سرعت در حال ترقی بوده، این روزنامه ها که در چنین محیطی آغاز به فعالیت نمودند و هنوز عمر بیشتر را سپری ننموده اند، نظر به توان می خواهند تا حدودی معیارهای روزنامه نگاری نوین جهانی را مد نظر قرار داده تا از این طریق روند جهانی شدن شان را دریافت و گامهای متمر شانرا بیمایند.

روزنامه نگاران جوان از بستر فراهم شده فعلی به خوبی بهره برد و با ایجاد روزنامه های خویش، جدا از مسائل و خط السیر فکری و سیاسی آنان، به گونه ای شاسته توانته اند که جایگاه مطبوعات چاپی را در افغانستان به حد مطلوبی ارتقا بخشنند، اما مشکلی که در این میان هم چنان بر کارکرد و ترقی مطبوعات کشور سایه افغانستانه همانا فقر اقتصادی است که به مثالی هیولا لای غولپیکر زندگی فرهنگی مردم افغانستان را تهدید می کند.

نایاب فراموش نمود که نبود سواد و آگاهی از یک سو و عدم رشد فرهنگ روزنامه خوانی و توجه کمتر به این امر مهم از جانب دیگر، در ارتقای دانش سیاسی و اجتماعی جامعه نقش به سزاگی دارد. از سوی دیگر این امر سبب شده تا روزنامه خوانی در کشورمان از سوی جامعه و مردم کمتر مورد توجه قرار گیرد که این خود در عدم گسترش فرهنگ نقش تعیین کننده دارد.

مسؤولین برخی از رسانه های صوتی و تصویری با برداشت های غلط و کج فهمی ها، روزنامه ها را رقیب خویش انگاشته و گاهی در صدد رقابت های منفی با روزنامه ها برآمده اند، البته این را نیز نایاب نادیده گرفت که در شرایط فعلی کشور و جوی که به وجود آمده تا حدودی رقابت های منفی میان این دو به طور طبیعی شکل گرفته که متأسفانه عامل اساسی آن همانا نبود سواد و فقدان آگاهی از ماهیت روزنامه هاست که فرهنگ روزنامه خوانی را تحت الشاعر قرارداده است.

تدوین استراتژی فرهنگی، گسترش فرهنگ، ادب و هنر در جامعه، ارائه اطلاعات و خدمات فرهنگی، حمایت از نویسندها، محققان و هنرمندان، چاپ و نشر کتاب، ترویج فرهنگ کتاب خوانی و گسترش کتابخانه ها، حراست از آزادی بیان و مطبوعات، تولید آثار هنری در عرصه موسیقی، تیاتر، فیلم و هنر های تجسمی و حفاظت از تاریخ، فرهنگ و زبان جامعه از وظایف عمده وزارت اطلاعات و فرهنگ افغانستان است که مسؤولین در این راستا توجه داشته اند و امید آن می

# بهداشت خانواده

گردآورنده: سوسن

قسمت ششم

ویژگیهای خانواده سالم:

های متزلزل، و نگرش‌های لیبرالیستی همراه با تحولات اجتماعی، صنعتی شدن، شهر نشینی به تحولات اجتماعی طوری سرعت می‌بخشد که همپاشی نهاد خانواده کمترین بھای است که پرداخت می‌شود. بدین ترتیب ارزشهای اسلامی و اخلاقی خانواده سالم به عنوان اصلی ترین نهاد اجتماعی در معرض تهدید قرار می‌گیرد. از طرف دیگر در جامعه مثل افغانستان که به اثر جنگ‌های تحمیلی و فقدان ناگهانی یکی از اعضای اصلی خانواده و مشکلات و مصائبی که به دنبال آن می‌آید، مشکلات اقتصادی، احساس ناامنی، بیکاری، خشونت خانوادگی، توجه نکردن به مهارت‌های زندگی زناشویی و سر درگمی در چگونگی تربیت فرزندان و مسائل دیگر سبب شده است که سلامت خانواده در معرض آسیب قرار گیرد. حال سؤال این است: خانواده سالم چه ویژگیهایی دارد؟ چگونه می‌توانیم به بهداشت روانی خانواده کمک نماییم؟

در این نوشتار اشاره کوتاهی به ویژگیهای همسر در خانواده سالم، معیارهای سلامت خانواده با توجه به ابعاد عاطفی، اجتماعی، شناختی، اخلاقی و جنسی مطرح می‌گردد. موضوعاتی مانند نقش محبت، نشاط و شادابی، و تفاوت‌های فردی در بعد عاطفی بهداشت روانی خانواده، در بعد اجتماعی سلامت خانواده، ایجاد روابط خانوادگی پایدار، و جامعه پذیری بحث می‌شود. در بخش شناختی نقش پیورش هوش کودکان در سلامت خانواده مطرح می‌شودسپس معیارهای تربیت جنسی، توسعه اقتصادی و توجه به صفات اخلاقی مورد بحث قرار می‌گیرد.

زندگی خانوادگی مرد سالار همراه با استبداد و خشونت مبتنی بر اندیشه برتری مردان بر زنان، از یک طرف و تهاجم فرهنگی غرب از طرف دیگر، بهداشت روانی خانواده را در معرض تهدید قرار می‌دهد. فرد گرایی، اندیشه‌های مکاتب فمینیستی، افکار اصالت انسان





## خانواده:

استحکام خانواده شمرده می‌شود. یکی از دلایلی که زن و مرد به سمت همدیگر جذب می‌شوند، این است که می‌خواهند کمبود و نیازشان را برآورند و بدینوسیله به کمال برسند. نیاز طبیعی محبت فرد اگر به وسیله محبت‌های همسر برآورده نشود، فرد دچار پیامدهای ناگواری مثل عقده روانی، اختلال شخصیت، و احساس کم بینی و کم ارزشی موافه می‌شود. محبت کردن در ضمن اینکه هزینه جانی و عوارض منفی ندارد در استحکام خانواده، برآوردن نیاز به صمیمیت، و پیوند جویی را هم برآورده می‌کند. و بدینوسیله خانواده می‌تواند راهکار معقول خروج از تنها<sup>تم</sup> را تجربه کند، راه میانبر برای ایجاد ارتباط با دوام، پیدا نماید و در نتیجه بر احساس تنها<sup>تم</sup> و انزوا خاتمه دهد. اولین راهکار ایجاد فضای عاطفی و صمیمانه این است که ابتدا نگرش‌های خود را نسبت به دیگران به نگرش مثبت تبدیل نماییم، دل آزرجیها را به وسعت اندیشه‌های سبزمان راه ندهیم و اگر قبلاً در وجود ما نفوذ کرده است، آن را بیرون کنیم.

## • محبت و فرزندان:

وقتی فرزندی به دنیا می‌آید ساعات اولیه تماس نوزاد با مادر بسیار حیاتی است به گونه موجب وزن بیشتر، گریه کمتر و لبخندهای زیادتر را فراهم می‌کند حتی نوزاد نیز از تحریکات فیزیکی حاصل از بازی پدر لذت می‌برد. اشخاصی که در خردسالی و کودکی از محبت‌های خانوادگی محروم می‌مانند به شدت احساس رنج می‌کنند. تحقیقات در ۴۹ فرهنگ ابتدایی متفاوت و روی زندانیان انجام گرفته این نتیجه را داده است که محرومیت از محبت والدین عامل بنیادی در رشد بیماری‌های روانی، پرخاشگری و حتی استفاده از مواد مخدر و الکول است. بنابر این والدین با دریغ کردن نوازش از کودکان خود، فرزندانی را به اجتماع تحويل می‌دهند که در ایجاد رابطه با دیگران ناتوان می‌مانند و حتی برای انجام دادن رفتارهای خشن و جنایت آمیز آمادگی نشان می‌دهند. نبود عشق و محبت در طول اولین سالهای زندگی و در دراز مدت آثار منفی دارد. پس باید با بغل گرفتن، گرم پذیرفتن، و دوست داشتن، فرزندان خود را از محبت سیراب نماییم؛ بدین طریق کودکان با اعتماد، سازگار و با محبت و برخوردار از بهداشت روانی کامل تحويل جامعه خواهیم داد.

## • نشاط و شادابی در خانواده:

نشاط و شادابی در زندگی خانوادگی هیجان مثبت می‌آفیند و همواره امید، توانمندی، اعتماد به نفس و عزت نفس را افزایش می‌دهد، افراد جوان خانواده به دلیل نیروی شگرف جوانی بیشتر پرهیجان، شاد و پر انرژی هستند اما شادی اختصاص به افراد جوان و نوجوان ندارد همه اعضای خانواده حتی کهنه سالان باید از زندگی احساس رضایتمندی و شادابی داشته باشند. همواره به یاد داشته باشیم که در هر موقعیتی بهانه برای شاد بودن و رضایت از زندگی وجود دارد.

خانواده نخستین سلول و واحد زندگی اجتماعی و اساسی ترین نهاد جامعه که مرکب است از یک زن، یک مرد و کودکان شان و ممکن است اعضای دیگری هم داشته باشند. رعایت حقوق و تکالیف افراد نسبت به یکدیگر از ویژگیهای خانواده سالم شمرده می‌شود.

## سلامتی:

سلامتی یا برخورداری از سلامت تنها عبارت از نبود بیماری، رنج نبردن، احساس گناه نکردن، نداشتن افسردگی و یا نداشتن دیگر بیماریهای جسمی و روانی نیست بلکه سلامتی به معنای داشتن توانمندی اجرای نقش و کارکرد جسمی، عقلی و اجتماعی است.

## بهداشت روانی:

سازمان جهانی بهداشت، بهداشت روانی را چنین تعریف می‌کند: «بهداشت یعنی توانایی کامل برای ایفای نقشهای اجتماعی، روانی، و جسمی.»

## ویژگی خانواده سالم:

خانواده سالم ویژگیهای بسیار دارد و می‌توان آن را از منظر دیدگاه‌های مختلف بررسی کرد و به طور اجمال نمونه خانواده سالم، خانواده ای است که ضمن داشتن سلامت روانی، جسمی، در ایفای نقش‌های اصلی موفق باشد.

## زیربنای بهداشت خانواده:

در بهداشت روانی خانواده، انتخاب همسر به عنوان زیرساخت خانواده سالم مطرح است.

## انتخاب همسر:

در انتخاب همسر چه از ناحیه پسر و چه از ناحیه دختر توجه به ویژگیهای خانوادگی، از نظر سلامت جسمی، سلامت اخلاقی و دینی، سلامت روانی، تربیت خانوادگی و سلامت شخصیتی، ضروری است. برای داشتن خانواده سالم در کنار توجه به عوامل محیطی و تربیت، عوامل ارثی نیز نقش اساسی دارد بنابر این زیر بنای تشکیل یک خانواده سالم داشتن همسر سالم است. ازدواج‌های اجباری و مصلحتی آسیب زا ترین پدیده در بهداشت روانی خانواده است.

## ملک عاطفی سلامت خانواده:

### • محبت:

انسان در کنار نیازهای اساسی بدن مثل نیاز به آب، هوا، غذا، مسکن، نیازهای روانی و عاطفی نیز دارد، یکی از این نیازها نیاز به مهر و محبت است به طوری که عوامل اساسی تشکیل خانواده برآوردن نیاز مهرجویی و مهر ورزی است، از طرف دیگر محبت عامل بقاء و



احساس نشاط و شادابی وجود دارد، عامل به وجود آورنده نشاط و شادابی عبارت است از معنی داشتن زندگی، نگرش های مثبت، توانمندی جسمی، توانمندی ذهنی، روانی و غیره.

#### • توجه به تفاوت های فردی و جنسیتی:

هرچند انسانها زندگی اجتماعی دارند ولی استعدادها، توانمندی ها و دارایی های شخصی هر فرد و همینطور شیوه تربیتی افراد متفاوت است. تفاوت های فردی افراد سبب می شود که انسانها در سلیقه ها، خواسته ها، انتظارات، و عملکرد گوناگون ظاهر شوند. از طرف دیگر توانمندی های مختلف افراد و محدودیت های آنان ممکن است انتظارات و خواسته های طرف دیگر را نتواند به نحو شایسته برآورده نماید در نتیجه ممکن است سبب بروز ناسازگاری در بین اعضای خانواده شود. بدین جهت لازم است به تفاوت های فردی، تفاوت های جنسیتی شرایط تربیتی توجه شود، و انتظارات به حد معقول و مناسب سامان یابد.

احساس نشاط و شادابی علاوه بر اینکه انرژی حرکت به سمت هدف را به انسان می دهد از بروز احساس پوچی، احساس منفی مثل افسردگی و اضطراب، ترس، خشم، نفرت، و غم را از بین می برد. بدین جهت روان شناسان معتقدند که رویدادهای شادی آور آثار خوش آیند را شامل می شوند مانند موفقیت در یک کار، جلب احترام، مورد محبت و لطف قرار گرفتن، تجربه کردن احساس های لذت بخش. روشن است که احساس خوش آیند در خانواده توان انسان را در مقابل گرفتاری ها و مشکلات و حوادث غیر مترقبه زندگی افزایش می دهد. به عبارت دیگر آثار شادی احساس علاقه، کمک به تعامل اجتماعی بهتر، خوشبینی و احساس مثبت کردن را افزایش می دهد و تجربیات زندگی ناکامی، نالمیدی، و عاطفه منفی را متغیر می سازد. احساس شادی کمک می کند که حتی در مقابل واقعیت ناراحت کننده سلامت روانی خود را حفظ کنیم. و راهی برای خنثی کردن تأثیرات غم انگیز هیجانهای ناخوشایند زندگی است، مثل زمانی که والدین برای آرام کردن کودک ناراحت، آواز می خوانند. بنابر این در خانواده های مسلمان همیشه عوامل به وجود آورنده

## بیست راهکار برای پرورش دانش آموزان موفق

رسالی: سید رضا سلیمانی

۱- درباره تجربه های مثبت خود در مکتب و خاطره های خوش آن دوران صحبت کنید. حتی اگر خاطره های شما از دوران مکتب همواره خوشایند نبوده اند، با تأکید کردن بر فرصت های مثبتی که مکتب برای فرزندتان فراهم می سازد، به او کمک کنید. به جای این که بگویید «تو امروز باید به مکتب بروی» می توانید بگویید «شما از امروز رفتن به مکتب را آغاز می کنید.»

۲- از معلمین، آموختن و کارخانگی به نیکی یاد کنید. نگرش مثبت شما به معلمین و مکتب و برخورد مثبت با کارخانگی باعث نگرش مثبت فرزند شما به مکتب و فعالیت های مرتبط با آن می شود.

۳- آموختن را ادامه دهید و دانش آموز بمانید. کودکان در بسیاری از موارد، والدین خود را الگوی خود قرار می دهند. اگر شما با مطالعه یا شرکت در دوره های آموزشی به وسعت بخشیدن به دانسته های خود ادامه دهید، فرزندتان می بیند که آموختن برای شما ارزشمند است.

اغلب پدران و مادران می خواهند فرزندان موفق و با استعدادی داشته باشند و برای دست یافتن به این هدف، از هیچ کوششی درین نمی کنند. با وجود این، ممکن است آنان از نقش فعالانه خود در رسیدن به این هدف، کمتر آگاه باشند و پرورش دانش آموز موفق را وظیفه انحصاری نظام آموزشی، معلمین و اساتید بدانند. اما پژوهش ها نشان داده است که دانش آموزانی در مکتب موفق اند که والدین شان آنان را برای مکتب و یادگیری آماده می سازند و خود اهل خواندن، نوشتan، بحث و گفت و گو، تجربه کردن و آموختن هستند.

برای پرورش دانش آموز موفق، علاوه بر مکتب، فضای خانواده نیز باید مساعد باشد و ارتباط موثری بین مکتب و خانواده برقرار شود. در این یادداشت، بیست راهکار ساده و کارآمد معرفی می شود که به شما کمک می کنند در پرورش دانش آموزان موفق به فرزندان خود و مکتب یاری رسانید.



روزانه مشخصی داشته باشید و محیط مساعدی را برای انجام تکالیف فراهم سازید. بدون شک این کار مهم مقابله تلویزیون به انجام نمی‌رسد. البته، بچه‌ها را از برنامه‌های مورد علاقه‌شان محروم نکنید.

۱۱- هنگام انجام کارخانگی، فرزندتان را همراهی کنید. برگه‌هایی را که فرزندتان به خانه می‌آورد، مرور کنید و توجه خود را به آن چه که او در حال انجام دادن آن است، نشان دهید. این کار به شما فرصت می‌دهد تا برای انجام کار او را تشویق کنید و با مشکلاتی که ممکن است در این راه با آن‌ها رو به رو شود، آشنا شوید. به علاوه، به او نشان دهید که کارهای مکتب برای شما ارزشمند است.

۱۲- در انجام کارخانگی، نقش مشاور را ایفا کنید و معلم خصوصی نباشید. کارخانگی، کار فرزند شماست، نه وظیفه شما، پیشنهاد می‌کنیم آن قدر کنار کودکتان ننشینید که از درستی پاسخ همه تکالیف مطمئن شوید. اشتباہات تکالیف، راهی است که به معلم فرزند شما می‌آموزد که چه مفاهیمی را باید بیشتر توضیح دهد. در عوض، نقش مشاور را داشته باشید و هر وقت فرزندتان تقاضای کمک کرد، به او کمک کنید.

۱۳- فرزندتان را به مطالعه در منزل ترغیب کنید. خواندن، سنگ بنای یادگیری بیشتر است. هر چه فرزند شما این مهارت اساسی را بیشتر تمرین کند، فعالیت‌های مرتبط با یادگیری را بهتر انجام می‌دهد. برای این که او را به خواندن ترغیب کنید و خواندن را فعالیت لذت‌بخش بسازید، اجازه دهید آن چه را که دوست دارد، مطالعه کند. کتاب‌های ساده، مجله‌ها و کتاب‌های طنزآمیز را در اختیارش قرار دهید. البته، بهتر است به جای آن که برایش کتاب بخرید، او را به کتاب‌فروشی یا کتابخانه ببرید تا خودش کتاب‌های مورد علاقه‌اش را انتخاب کند. در این راه فقط او را راهنمایی کنید و حق انتخاب را به خودش واگذارید. از کتابداران کتابخانه‌ها نیز می‌توانید کمک بگیرید.

۱۴- برنامه تربیتی منسجم و نتیجه بخشی را ترتیب دهید. مسئولیت‌پذیری، همکاری و اعتماد به نفس به موفقیت کودک شما در صنف کمک زیادی می‌کنند و شما باید در آموزش آن‌ها به فرزندتان جدی باشید. شاید لازم باشد در این زمینه مطالعه گستره‌تری داشته باشید. به کتاب‌هایی که در این زمینه‌ها نوشته شده‌اند مراجعه کنید.

۱۵- از برنامه انصباطی مکتب پشتیبانی کنید. یک مکتب همانند یک خانواده، به برنامه انصباطی منسجمی نیاز دارد تا فرزندان ما احساس راحتی کنند و بتوانند بیاموزند. اگر فرزندتان در مکتب دانش آموز منضبطی شده است، با ادامه کار مکتب در منزل، به او کمک کنید

۴- به چیزهایی که فرزندتان می‌آموزد علاقه نشان دهید. با پرسیدن و فراهم کردن زمینه برای مشارکت کودک در یک گفت و گویی صمیمانه می‌توانید اهمیت یادگیری را به او نشان دهید. البته باز هم نگرش مثبت داشته باشید به جای آن که بپرسید «امروز در مکتب چه کار کردی؟» بهتر است بپرسید «امروز چه کارهایی کردی که خیلی دوست داشتی؟»، «چه چیزهایی باعث شد که احساس خوبی پیدا کنی؟»، «دوست داری درباره چه چیزی بیشتر بدانی؟» یا «چه چیزهایی خواندی؟»

۵- برای این که یادگیری فرزندتان را تقویت کنید، به او اجازه دهید مفاهیم جدید را به شما بیاموزد. لازم نیست به او ثابت کنید همه چیز را می‌دانید یا بهتر از او می‌دانید، بلکه بهتر است بگویید «چه جالب! ممکن است بیشتر توضیح بدهی؟»

۶- به فرزندتان کمک کنید تا راههای بهره‌گیری از آموخته‌هایش را در زندگی روزمره پیدا کند. به نظر می‌رسد هر چه اطلاعات کاربردی‌تر باشند، فرزند شما را به کسب اطلاعات جدید بیشتر تحریک می‌کنند.

۷- تنها گرفتن نمرات بالا نباید ارزش تلقی شود. هر چند نمره‌ها برای ارزیابی میزان یادگیری فرزندتان سودمندند، اما هدف اصلی، یادگیری است نه نمره. شرایطی را فراهم نکنید که به رقابت شدید برای کسب نمره منجر شود. به کودکتان بیاموزید که راحت و آسوده باشد و بدون فشار رقابت، از یادگیری لذت ببرد.

۸- نمره‌های فرزندتان را با دیگران مقایسه نکنید. چنین مقایسه‌هایی در اغلب موارد نتیجه معکوس دارند. بهتر است نمره‌های فرزندتان را با نمره‌هایی که پیش تر کسب کرده، مقایسه کنید. «فکر می‌کنی چه قدر پیشرفت کردی؟»، «دوست داری بیشتر پیشرفت کنی؟». «چگونه می‌توانی این کار را انجام دهی؟» و «من چگونه می‌توانم به شما کمک کنم؟»

۹- توقعات خود را از فرزندتان واقعی سازید. کودک تان را تشویق کنید تا بهترین کاری را که می‌تواند در مکتب انجام دهد.

۱۰- زمان و مکان مناسب و آرام بخشی را برای انجام کارخانگی در نظر بگیرید. بیشتر کودکان در زمان‌های معین و منظم بهتر مطالعه می‌کنند. در این مورد با فرزندتان به توافق برسید. مکان ویژه‌ای برای کارهای خانگی داشته باشید. این مکان می‌تواند یک میز مناسب در گوشه‌ای از اتاق خودتان یا جای دیگری باشد. در این مورد، برنامه

۱۸- در مورد اطلاعات نادرست و شایعه‌ها عاقلانه برخورد کنید. فرزند شما در مکتب، اطلاعات سودمندی یاد می‌گیرد. اما ممکن است گاهی همراه اطلاعات نادرست و شایعه‌ها به خانه باز گردد. اگر با چنین مواردی رو به رو شدید، پیش از هر چیز با معلم فرزندتان یا مدیر مکتب تماس بگیرید. البته، بهتر است به جای تماس تیلفونی، با آنان نشست و گفت و گویی داشته باشید.

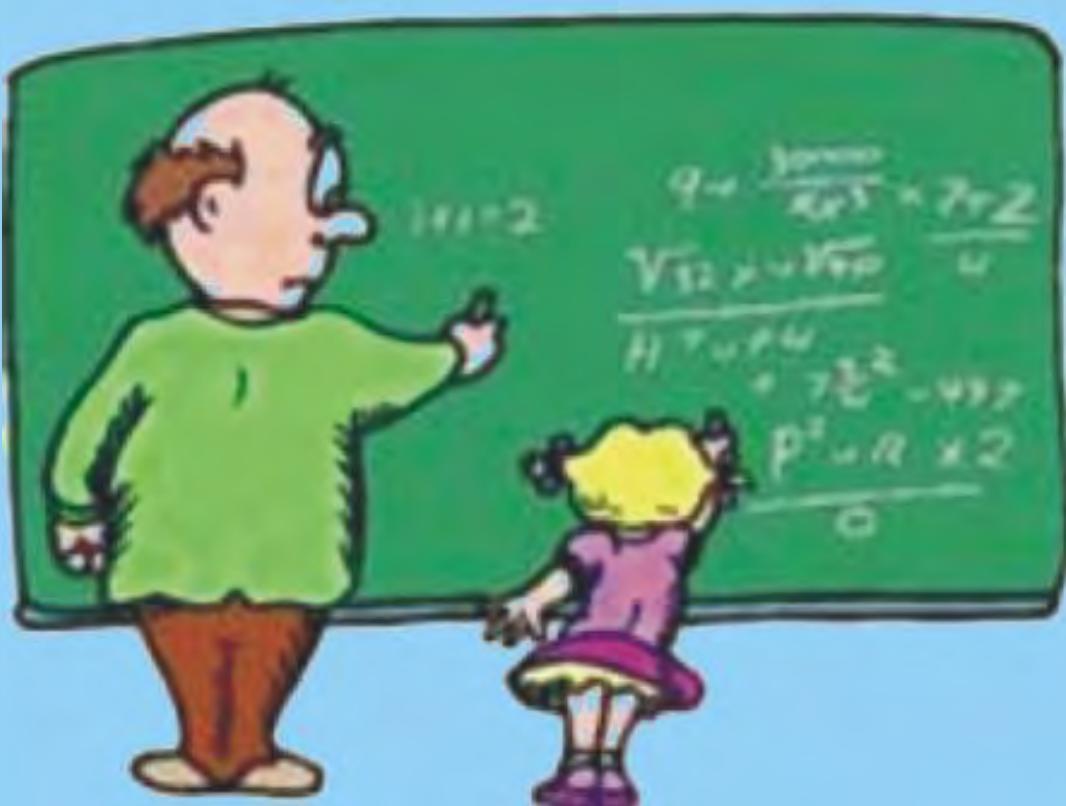
۱۹- وقتی به مکتب دعوت می‌شوید، با کمال میل بپذیرید. نشست‌هایی که در مکتب برگزار می‌شوند، نه تنها اطلاعات مهمی را در اختیار شما قرار می‌دهند بلکه به فرزندتان نشان می‌دهد که شما برای مکتب و برای آنان ارزش زیادی در نظر دارید. اگر معلم فرزندتان از شما خواست در کلاس درس هم شرکت کنید، بپذیرید.

۲۰- مکتب را در جریان رویدادهای منزل قرار دهید. وقتی خانواده تحت تأثیر تنشی‌هایی مانند بیماری یا اختلافات خانوادگی قرار می‌گیرد، بچه‌ها بیشترین تأثیر را می‌پذیرند. به معلم فرزندتان اجازه دهید از این شرایط مطلع شود. او در اغلب موارد می‌تواند به شما کمک کند. به علاوه، وقتی او در جریان قرار می‌گیرد، با آمادگی کامل در برابر تعییرات احتمالی در روحیه و حرکات فرزندتان روبه رو می‌شود.

درباره این تجربه و اهمیت آن بیشتر بیاموزد. اگر با برنامه انصباطی مکتب مشکل دارید، با مدیر مکتب تماس بگیرید و پیشنهادهای سازنده خود را مطرح کنید.

۱۶- گزارش‌های نگران کننده را بررسی کنید. معلمان، مانند والدین و دانش آموزان ممکن است اشتباه کنند. هیچ فردی کامل نیست. با وجود این، اگر فرزندتان درباره کاری با شما صحبت کرد که معلمش انجام داده و برای او ناخوشایند بوده است، محترمانه به سخن‌انش گوش دهد. اما به خاطر داشته باشد ماجرا به آن تلخی که می‌شوند، نبوده است. وقتی احساسات بچه‌ها جریحه‌دار می‌شود، گاهی مبالغه می‌کنند. اگر چنین وضعی شما را نگران کرد، با معلم فرزندتان تماس بگیرید و به جای اظهار ناراحتی یا خصوصیت، نگرانی خود را ابراز کنید. با این گونه چالش‌ها با ذهن باز برخورد کنید.

۱۷- علاوه بر طرح مساله، راه حل نیز پیشنهاد کنید. اگر شما نگران موضوعی هستید یا با مشکلی روبه رو می‌شوید که تصور می‌کنید به تصحیح نیاز دارد و آن را با معلم فرزندتان هم در میان گذاشته‌اید، برخورد مثبتی داشته باشید و برای حل آن نظر دهید. این شیوه باعث می‌شود شما با معلم نوعی ارتباط مشارکتی و مبتنی بر حل مسأله داشته باشید.



# نمایندگی های غضنفر بانک از شما استقبال می کند

هموطنان گرامی!

نمایندگی های غضنفر بانک در شهرهای مزار شریف، شهرک بندری حیرتان، کندز، پلخمری، جلال آباد، هرات، تخار، شیرپور، سرای شهزاده و شهرنوکابل با شفاف ترین و مدرن ترین خدمات بانکی در خدمت شهروندان سراسر کشور، نهادهای دولتی و غیر دولتی و موسسات ملی و بین المللی قرار دارند.



## دفتر مرکزی غضنفر بانک

آدرس: ۸۶۶ - سرک عمومی شیرپور - شهرکابل

شماره پست بکس: ۵۵۹۸

شماره های تماس: +93(0)775786786 / +93(0)202101111  
+93(0)798786786 / +93(0) 707786786

[Info@ghazanfarbank.com](mailto:Info@ghazanfarbank.com)

[www.ghazanfarbank.com](http://www.ghazanfarbank.com)



## نمایندگی غضنفر بانک در سرای شهزاده کابل

آدرس: سرای شهزاده - کابل

+93(0)797860010

شماره تماس:

[shahzada@ghazanfarbank.com](mailto:shahzada@ghazanfarbank.com)

[www.ghazanfarbank.com](http://www.ghazanfarbank.com)



## نمایندگی غضنفر بانک در شهر مزار شریف

آدرس: شهزاده مارکیت - دروازه بلخ - مزار شریف

+93(0) 797860080

شماره تماس :

[mazar@ghazanfarbank.com](mailto:mazar@ghazanfarbank.com)

[www.ghazanfarbank.com](http://www.ghazanfarbank.com)



## نمایندگی غضنفر بانک در شهرک بندری حیرتان

آدرس: شهرک بندری حیرتان - مزار شریف

+93(0)797860022

شماره تماس :

[hayratan@ghazanfarbank.com](mailto:hayratan@ghazanfarbank.com)

[www.ghazanfarbank.com](http://www.ghazanfarbank.com)



## نمايندگي غضنفر بانک در شهر پلخمرى

آدرس: هوفيان ماركيت - مقابل شهوداري - پلخمرى

شماره تماس: +93(0)797860038

[polekhomri@ghazanfarbank.com](mailto:polekhomri@ghazanfarbank.com)

[www.ghazanfarbank.com](http://www.ghazanfarbank.com)



## نمايندگي غضنفر بانک در شهر کندز

آدرس: شمال چوک عمومي - ماركيت زرگري حاجي امان - شهر کندز

شماره تماس: +93(0)797860039

[kunduz@ghazanfarbank.com](mailto:kunduz@ghazanfarbank.com)

[www.ghazanfarbank.com](http://www.ghazanfarbank.com)



## نمايندگي غضنفر بانک در شهر جلال آباد

آدرس : چوک مخابرات - کوچه سطرنجی فروشی - شهر جلال آباد

شماره تماس: +93(0)797860008

[Jalalabad@ghazanfarbank.com](mailto>Jalalabad@ghazanfarbank.com)

[www.ghazanfarbank.com](http://www.ghazanfarbank.com)



## نمايندگي غضنفر بانک در شهر باستانی هرات

آدرس : چوک گلهای - جاده شمالی مسجد جامع - شهر هرات

شماره تماس: +93(0) 797860070

[herat@ghazanfarbank.com](mailto:herat@ghazanfarbank.com)

[www.ghazanfarbank.com](http://www.ghazanfarbank.com)



## نمايندگي غضنفر بانک در شهرنو کابل

آدرس: چهار راه توره بازخان - شهرنو

شماره تماس: +93(0) 797860074

[shahrenaw@ghazanfarbank.com](mailto:shahrenaw@ghazanfarbank.com)

[www.ghazanfarbank.com](http://www.ghazanfarbank.com)



## نمايندگي غضنفر بانک در ولايت تخار

آدرس: چوک شهر تالقان - رسته خياطي - نارسيده به

مسجد جامع - شهر تالقان

شماره تماس: +93(0) 797860073

[takhar@ghazanfarbank.com](mailto:takhar@ghazanfarbank.com)

[www.ghazanfarbank.com](http://www.ghazanfarbank.com)



## راز های موفقیت در چیست؟

تهریه کننده: مریم سلطانی

یقین بدانیم که چه می خواهیم، چه هدفی را دنبال می کنیم و در انتظار چه نوع موفقیتی هستیم.

تشخیص هدف و آگاهی از آن، پیش شرط هر گونه اقدامی است. افزون بر این، در تعیین اهداف خوبش باید از تقلید کورکورانه بپرهیزیم. به عنوان مثال، اگر راه پسر یکی از اقوام خود را که درس خوانده و انجینیر برق شده و از نظر کاری و مالی نیز وضعیت قبل توجهی دارد، انتخاب کنیم، آیا پس از رسیدن به موفقیت خوشحال خواهیم بود؟ در صورت مقایسه خود با دیگران دو اشتباه بزرگ را مرتکب می شویم: نا خود آگاه با دیگران به رقبابت بر می خیزیم، زیرا هدفمان تحقق بخشیدن به خواسته و آرزوی مشخصی نیست بلکه «برتری طلبی» و یا «مثل کسی شدن» است. بدون توجه به توانایی ها، علائق و امکانات خود دنباله رو دیگران می شویم.

« تنها گنجی که ارزش جستجو کردن دارد هدف است ». لویی استونی

### شناخت هدف و مراحل آن:

برای شناخت بهتر اهداف خوبش و نیز انتخاب آگاهانه از میان امکانات متعدد، کاغذی بر دارید و در گوشه ای خلوت و آرام بنشینید و کلیه اهدافی را که در سر می پرورانید، در آن یادداشت کنید. پس از فراغت از این کار به مراحل سه گانه زیر بپردازید.

### الف: تمرکز و تفکر:

فکر غذای مغز و تفکر، وجه تمایز انسان از حیوان است. هر یک از ما متأثر از افکاری هستیم که بر حسب عادت کنترول خود را در دست دارند. برای رهایی از افکار متضاد، باید همه تراوשות ذهنی خوبش را به مغز بسپاریم تا در فرصت مناسب آنها را مورد مطالعه قرار دهد. سپردن اندیشه ها و آرزوها به مغز و ایجاد فرصت لازم برای



اکتریت دانشمندان و نویسندها سعی کرده اند، تعریف جامع و کاملی از موفقیت ارائه دهند تا مورد استفاده همگان قرار گیرد، اما شمار زیادی از این تعاریف خود موجب گردیده است که تا به امروز، توصیف دقیق و مشخصی از این کلمه در دست نباشد. تعریف شما از موفقیت چیست؟ گذراندن مدارج تحصیلی و اخذ مدارک علمی، رسیدن به ثروت دلخواه، به دست آوردن پست و مقام، داشتن همسر دلخواه، دارا بودن محیط خانوادگی آرام و فرزندان شایسته، برتری و بالاتری بر دیگران و یا رسیدن به مقام عالی هنر؛ یکی از دلایل عمدۀ تعدد تعریف موفقیت برداشتهای گوناگون از این مفهوم است. هستند افرادی که به دلیل دستیابی به خواسته هایشان، خود را موفق و کامیاب می پندازند، اما این موفقیت از نظر دیگران چندان ارزش و اعتباری ندارد. بنابراین موفقیت امری نسبی است و هرگز تعریفی واحد به خود نمی پذیرد.

به نظر آلفرد اوستن: « آرامش و اطمینان بهترین موفقیت است » هیچ کس واقعاً موفق نیست، مگر آنکه خوشبخت باشد و نیز خوشبخت کسی است که بر مبنای یک هدف متعالی کاری مفید و با ارزشی را انجام دهد. بر این اساس، تعریف « رسیدن به هدف رضایتبخش » برای موفقیت، تعریف مناسبی است.

### تعیین هدف:

انسان بی هدف کاملاً تابع حوادث و پیشامدهاست. کسی که هدف روشنی در زندگی دارد، پس از رسیدن به کامیابی احساس خوشبختی و آرامش می کند. اما افرادی که اهداف نامشخص را پی می گیرند، به هر مقامی که برسند، باز هم ناراضی اند. هر یک از ما باید به





### زمان بندی:

گام بعدی «زمان بندی» دقیق است، به این صورت که برای انجام هر کار باید زمان مشخصی در نظر گرفته شود. پیمودن هر مسیر با علم به پیج و خمها و فراز و نشیبهای آن، زمان خاص خود را می طلبد؛ پس از این تقسیم بندی می توانید اوقات خود را جهت اجرای اهداف متعدد به طور همزمان تنظیم کنید.

### تصمیم گیری:

پس از شناخت کامل از شرایط اساسی یک هدف سالم، نوبت به تصمیم گیری می رسد که باید به عنوان یک گام مهم در جهت هموار ساختن مسیر زندگی مورد توجه قرار گیرد. به جرات می توان اعتراف کرد که لحظه تصمیم گیری از سخت ترین و سرنوشت سازترین لحظات زندگی بشر است. بسیاری معتقدند که در این لحظات فشارهای زیادی متحمل شده اند. گاهی انتخاب غلط و پاشاری غیر منطقی بر آن تمام عمر ما را از چشیدن خوشبختی محروم می سازد. ویلیام جیمز درباره تصمیم گیری می گوید: «لحظاتی هست که مجبوریم انتخاب کنیم، اما لحظاتی هم هست که انتخاب نکردن خود یک تصمیم است.»

### شرایط تصمیم گیری:

تردید به خود راه ندهید، از عواقب تصمیم گیری نترسید، تصمیم خود را تغییر ندهید، با افکار نا امید کننده بجنگید، شما تصمیم گیرنده باشید. دنبال کارهای متعدد نباشید زیرا کسی که همه راهها را می جوید، همه را از دست می دهد، عجولانه تصمیم نگیرید و لجوچ و یکدندنه نباشید..

### عواملی که تصمیم گیری را به موفقیت نزدیک می کند:

**پشتکار:** برای موفقیت در کار و دستیابی به خواسته های قلبی باید همه نیروی خود را صرف اهداف خود کنیم و همواره به دستاوردهای نهایی حاصل از تلاش خود بیندیشیم . پیروزی و کامیابی در اهداف زمانی تحقق می یابد که شما انگیزه رسیدن به آن اهداف را در خود تقویت کنید. متأسفانه بسیاری از افراد در مراحل اولیه کار، احساس رضایت و خرسندي می کنند. ولی پس از رویارویی با مشکلات دست از آن کار می شویند و فکری جدید در سر می پرورانند، در حالی که اگر صبر و شکیبایی به خرج دهن، شاید بیش از چند قدمی با موفقیت فاصله نداشته باشند.

**اعتماد به نفس:** همیشه اعتماد به نفس خویش را حفظ کنید و به دیگران نیز مجال ندهید که آن را سست و متزلزل سازند و بدانید که خود کم بینی و عدم اطمینان مانع بر سر راه موفقیت و کامیابی است. کسی که قدرت خلاقه درونی و ارزشیهای وجودی خویش را باور دارد، هرگز در برابر مشکلات سر فرود نخواهد آورد.

«تردیدهای ما خائنی هستند که خود ما را از هدفمنان باز می دارند، در حالی که تصمیم راسخ و به موقع فتح و پیروزی را نصیبمان می سازد.

بررسی یکایک آنها امروزه بین همه کسانی که به نیروی شگفت انگیز مغز آگاهند، متداول است. شما هم این شیوه را پیش گیرید تا نتیجه خارق العاده آن را دریابید.

### ب: مطالعه:

پس از تمرکز و بررسی اهداف نوبت به مطالعه می رسد. امروزه در مغرب زمین مطالعه امری بسیار متداول است، به این ترتیب که پیش از هر کاری ابتدا با صرف سرمایه ای گزارف هدف مربوطه را مورد بررسی قرار می دهن. همچنین کار مورد نظر را با انواع کارهای موجود در بازار قیاس کرده و با خواندن کتابهای متعدد و مشورت با کارشناسان طراز اول ابعاد موضوع را به طور دقیق می سنجند. البته در این راستا امکانات خود را برای دستیابی به اهداف تعیین شده مد نظر قرار می دهن. بزرگی و کوچکی اهداف و اینکه آیا مورد پسند دیگران واقع می شود یا خیر، اهمیتی ندارد.

### ج: مشاوره:

مشاوره عامل مؤثر و یاری دهنده در مسیر پیروزی و موفقیت است. در این زمینه بزرگان و نوایخ شواهدی آورده اند که استفاده از آنها می تواند راهگشای ما در جهت رسیدن به اهداف باشد. مشورت زمانی کارساز و مفید خواهد بود که فرد طرف مشورت دارای خصوصیات لازم باشد و به ما در شناخت خواسته ها، اهداف و تواناییهای ما یاری رساند. این خصوصیات عبارتند از: اطلاع کافی از موضوع، مثبت اندیشی و خیرخواهی.

### انتخاب هدف:

برای انتخاب هدف سالم، چهار شرط اصلی و اساسی را مد نظر قرار دهید. رفاه و آسایش بیشتری فراهم سازد. به ما احساس مفید بودن، خوشی و نشاط بخشد. از روی چشم و همچشمی و رقابت با کسی انتخاب نشده باشد و انتخاب آن تحت فشار یا به توصیه اطرافیان نباشد. پس از بررسی اهداف خویش و مطابقت آنها با شرایط فوق در می یابید که از اجرای برخی از مقاصدتان که دارای این چهار خصیصه نیستند، صرف نظر کرده اید . اکنون باید صادقانه و با شجاعت به سوالات زیر پاسخ دهید و آنها را روی صفحه ای کاغذ بنویسید:

• آیا به این اهداف علاقه دارم؟ در صورت علاقه، برای تحقق

آنها آیا از قابلیت و استعداد لازم بر خوردارم؟ آیا جهت

رسیدن به این اهداف دارای امکانات کافی هستم؟ آیا وقت

کافی دارم؟

این مرحله نیز ویژگیهای خود را دارد، به طوری که ممکن است از دنبال کردن بعضی از هدفهای مورد نظرتان منصرف شوید. هدفی که حتی به شرط اجرا علاقه ای در شما ایجاد نکند، نفعی هم به دنبال نخواهد داشت. اکنون با پی بردن به هدف ویژه خود و با توجه به تواناییهایتان در پیشبرد آن و نیز با احتساب وقت کافی باید دست به اقدام بزنید.



## (SWIFT) سویفت

غضنفر بانک یکی از بانکهای برجسته کشور و عضو کمیته سویفت می باشد که خدمات و امکانات مصئون و با اعتبار ذیل را پیرامون ارسال و دریافت پول به سراسر جهان در برابر بهای مناسب برای مشتریان خویش عرضه می دارد.



- ارسال و دریافت پول
- ارایه لیتر آف کریدت
- ارایه گرنٹی های بانکی
- دریافت چک های خارجی

غضنفر بانک با سویفت کود ( GHBKAFKA ) در مورد انتقال پول ( دالر آمریکایی و یورو ) به سراسر جهان با بانک کامرز واقع در فرانکفورت جرمنی ارتباط مستقیم دارد.

### انتقال مصئون و سریع پول از طریق سویفت در غضنفر بانک

## روز مادر

# روز شگوفایی زمزمه های عاطفه

ارسالی: ثمینه اکرم

محبت مادر چشمہ ای از منابع فیاض لطف خداوندی است و بی هیچگونه تردیدی دریای رحمت و ایثار است. در زلال عاطفه مادر چیزی جز صداقت و عشق لمس نمی شود، اصلاً مادر با محبت و عشق به فرزندش آمیخته است؛ عشق حقيقی، عشق پاک و بی آلایش، عشقی که دریند حسنه و جمال نیست، عشقی که با فرار سیندن پیری و زوال زیبایی سرد و متنفسی نمی شود، عشق مادر است .

در قاموس مادر بُخل وجود ندارد و همانند خورشید بر همه کوکانش می تابد و مهر خود را ارزانی می کند، چرا که قلب او چون آسمان بزرگ است. هیچ زبانی نمی تواند این رابطه را تشریح کند و هیچ قلمی نمی تواند آن را به رشته تحریر در آورد. هیچ نگاهی گویاتر از نگاه مادر و هیچ دمی گرمت از دم او و هیچ کتابی پر محتوا تر از کتاب او برای کودک نیست. مادر پیوسته وجود کودک را در خود و خود را در او احساس می کند.

پس سعی کنیم؛ قدر این نعمت گرانها را بدانیم و از شکستن دل او دوری کنیم؛ شاید بتوانیم بدینو سیله اند کی از دین خود را نسبت به او ادا کرده باشیم. و شما ای مادران گرامی، خرسند باشید که پروردگار از شما خرسند خواهد بود، به خود افتخار کنید که مادر بودن افتخار است، چرا که تمام مفاخر و علل افتخارات جهان از شما و مدیون شماست.

«مادر» شیرین ترین و مسرت بخش ترین واژه ایست که هیچ نغمه موزونی روح پرورتر و دلنشیں تراز کلمه مادر وجود ندارد، زیباترین کلمه در عالم خلقت همین کلمه مادر است که در توصیف، کلام از گفتن باز ماند و قلم ساخت نارساست. چرا که مادر در استعاره نمی گنجد. زیرا مادر سرچشمہ نوازش و محبت، اقیانوس فداکاری، اسوه صبر و استقامت، شیفت محبت و ایثار، واژه تحول و حرکت است. مادر! هنرآموز کتاب زندگی، رمز عشق جادوی و کیمیای زندگانی است. در مورد او هر چه بگوییم کم گفته ایم، چرا که ارزش والا مادر، این عزیزترین موجود روی زمین، بالاتر و گسترده تر از این حدود است. عظمت او و بیان دریای مهر بیکرانش نسبت به فرزند، از ظرفیت آدمی خارج است. هر گاه نامش بر زبان رانده شود، گرمی دستهایش را بر شانه های خود احساس می کنیم.

مادر لفظی است که از نخستین لحظه حیات تا دم مرگ هرگز از بردن نامش خسته نمی شویم، بلکه به هنگام تاخ ترین غم ها و زیباترین شادی ها از او استمداد می جوییم. مادر یکی از تجلیات عالم آفرینش است. او افتخار بزرگ خلقت است مادر سرچشمہ هستی و بقا، سر چشمہ فداکاری و صفا و در یک کلمه، نمونه یک شاهکار و بزرگ ترین عطیه پروردگار است.



# نیستان

## ویژه شعر و ادب

داد معشوقه به عاشق پیغام  
که کند مادر تو با من جنگ  
هر کجا بیندم از دور کند  
چهره پر چین و جین پر آزنگ  
با نگاه غصب آلوذ زند  
بر دل نازک من تیر خدنگ  
مادر سندگلت تا زنده است  
شهد در کام من و تست شرنگ  
نشوم یکدل و یکرنگ ترا  
تا نسازی دل او از خون رنگ  
گر تو خواهی به وصال مبرسی  
باید این ساعت بی خوف و درنگ  
روی و سینه تنگش بدربی  
دل برون آرای آن سینه تنگ  
گرم و خونین به منش باز آرای  
تا برد زاینه قلبم زنگ  
عاشق بی خرد ناهنجار  
نه بل آن فاسق بی عصمت و ننگ  
حرمت مادری از یاد ببرد  
خیره از باده و دیوانه زبنگ  
رفت و مادر را افکند به خاک  
سینه بدرید و دل آورد به چنگ  
قصد سر منزل معشوق نمود  
دل مادر به کفش چون نارنگ  
از قضا خورد دم در به زمین  
و اندکی سوده شد او را آرنگ  
وان دل گرم که جان داشت هنوز  
او فتاد از کف آن بی فرهنگ  
از زمین باز چو برخاست نمود  
پی برداشت آن آهنگ  
دید کز آن دل آغشته به خون  
آید آهسته برون این آهنگ  
آهدست پسرم یافت خراش  
آه پای پسرم خورد به سنگ

ایرج میرزا

مادر	زندگی بی او
خیلی بی خیاله	زیستن بی او
چقدر محاله	زیستن بی او
چشم انتظارم	تا باید از کار
که او را دارم	به خود می بالم
یک لحظه می میرم	به خدا بی او
می شوم ابری و	می مویم، می گیرم
منم ای مادر م	نور دیده های تو
می خواهم بریزم	زندگی به پای تو
نفیسه خوشنصیب غضنفر	

مقام معلم  
می توان در سایه آموختن  
گنج عشق جاودان اندوختن  
اول از استاد، یاد آموختیم  
پس، سویدای سواد آموختیم  
از پدر گرقالب تن یافتبیم  
از معلم جان روشن یافتبیم  
ای معلم چون کنم توصیف تو  
چون خدا مشکل توان تعریف تو  
ای تو کشتنی نجات روح ما  
ای به طوفان جهالت نوح ما  
یک پدر بخشندۀ آب و گل است  
یک پدر روشنگر جان و دل است  
لیک اگر پرسی کدامین برترین  
آنکه دین آموزد و علم یقین

حسین شهریار

## انتخاب : پیام الدین بدخشانی

در زمان شاه عباس کبیر  
در زرنگی بود مشهور جهان  
نام او اوستا نصیر بامبولی  
پیش چشم او هر متعایی می ریود  
مخمل گلدار شال رنگ رنگ  
می ریودی زیر قیچی بی صدا  
آن قبا یا تنگ یا کوتاه بود  
هرچه می خواهی ازما اجرت بگیر  
که نمی دزدم از این رخت زری  
چونکه بر آن کار عادت کرده بود  
الغرض سی سال بی ترس و هراس کرد ضایع خلق را رخت و لباس  
یک سیاهی را میان خواب دید  
هر طرف هنگامه سور و شر است  
مرد و زن را در مغاره می کشد  
مالک دوزخ شد آنجا آشکار  
آمد در شانه «استا» گذاشت  
وصله های رنگ با نشان  
جان استا را فکند اندر تب  
تب گرفت و لرزه کرد و توبه کرد  
گفت با شاگرد خود این خواب را  
چون تو هستی روز و شب در گرد من  
چون بگیرم در دکان قیچی به دست  
لیک یک طوری نفهمد مشتری  
ترک دزدی کرد آن عالیجناب  
همراه شاگرد بود استا نصیر  
ترمه کشمیر پر نقش و نگار  
این عجب شایست ای استا بدزد  
گفت شاگردش که ای استا علم  
بارک الله خوب آوردی به یاد  
بهر این وصله خدا را جنگ نیست  
بود دزدی کار صبح و شام او  
بینوا رسوای خاص و عام شد  
در کف دزدان قلم ها را بین  
مرغ ما را با پلاوجان می زند  
نسیم شمال

روی منبر گفت آخوند فقیر  
بود خیاطی به شهر اصفهان  
ساکن اندر کوچه ملاقی  
بسکه اندر کار چاپک دست بود  
اطلس و خارا و ماهوت فرنگ  
هرچه می دادند از شاه و گدا  
گر قبا مال وزیر و شاه بود  
خلق می گفتند ای ملا نصیر  
او قسم می خورد پیش مشتری  
باز می دزدید مال هر که بود  
الغرض سی سال بی ترس و هراس کرد ضایع خلق را رخت و لباس  
یکی شبی خوابید با ریش سفید  
دید اندر خواب روز محشر است  
آتش دوزخ شراره می کشد  
دید ناگه در میان گیر و دار  
یک علم از آتش در دست داشت  
بود در آن بیرق آتش فشان  
بیرق سنگین و سوزان نصف شب  
جست از جا و شبانه توبه کرد  
کرد جاری از دو چشمان آب را  
اشک ریزان گفت ای شاگرد من  
از برای رخت مال هر که هست  
دفعتاً کن از علم یاد آوری  
الغرض یکسال از ترس عذاب  
از قضا یک روز در روی حصیر  
مشتری آورد پیشش بهر کار  
محرمانه گفت با وی نفس دزد  
خواست تا آن شال را گیرد قلم  
محرمانه گفت با وی اوستاد  
لیک اندر آن علم این رنگ نیست  
زین جهت استاد علم شد نام او  
ما همه دزدیم او بد نام شد  
ای خدا استاد علم ها را بین  
روز روشن مال یا جان می زند

د شوونگی د ورخی په مناسبت  
لایق د درناوی دی او لایق د احترام دی  
معلمه ستامقام ته زموږ سل خله سلام دی  
طبیب دی د رنځونو او د ګران وطن معمار دی  
د ټولوافتخاردي  
په هر چا باندي ګران لکه د مورلکه دپلاردي  
د ټولوافتخاردي  
له تندې نه موساتې دژوندون داوبو جام دی  
د جهل په تیارو پسې راوتنی لکه لمدی  
زمونبردزې ګکي سردی  
په سپک نظریې مه ګورئ وارث دېغمبردي  
زمونبردزې ګکي سردی  
اوچت یې ترپاچا او تروزیرنه هم مقام دی  
معلم دی په خواوه نظریې هربوټي کيمیادي  
د هر مرض دوا دی  
غبارې دقدم لکه رانجه لکه تو تیادي  
د هر مرض دوا دی  
دسلوپې، آبادی دمحبت بشکلې پیغام دی  
پیر محمد کاروان





## بانکداری از طریق انترنت در موبایل (GPRS)

غضنفر بانک به منظور فراهم نمودن سهولت بیشتر به مشتریان خویش گام دیگری برداشته است. با ارایه خدمت (GPRS) مشتریان غضنفر بانک می توانند حساب بانکی خویش را از طریق انترنت در موبایل خویش با امنیت بالا بررسی و نظارت کنند.

## در خشش نوین در اقتصاد کشور

## شیخ ابوسعید ابوالخیر

محمد فخارزاده



شیخ ابوسعید ابوالخیر از عارفان بزرگ و مشهور اواخر قرن چهارم و اوایل قرن پنجم هجری است. ولادت او در سال ۳۵۷ هجری در شهر کی در نام میهنے یا مهنه از توابع خراسان اتفاق افتاده است که ویرانه های این شهر در ترکمنستان امروزی قرار دارد. او سالها در مرو و سرخس فقه و حدیث آموخت تا این که به وادی عرفان روی آورد. شیخ ابوسعید پس از اخذ طریقه تصوف به دیار اصلی خود (میهن) بازگشت و هفت سال به ریاضت پرداخت و به اشاره شیخ و پیر خود به نیشابور رفت. در این سفرها بزرگان علمی و شرعی نیشابور با او به مخالفت برخاستند، اما چندی نگذشت که مخالفت به موافقت بدل شد و مخالفان وی تسليم شدند.

هرمان اته، خاورشناس نامی آلمانی درباره شیخ ابوسعید ابوالخیر می نویسد: «وی نه تنها استاد دیرین شعر صوفیانه بهشمار می‌رود، بلکه صرف نظر از رودکی و معاصرانش، می‌توان او را از مبتکرین رباعی، که زاییده طبع ایرانی است، دانست. ابتکار او در این نوع شعر از دو لحاظ است: یکی آن که وی اولین شاعر است که شعر خود را منحصراً به شکل رباعی سرود. دوم آنکه رباعی را بر خلاف اسلاف خود نقشی از نو زد، که آن نقش جاودانه باقی ماند. یعنی آن را کانون اشتعال آتش عرفان وحدت وجود قرار داد و این نوع شعر از آن زمان نمودار تصورات رنگین عقیده به خدا در همه چیز بوده است. اولین بار در اشعار اوست که کنایات و اشارات عارفانه به کار رفته، تشییهاتی از عشق زمینی و جسمانی در مورد عشق الهی ذکر شده و در این معنی از ساقی بزم و شمع شعله ور سخن رفته و سالک راه خدا را عاشق حیران و جویان، می‌گسار، مست و پروانه دور شمع نامیده که خود را به آتش عشق می‌افکند.»

ابوسعید عاقبت در همانجا که چشم به دنیای ظاهر گشوده بود، در شب آدینه چهارم شعبان سال ۴۴۰ هجری، وقت نماز خفتن جهان را بدرود گفت و روح بزرگ خود را که همه در کار تربیت مردمان می‌داشت تسليم خدای بزرگ کرد. نوهی شیخ ابوسعید ابوالخیر، محمد منور، در سال ۵۹۹ کتابی به نام اسرار التوحید دربارهٔ زندگی و احوالات شیخ نوشته است.

داستان ملاقات او با ابن سینا که در کتاب اسرار التوحید آمده بسیار معروف است:

«خواجه بوعلی [سینا] با شیخ در خانه شد و در خانه فراز کردند و سه شبانه روز با یکدیگر بودند و به خلوت سخن می‌گفتند که کس ندانست و نیز به نزدیک ایشان در نیامد مگر کسی که اجازت دادند و جز به نماز جماعت بیرون نیامدند، بعد از سه شبانه روز خواجه بوعلی برفت، شاگردان از خواجه بوعلی پرسیدند که شیخ را چگونه یافته؟ گفت: هر چه من می‌دانم او می‌بیند، و متصرفه و مریدان شیخ چون به نزدیک شیخ درآمدند، از شیخ سؤال کردند که ای شیخ، بوعلی را چون یافته؟ گفت: هر چه ما می‌بینیم او می‌داند.»

<p>احسان ترا شمار نتوانم کرد یک شکر تو از هزار نتوانم کرد و آنرا به دو حرف مختصر خواهم کرد با مهر تو سر ز خاک بر خواهم کرد گفتم: جگرم، گفت: پر آهش می‌دار گفتم: غم تو، گفت: نگاهش می‌دار اشکم همه در دیده‌ی گریان می‌سوخت بر من دل کافر و مسلمان می‌سوخت</p>	<p>من بی تو دمی قرار نتوانم کرد گر برسر من زیان شود هر موبی از واقعه‌ای ترا خبر خواهم کرد با عشق تو در خاک نهان خواهم شد گفتم: چشمم، گفت: به راهش می‌دار گفتم که: دلم، گفت: چه داری در دل دیشب که دلم ز تاب هجران می‌سوخت می‌سوختم آن چنان که غیر از دل تو</p>
--	--



# جمله های طلایی

۱۷

گردآورنده : مرسل

قسمت هفتم

گاهی یک جمله می تواند انسان را دگر گون سازد.

باور ندارید؟ امتحان کنید.

به قول شمس تبریزی:

کسی یک سخن شنید و در همه عمر،

از آن سوخت

جان من فدای او باد!

- صوفی هیچ خواسته ای برای خود ندارد . خواسته او همان خواسته خدا است ، از این رو خواسته او به خواست خدا بر آورده می شود. (جامی)
- تنها مادر و پدر خواست های فرزند را بی هیچ چشم داشتی بر آورده می سازند. (ارد بزرگ)
- انسان خوشبخت آن کسی است که حوادث را با تبسم و اندکی دقت به علت وقوع آن تلقی و قبول نماید. (متزلینگ)
- هرگاه بتوانیم از نیروی تخیل به همان اندازه استفاده کنیم که از نیروی بصری استفاده می کنیم هر کاری انجام پذیر است. (کارلایل)
- شما ممکن است بتوانید گلی را زیر پا لگدمال کنید، اما محال است بتوانید عطر آنرا در فضا محو سازید. (ولت)
- مدت‌ها پیش آموختم که نباید با خوک کشتی گرفت، خیلی کنیف می شوی و مهم‌تر آنکه خوک از این کار لذت می‌برد. (چورج برنارد شاو)
- خیر نباید همگانی باشد و گرنه دیگر خیر نیست زیرا چیزهای همگانی ارزشی ندارند. (فردربیش نیچه)
- اگر در اولین قدم، موفقیت نصیب ما می شد، سعی و عمل دیگر معنی نداشت. (موریس متزلینگ)
- برای شب پیری در روز جوانی باید چراغی تهیه کرد. (بلو تارک)
- حکمت درختی است که ریشه آن در قلب است و میوه آن در زبان. (بطلمیوس)
- برگ در هنگام زوال می افتدمیوه در هنگام کمال، بنگر که چگونه می افتد چون برگی زرد و یا سیبی سرخ. (کنفیوس)
- هر چه نور بیشتر باشد ، سایه عمیق تر است. (گوتنه)
- پیوسته باید مواظب سه چیز باشیم . وقتی تنها هستیم مواظب افکار خود ، وقتی با خانواده هستیم مراقب اخلاق خود و وقتی که در جامعه می باشیم مواظب زبان خود. (مدادام داستال)
- مردم گمان می کنند که سعادت، رسیدن به آرزوست. در صورتی که وصول به آرزو، سعادت نیست. رکن مهمترین نیکبختی این است که شخص نخست بداند و بتواند که چه چیزی را باید بخواهد و آرزو کند. آنگاه اگر به چنین خواسته و آرزویی رسید، سعادتمند شده است.
- (بیوئوسه)
- کوه با نخستین سنگ آغاز می شود و انسان با نخستین درد! من با نخستین نگاه تو آغاز شدم. (شاملو)
- اگر یار، یار باشد و وصالش رسیدنی، احتیاجی به فال نیست! اگر فال برای رسیدن یا نرسیدن به یار است؛ پس یار، یار نیست. (شریعتی)
- به هر اندازه که زن آرام و مطیع و با عصمت و با عفت است ، به همان اندازه قدرت فرمانروایی او شدیدتر و استوارتر است. (میشله)



- زنان به خوبی مردان می توانند اسرار را حفظ کنند ولی به یکدیگر می گویند تا در حفظ آن شریک باشند. (داستایوفسکی)
- درختان بارور خم می شوند و مردان بزرگ متواضع می گردند، اما شاخه های خشک و مردم نادان می شکنند و خم نمی شوند.
- به یاد داشته باش که امروز طلوع دیگری ندارد. (دانته)
- کسی که بر دیگران حکومت می کند باید نخست حاکم بر خود باشد. (فیلیپ ماسینجر)
- حیله و خیانت اغلب از اشخاص ناتوان سر می زند. (لارش فوکو)
- دروغ مانند برف است هر چه آن را بگردانی بزرگتر میشود. (مارتین)
- خدا به ما دو گوش داده و یک زبان یعنی دوتا بشنو و یکی بیشتر نگو! (بتوس)
- هر که سخن نسنجد از جوابش برنجد. (سعدی)
- هیچ کس نزند بر درخت بی ثمر سنگ. (سعدی)
- نگهداری دم ماهی و دل زن از مشکلات است. (آرتور شوپنهاور)
- اگر بزرگی و عظمت را آرزو می کنی آن را فراموش کن و دنبال حقیقت برو ، آنگاه به هر دو خواهی رسید، هم حقیقت و هم عظمت. (سنگا)
- انسان دانا به جای آنکه در انتظار رسیدن یک فرصت خوب در زندگی باشد خود آن را به وجود می آورد. (فرانسیس بیکن)
- اگر میخواهی قدر پول را بدانی قرض کن!. (نیکلا شامفر)
- اگر میخواهی خوشبخت باشی جز آنکه برایت مهیاست آرزو نکن. (لارو شفوکو)
- اگر کسی یکبار به تو خیانت کرد ، این اشتباه اوست . اگر کسی دوبار به تو خیانت کرد ، این اشتباه توست. (دالایی لاما)
- رقابت تا زمانی پسندیده است که کار را به حسادت نکشاند. (رنه دکارت)





## آرشیف ملی بزرگترین گنجینه معنوی کشور

گردآوری: نوراحمد فهیم

اجتماع افغانستان تحقیق می کنند، می توانند از امکانات موجود در آرشیف ملی استفاده نمایند. آثار تاریخی موجود در آرشیف ملی در دو بخش اساسی قابل تحقیق و بررسی اند

### ۱- بخش آثار تاریخی و فرهنگی منقول:

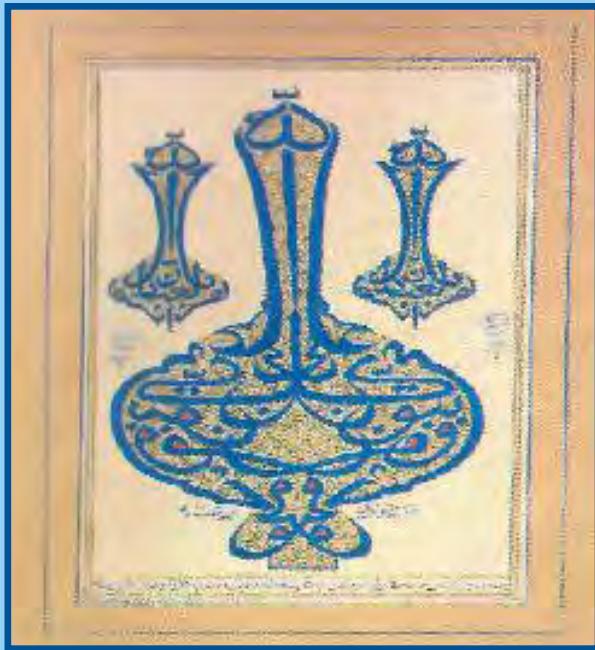
این بخش شامل مسکوکات، ظروف، زیورات عتیقه، مجسمه ها، نسخه های خطی و چاپی قدیم، روزنامه ها، جراید، مجله ها، سالنامه ها، اعلامیه ها، مهرها، تکت های پستی، فرمانها، مکتوب های رسمی و شخصی دارای اهمیت تاریخی، قباله ها، وثائق شرعی و عرفی، بیعت نامه ها، رضایت نامه های عمومی، شکایت نامه های عمومی، معاهده ها و مقاوله ها، شجره های انساب، عکس ها و تصویرهای اشخاص، اماكن و ابنيه های تاریخی که دسترسی به آنها دشوار باشد، کست

کشور محبوب ما افغانستان با تاریخ بیش از پنج هزار سال در قلب آسیا قرار دارد. و این سرزمین باستانی در ادوار مختلف تاریخ، به نام های آریانا، خراسان و افغانستان یاد شده است که آثار تاریخی گرانبهایی از این ادوار به یادگار مانده است. آرشیف ملی که در جاده سالنگ در دامنه های شمالی کوه آسمایی موقعیت دارد و در سال ۱۲۷۱ خورشیدی به فرمان امیر عبدالرحمن خان اعمار گردیده است، یکی از عمدۀ ترین مراکز گردآوری، حفظ و نگهداری اسناد و مدارک مهم تاریخی، فرهنگی و هنری در کشور به شمار می رود. هدف از ایجاد آرشیف ملی جمع آوری، حفظ و نگهداری این اسناد و جلوگیری از قاچاق آن ها به خارج از کشور و رفع نیازهای محققان و دانشمندان افغانستان و دیگر کشورهایی که علاقمند به تاریخ و فرهنگ افغانستان هستند، می باشد. محققان و دانشمندانی که در باره تاریخ، فرهنگ و

در مخزن استاد تاریخی حدود یکصدو پنجاه هزار قطعه استاد تاریخی و ارزشمند حفظ و نگهداری می شود.

خوشبختانه داشته های آرشیف ملی افغانستان که از پرازش ترین ذخایر مادی و معنوی کشور ما به شمار می رود، از صدمات جنگ های سه دهه اخیر در افغانستان تا حدی در امان مانده و دروازه های شبیت کاری آن در جریان تداوم جنگ های داخلی مسدود بوده است.

در حال حاضر علاوه بر ریاست آرشیف ملی افغانستان در کابل، در ولایات هرات، دایکندی، لغمان، کاپیسا، بغلان، میدان وردگ و سرپل نیز شبیتی در چوکات ریاست اطلاعات و فرهنگ و لایات مذکور وجود دارد. داشته های تاریخی و ارزشمند سایر ولایات نیز شامل کتب و نسخه های خطی، استاد تاریخی، فرهنگی، هنری و عکسها یادگاری مقامات عالیرتبه، علماء، دانشمندان، نویسندها، خطاطان، نقاشان و رسامان معروف ولایات متذکره می باشد.



تمامی داشته ها، کتب، نسخه های خطی و استاد تاریخی آرشیف ملی افغانستان در دو مخزن جداگانه حفاظت و نگهداری می شوند که عبارت اند از بخش نسخ خطی و بخش آثار تاریخی که ذیلاً به توضیح آن می پردازیم.

## ۱ - بخش نسخ خطی:

در بخش نسخه های خطی بیش از ۷۰۰۰ نسخه خطی از جمله قرآن مجید، رساله ها، دیوان ها، کتابهای ادبی، تاریخی و فلسفی نادر و

های ثبت آواز، خطاطی ها، رسامی ها، نقاشی ها و مینیاتوری های قدیم و سایر اموال قبل انتقال قرون گذشته می باشد.

## ۲ - بخش آثار تاریخی و فرهنگی غیر منقول:

این بخش شامل شهرها، قلعه ها، مناره ها و آبدات تاریخی، دیوار ها، مجسمه های بزرگ، سنگ نوشته ها، حکاکی ها، کتیبه های مساجد، مدارس، خانقاہ ها، حوض ها، رباط ها و سایر آثار و آبدات تاریخی می باشد. در حال حاضر استاد بخشی از آثار تاریخی کشور در آرشیف ملی و بخش دیگر آن در آرشیف ارگ ریاست جمهوری، آرشیف وزارت امور خارجه و سایر وزارت خانه ها، آرشیف ولایات هرات، غزنی، کاپیسا، دایکندی، لغمان، بغلان، میدان - وردگ و ولایت سرپل نگهداری می شوند.

یکی از منابع آرشیف ملی را کتابخانه ای تشکیل می داد که در زمان امیر حبیب الله خان تنظیم و در زمان شاه امان الله خان به کتابخانه جداگانه مبدل شد و جزوی از آثار موزیم تاریخی آن زمان در باغ بالا بود. تمام آثار این کتابخانه در سال ۱۳۰۴ خورشیدی به قصر کوتی واقع در باغچه ارگ کابل انتقال داده شد و در سال ۱۳۱۰ خورشیدی به موزیم کنونی واقع در دارالامان کابل منتقل گردید.

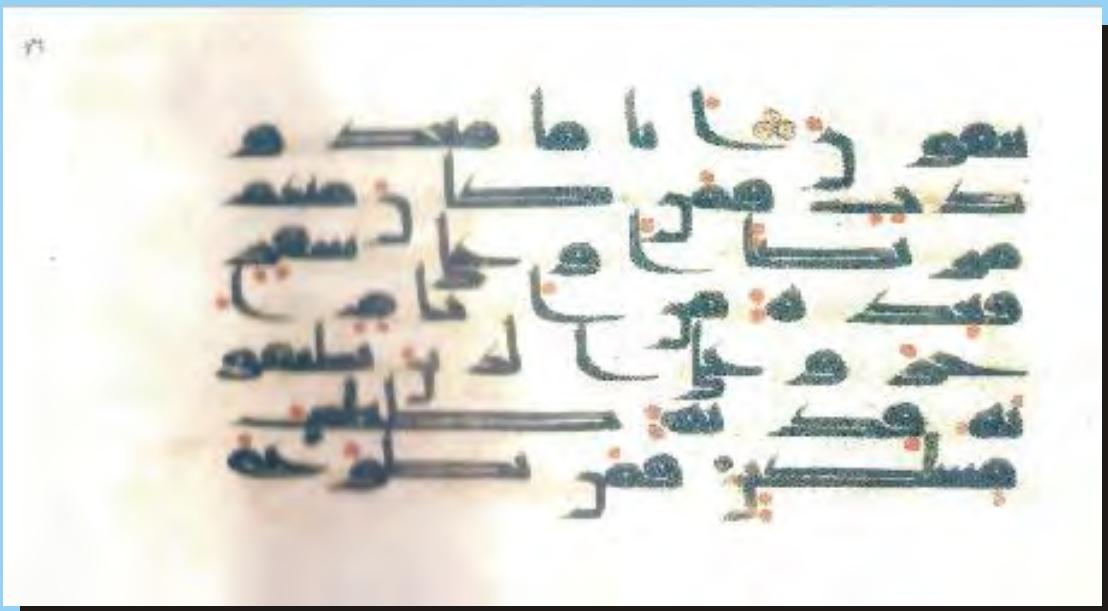
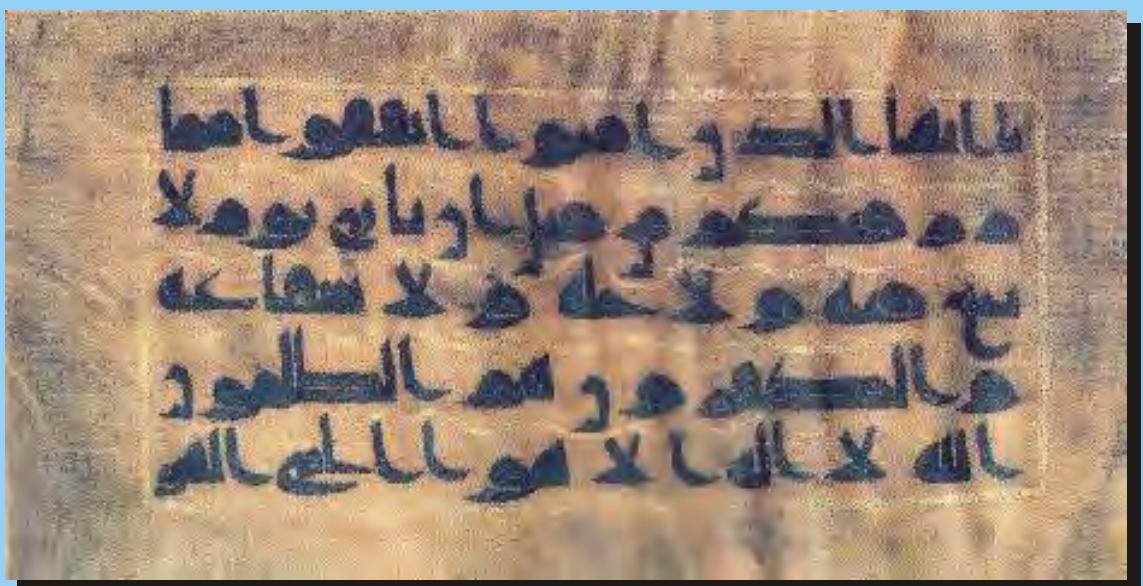
به تأسی از مشی فرهنگی سردار محمد داوددخان، نخستین رئیس جمهور کشور و به منظور گردآوری، حفظ و نگهداری استاد تاریخی و نسخ خطی « کتابخانه نسخه های خطی کابل » در سال ۱۳۵۲ خورشیدی به نام آرشیف ملی افغانستان در تشکیل ریاست کتابخانه های عامه وزارت اطلاعات و فرهنگ وقت، تأسیس گردید. که مهمترین داشته های آن شامل تعداد قلیلی از کتب خطی، آثار و فرامین تاریخی بود و در موزیم ملی افغانستان نگهداری می شد و اکثر آن ها را نسخه های قرآن کریم ، تفاسیر و کتبی احتوی می نمود که به خط زیبا نگاشته شده و دارای لوحه های مینیاتوری و جدول های طلایی بوده است.

تا سال ۱۳۶۱ خورشیدی حدود یکهزار نسخه خطی، ۶۷۰۰۰ پارچه استاد تاریخی، ۲۹۰ جلد الیوم عکس که تعداد مجموعی عکسها آن به ۳۵۰۰ قطعه می رسید، ۳۰۰ کلکسیون اخبار مختلف وجود داشت. قابل یادآوریست که در سال ۱۳۶۰ خورشیدی به تعداد ۱۱۴ نسخه خطی ارزشمند را از کتابخانه خطی خلم و در سال ۱۳۶۱ تعداد زیادی از نسخه های قلمی را از کتابخانه الیرونی غزنی به این کتابخانه سپرده که سرمایه معنوی آن را غنی تر ساخت. در حال حاضر

خط حضرت عثمان (رض)، دومش منسوب به حضرت علی (ک)، سومش منسوب به خط امام حسن (رض) و چهارم آن منسوب به خط امام حسین (رض) می باشد. این نسخ قرآن شریف به خط متدالوی کوفی قرن سوم و چهارم به روی پوست های آهو نگارش یافته اند. قابل ذکر است که کاپی سه نسخه قرآن شریف که اصل آن منسوب به خط حضرت عثمان (رض) بوده و در بخارا از روی نسخه اصلی به قطع بسیار بزرگ در سال ۱۲۸۴ خورشیدی چاپ گردیده، نیز در این کتابخانه وجود دارد. این نسخه ها در سفر امیرامان الله خان به شوروی سابق به طور تحفه اهداء گردیده است. نوع خط این نسخه ها کوفی بوده و اصل آن احتمالاً بین سالهای ۲۶ تا ۲۴ هجری قمری کتابت شده است.

کم نظیر حفظ و نگهداری می شوند. از هنرهای ظرفی آرشیف ملی افغانستان، یکی هم هنرخطاطی است که یک تعداد زیاد نسخ این کتابخانه به خط اساتید هنر خطاطی مانند سلطان محمد خندان و شاگردش قاسم شاه، میرمحمد علی، میرعمادالدین حسینی، عبدالرحمن، شیخ محمد رضا خراسانی، میرزا محمد یعقوب خان کابلی، عظامحمد خان و پسرش میرزا فتح محمد خان از خطاطان دوره سلطنت امیر عبدالرحمن خان و امیر حبیب الله خان تحریر و خطاطی شده است.

قدیمی ترین نسخه های که در مخزن این کتابخانه نگهداری می شود عبارت اند از بخش هایی از قرآن کریم است که یکی منسوب به



برخی از نسخه های نادر و کم نظری که از نگاه قدامت، نگارش و نثر دری و عربی از اهمیت ویژه ای برخوردار اند، عبارت اند از:

- سراج القوب
- کیمیای سعادت
- السفر الشانی من القاموس المحيط فی اللغة العربية
- کنز العلانیه
- خمسه الابرار
- روح الارواح
- رساله در تصوف
- خمسه نظامی گنجوی
- دیوان حافظ
- زادالمقوین
- مجموعه چند رساله به خط محقق متمایل به کوفی
- فصل الخطاب
- مثنویات امیرعلی شیرنوایی به زبان ترکی
- مخزن الانشاء
- انوار سهیلی
- شاهنامه فردوسی
- هفت اورنگ جامی
- نفحات الانس
- مثنوی معنوی
- کتاب بی نقطه بیدل
- کلیات بیدل
- گنجینه خطوط
- قرآن کریم حاوی ۷۱۷ ورق با سایز یک متر بر هفتاد سانتی متر
- پته خزانه
- دیوان رحمان بابا
- تواریخ غوری
- سراج التواریخ
- حکایات تصویری منسوب به حضرت یوسف عليه السلام و زلیخا
- تصاویر خیالی امیر علی شیرنوایی
- کلیات غلام محمد طرزی
- ریاض الارواح
- فصل الخطاب
- منتخب الاشعار مینیاتوری شده
- رباعیات حکیم عمر خیام
- دلیل الخیرات

پوهنیار سخی منیر، رئیس آرشیف ملی افغانستان گفت «در حال حاضر این آرشیف امکانات مالی لازم را در اختیار ندارد که اقدام به تجهیز آرشیف ملی و خریداری نسخه های نادر و گرانبهایی که در دسترس مردم قرار دارد، نماید تا از قاچاق آن به خارج از کشور جلوگیری شود. وی از مسؤولین ذیربیط و تجار ملی تقاضا دارد که این ذخیره معنوی را نه تنها فراموش نکنند بلکه بنیه مالی آن را تقویت نمایند.

منبع: راهنمای آرشیف ملی افغانستان، گنجینه ذخایر معنوی کشور - سنبله ۱۳۸۸ خورشیدی

## مرااسم گشایش نمایندگی غضنفر بانک در ولایت تخار





## بانکداری از طریق پیام کتبی (SMS Banking)

مشتریان غضنفر بانک می توانند از طریق موبایل (روشن و افغان بیسیم) به امکانات زیر دست یابند:

- از بیلانس حساب شان مطلع گردند.
- سه معامله آخر خود در غضنفر بانک را نظارت و بررسی کنند.



### طریقه استفاده :

برای نشان دادن بیلانس حساب تان این پیام کتبی را (BAL) به شماره ۲۲۵۵ ارسال کنید.



برای آگاهی از سه معامله آخر تان در غضنفر بانک این پیام کتبی را (TRAN) به شماره ۲۲۵۵ ارسال کنید.

یادداشت: برای دسترسی به این خدمات باید شماره موبایل خویش را ثبت نمایید.

## غضنفر بانک در موبایل شما

## مولانا لطفی بیلان تانیشینگ

امان الله خلیل یار

مولانا لطفی هروی اوز دورانی نینگ شهرتی، عالی مقام شاعری دور. اونینگ ادبی مقامی بوقدر دیر که حضرت امیرالکلام امیرعلی شیرنوایی اونگه اوز عصری نینگ ملک الکلام لقبی نی بیر گن دیر.

لطفی بونده ی بیر شاعر ایدی که او زی نینگ عزیز عمری نی تر کی او زیکی ادیباتی نی یشنه تیش یولیده صرفله گن دیر. لطفی نینگ کلامی و سوزی او زی نینگ آتی دیک لطفی ویا قرلی دیر، او ز شعر لریده منظوم داستانلر یره تگن دیر، لطفی نینگ سوزی بیشیغ، شیوا و رسادیر.

لطفی ذوالسانین شاعر بولیب فارسی، دری و ترکی او زیبکی تیل لردہ شعر یازیب اثر یره تنگ دیر، لطفی نینگ شعر لری نه یلغوز اوزعصریده بلکه اوندن کین کی عصر لریوی ارداقله نیب کیلماقده دیر. نوایی نینگ مجالس النغایس، محاکمات النغایس، مناقب پهلوان محمد، خطبه دواوین ویاشهه اثر لریده شوکی دولتشاه سمرقدی نینگ تذکره الشعرا سیده، خواند میر نینگ حبیب السیر و مکارم الاخلاق، عبدالله کابلی نینگ تذکره التواریخ، شمس الدین سامی نینگ قاموس الاعلامی ده لطفی حقیده سوز یورتیلگن دیر. که بو اثر لردہ لطفی تخلصی بیلن ایسلنگن دیر.

شوکی بیلینه دی که لطفی هروی هرات نینگ حومه سیده ده کنار ناملي قشلاقده جهانگه کوز آچیب، اوئیب اوسيیب اثر لریره تیب عمری نینگ سونگی کونلریگه چه اوپیرد يشه گن دير. شو اوچون اوئی لطفی هروی دیگن لر که بو آت اوئی لطفی سبزواری، کشمیری و مشهدی دن اجره تیب قویه دی.

لطفی هروی ۹۹ بیل یشه دی، تیموری لر دوری نینگ شهرتی، زوالی و تیموری شاهزاده لر اوز ارا اوریشلری و اوریشلر اثریده یره تیلگن مصیبت لر و ویرانگلر لیک لرنی اوز کوزی بیلن کوره دی.

لطفی اوز عمری نی ترکی اوزبیکی تیل و ادبیاتی نی يشنه تیش، جهل و بیلیمیسیز لیک و قرشی لیک لرنی يوقه تیش يولیده صرفلیدی.  
امیر الكلام امیرعلی شیرنوازی لطفی حقیده بوندہ ی یازده دی:

مولانا لطفی یا شلیکده علوم ظاهر نی کسب قیلیب اونی بتکر گدن کین مولانا شهاب الدین خیابانی حضوریده باطنی علوم نی اور گه نیش و تصوف گه شغلندی و بو طریقت نی تو گه تیپ بیر جامع کیشی بولیب چیقدی منبع لردن کیلیب چیقیشیچه مولانا بیر صوفی شخصیت ایکن.

مولانا لطفی هرات تیموری لری نینگ بعضی بیر حکمدار لری حقیده قصیده ایتنک دیر:  
بوفانی دهارا گر شادلیغ ایستارایسانگ بولغیل

گدا لیغ نایغا خورسند و بولمه شاهگاه حاجتمند

لر آستانیگه باش ایگمه گن دیر اسیرلیک و قو

قطار يده کيرمهه گن دير، و اوز سروده لريده تيمورى لر حکمرانلري نى عدالت، انصاف، ايني اغه ليك و تينگ ليكىگه، معرفت و عرفانگه چقيره ايكن.



هم بوندن تشری اوز شعر لریده، عشق و محبت، مروت و مردانه لیک ددل لیک و باتوریک، مهرو وفا، صداقت و معرفت، تینچیلک و آسایشته لیک، بهار و سرورنی مخته ایکن، اوز یرتمه لری نی خلق نینگ بیلگی لیک لری، توشینچه لری، تورلی مقال لر، تعییبلر، کنایه لرو اصطلاح لری بیلن کوچلی ایتیب بای ایته ایکن، عنعنه لر، ایشانچلر، اویلاولر بیلن، قوشیمچه لر، تشیبیه لر و تازه بدیعی استعاره لریه تیب فارسی، دری، ترکی اوزیبکی اتاقلی شاعر لری خوارزمی، سیف سراپی، کمال خجندی شمس الدین محمدحافظ لردن بهره له نیب واولر یولی نی ایزلرایدی.

حضرت نوایی مولانا لطفی حقیده ایته دی فارسی، دری، ترکی اوزیبکیده لطفی مونده ی سخنور دیر که او نینگ تینگی یوق، بوایکی تیله مونده ی استاددیر که اوز احساسی نی قولی صورته کاغذ یوزیگه توکنگ دیر، هم نوایی و هم باشنه عصر داشلری لطفی نی ترکی، اوزیبکی تیل و ادبیاتیگه عالی مقامگه ایگه ایکن لیگیگه مهر تایید قویگن لر، نوایی ایته دی لطفی نی ترکی اوزیبکی گه کوب شهرتی بار، شوکبی خواند میر یازگن دیر؛ مولانا لطفی سوز لطفیگه اوز دورانیده بیرته دیر که اوندن ایلگری هیچ بیر شاعر اوندن یخشی راغ شعر ایته گن دیر، لطفی نینگ شعری یرتمه لری نینگ شهرتی خراساند عراقگه چه یایره ب او نینگ سوزی هریبر مجلس نینگ نقلی ایکن و ادبی اولتیریش لرگه شوق و ذوق بخشله ایکن و صاحب نظر لر توجه سی نی او زیگه قره ته ایکن. مولانا لطفی شعری نی او قیب اونگه سلمنا دیه ایکن لر.

نازک لیک ایچرا بیلیچه یوق تارگی—سویی

اوز حدینی بیلیپ، بیلیدن اولتورو قویی

لطفی نینگ سر آمد لیگی یلغوز ترکی اوزیبکی گه با غلیق بولیپ قالمی فارسی دری ده یازگن شعر لری صاحب نظر لر توجه سی نی او زیگه قره تگن دیر. بویوک عارف و سخنسرای مولانا نورالدین عبدالرحمن جامی مولا لطفی بیلن عصر داش بولیپ او بیلن دوستلیک و یاردمچی لیگی بولگن، نوایی او زی نینگ مجالس النفایس اثربنده لطفی نینگ شهری یرتمه لری بلند آوازه لیگی حقیده بونده ی ایته دی : لطفی فارسی ده هم قصیده لر یازگن و قصیده سرا شاعر لر شعر لریگه جواب بیرگن ویخشی ادا ایتنکن دیر و فارسی دری ده هم استاد دیر، ۹۹ بیلن عمری بولیپ آخر ده آفتاب ردیفی بیلن قصیده یازگن که مطلع سی بودیر:

ای زلف شب مثالت سایه پرور آفتاب

شام زلفت را بجای ماه در بر آفتاب

مولانا لطفی حیات نینگ آخر دم لریده وصیت قیلگن دیر که مولانا نورالدین عبدالرحمن جامی او نینگ بومطلع سی نی او زیبکی دیوانیده ثبت ایتیب غزل

پازسین:

گر کار دل عاشق با کافر چین افتاد.

به زانکه به بد خویی بیرحم چنین افتاد.

جایی که بود تایان خورشید مکن جولان

حیفست از آن بالا سایه به زمین افتاد

هر جا که جهد برقی از آتش عشق تو

صد دل شده را آتش در خرم من دین افتاد

عشق تو به مهر و کین هر چند که زد قرعه

مشکل که بنام من جز قرعه کین افتاد

محراب حضور آمد ما را خم ابرویت

بروی زخطای ما مپسند که چین افتاد

هر لحظه زم آهی باشد که از این ناوک

سیاره ادبارم از چرخ برین افتاد

جامی چو سخنی راند از لعل شکر بارت

بردامش ازد یده درهای ثمین افتاد

جامی

مولانا لطفی سروده لری نینگ موضوع سی نی عشق و رزم تشکیل بیره دی. او ظفرنامه داستانلری نینگ مولفی دیره مولانا لطفی نینگ او زیبکی سروده لریدن دیوان یره تیلگن دیره نوایی او نینگ دیوانی نی بلند آوازه ایکن لیگیگه قویه دی و یازه دی. اوز زمانی نینگ ملک الكلامی ایکن او نینگ ترکی دیوانی شهرتی و دلپذیر دیر، و کیم قنجه متذر الجواب مطلع لری بار.



## محفل عروسی یا گردهمایی جهانی اطفال (طنز)

آذری

### نفیسه خوشنصیب غضنفر

جلیده، موهايش جر و لاكتش کنده و کمربندش باز شده بود، بیچاره کمی خجالت شده بود، با این هم به طرف بالا پوش من دیده پوزخند کرد.

پس از احوال پرسی، در تلاش این شد تا حد اقل نیم چوکی برای من پیدا کند. اما نشد. بالاخره از گارسون هوتل تقاضا کرد تا یک میز دیگر هم بگذارند و گرد آن ده دانه چوکی هم بچینند. هر دانه چوکی را که هوتلی می گذاشت صد تا بچه و دختر هفت ساله بالای آن دیف می کردند. همکارم باز هم کمی خجل شد. بالاخره، بعد از چوکی نهم از گارسون تقاضا کرد که روی چوکی نشسته، آن را بیاورد. یعنی در چوکی نشسته بیاید! همین طور شد و او در حال نیمه بلند از چوکی قرار داشت که من با کمی خجالت خودم را انداختم و تازه صحنه هوتل را به آن بزرگی دیدم که به جز از جای رقص جای سوزن زدن هم خالی نبوده و همه، به خصوص اطفال مثل کرم در حال پیچ و تاب خوردن بودند.

زبان قاصر بندۀ نمی تواند آرایش‌ها و شکل‌های موی و به خصوص دوخت پیراهن‌ها را توصیف کند. از خودم شرمیده بودم. هر طرف که می دیدم ستاره‌باران و آینه‌بندان بود. بالاپوش خود را هم که کشیده بودم، مردم از کرتی دامن سرمه‌ای ام زیادتر تعجب کردند که گویا خدا نکرده به فاتحه آمدہام. خلاصه مودهای داخلی و خارجی،

به یک عروسی خبر بودیم. تنها بودم، وقتی داخل هوتل شدم، از دیدن آن همه اطفال زیاد، تعجب کردم. چون تازه از کابل آمده بودم و به رسم و رواج‌ها و سلیقه‌های مزاری‌ها بلد نبودم، فکر کردم کدام گردهمایی جهانی اطفال است یا روز جهانی کودک را جشن گرفته‌اند و من هوتل را اشتباه کرده‌ام. کارت عروسی را دیدم، همانجا نوشته بود که آمده بودم. هجوم اطفال قد و نیم با پیراهن‌های ستاره‌دار و مهتاب‌دار و آفتابی و بچه‌های با آخرین مدل کاوبای که پیراهن روی خانه هم از زیر کرتی‌های شان برآمده بود، راهم نمی‌دادند با خود فکر کردم اگر اینها لباس‌های نیلی خود را می‌پوشیدند، چقدر راحت و زیبا معلوم می‌شدند. از اینکه هوا خیلی سرد بود اطفال چراغ‌های را در پشت لب‌های شان روشن کرده بودند. به اطرافم نظر گزایی انداختم بسیاری از پیراهن‌های چرک روی خانه از زیر پیراهن پلوخوری یا از سر و یا از زیر جلوه نمایی می‌کرد.

از بالاپوش و موزه خودم کمی خجل شده بودم. اما هوتل آنقدر سرد بود که نمی‌شد برای لحظه فلمبرداری هم بالاپوشم را می‌کشیدم. در جایم میخ کوب شده و راه گم کرده بودم. بالاخره همکارم با دیدن من خود را به صد مشکل برای پذیرایی نزد من رسانده وقتی به چهره‌اش دقت کردم آرایشش کمی





په په په په، له له له له، نه نه نه نه، که که که که، لو لو لو  
لو، یکدانه گودی، دارم می خوانه ... آرام آرام می خوانه ... باز هم نزدم  
سوال خلق شد که این محفل عروسی بود یا گرددہمایی جهانی اطفال!  
در بیرون هوتل چندین موتور گلپوش وجود داشت که یکی  
آنها زیباتر و لوکس‌تر بود و در پیش روی آن یک دانه گدی کلان برابر  
دختر پنج ساله‌ام نصب شده بود و در بالای موتور چند قوطی چاکلیت  
گذاشته شده بود، این سلیقه را دیدم و داخل هوتل را به یاد آوردم،  
حیران ماندم، باران یک راست می‌بارید و من در حالی که از سر و برم  
آب جاری بود، ساعت چهار شکم گرسنه به خانه رسیدم. آنقدر اعصابم  
خراب بود که تمام عروس‌ها و دامادهای جهان را لعنت می‌کردم، حتی  
از عروسی خودم هم پشیمان بودم. چون یادم آمد که باران باریده بود،  
دلم می‌شد که گریه کنم اما وقت نداشتمن. زمانی که دخترم پرسید  
مادرجان کیک شربنی دار آوردی یا نی؟ کم مانده بود منفجر شوم، سر  
درد در بستر افتادم و به دفتر رفته نتوانستم. پس از آنهم که دفتر رفتم  
به حادثه عجیبی بر خوردم، همکارم با دیدن من رویش را گشتند و با  
من سلام علیکی نکرد. علت را از دیگران پرسیدم. گفتند: او از تو آزرده  
است که چرا از عروسی‌شان نان نخورد رفته. آیا خودت را از آنها بالاتر  
فکر کردی؟! که از آنها بالاتر کسی وجود ندارد!

## محفل عروسی یا گرددہمایی جهانی اطفال (طنز)

شرقی و غربی را با هم بسیار ماهرانه آمیخته بودند و از آن مودهای  
دارجی و خاخلی، شربی و غرقی ساخته بودند.

اما نکته جالب و تعجب آور! زنی در میز مقابل ما نشسته بود.  
تاج طلا، طوق طلا، گلوبند طلا، دستبند طلا، بازو بند طلا، در هر ده  
انگشتش دو دو انگشت، گل روی سینه طلا و در هر گوشش سه دانه  
گوشواره، پای بند طلا و کُری بوتش هم طلا بود!

همه از سرتاسر هوتل به دیدنش می‌آمدند و با ناز و ادا چنان لبخند می-  
زد که سی و دو دندان طلا لایش را نمایان می‌ساخت. باور کنید من چنین  
اعجوبه‌ای را ندیده بودم. خودش آنقدر لاغر بود که گویا همین حالا  
جان می‌دهد. همین‌گونه غرق تماشا بودم که زنی تیله‌ام داد. خود را  
محکم گرفتم. باز هم در نیمه چوکی ام نشست. در نه چوکی هجدۀ  
طفل قد و نیم قد نشسته بودند و در چوکی دهم من و خانم و طفل  
شیرخواره‌اش.

ما هر دو پشت به هم گشتنده نشسته بودیم. رویش را دیده نمی-  
توانستم. این طور معلوم می‌شد که بچه‌ها برای او قرار بوده که چوکی  
بگیرند، اما من مثل مهمان ناخوانده و اضافه بست در چوکی او تشریف  
داشتمن، پرسیدم:

- این همه را تو زاییدی؟

- با خنده گفت:

- نی بابا مه که ایقه زور می‌داشتمن گپ چی بود! نه تایش از من است،  
چهارتایش از همسایه دست راست ما که بیچاره‌ها هوتل را ندیده‌اند،  
بنج تای آن از زن ایورم که خودش ناجور بود.

گفتمن: خوا! اگر زن ایورت مريض نباشد و همسایه هم هوتل را ندیده  
باشد، خودت نه طفل را می‌آوردی!

گفت: نی بابا، از چهار تا زیاد نمی‌آوردم.

در این اثنا زنی با سه طفل خود آمده با او روی‌بوسی کرده گفت:  
خوارجان کمی جای خوبته. هم‌چوکی من گویا با چشم و  
ابرو اشاره می‌کرد و زن تازه وارد به یک شوت او را در جای من، خود را  
در جای او مرا در زمین جا به جا نمود. دیدم یک عده بچه‌ها روی  
بالا پوش من در زمین نشسته‌اند. کم بود فریاد بکشم و بگویم: جر  
تاریخ! جبر تاریخ!

فکر کردم این زنکه احمق این حرف را چه می‌داند. بهتر است خودم را  
نجات بدhem. همکارم hem مرا دیده و ان شالله که گله نخواهد کرد.  
اینکه چگونه از هوتل برآمدem، قصه‌ای است نگفتنی، اما در لحظه‌ای که  
هوتل را تازه ترک می‌کردم... هنرمند که صدای ساز و آوازش از همان  
تعداد کثیر‌گوش‌ها هم اضافه‌تر بود، می‌خواند:



## حساب وقف

این حساب بانکی تمام آن پرداخت های نقدی را در بر می گیرد که از مبالغ نقدی حاصل از بسته نمودن حسابات بانکی به دست آمده و یا از طرف کدام نهاد، شخص و یا اداره برای بهبود امور عرصه های خاص زندگی افغان ها به این حساب بانکی پس انداز گردیده باشد. تمام این مبالغ نقدی به تعمیل پروژه هایی به کار برده می شود که از طرف بخش بانکداری اسلامی تشخیص و تأیید شده و اسناد تنفيذ آن جهت بررسی بعدی برای ادارات ذیربط نگهداری می شود. به طور مثال کمک به آسیب دیدگان برف کوچ در سالنگ و کمک به آسیب دیدگان سیلاب در شهر پلخمری.



## غضنفر بانک پیشتاز در بانکداری اسلامی

## انیسه وهاب به دیار حق شتافت

انیسه وهاب هنرمند برجسته کشور روز یکشنبه ۲۹ حمل در شهر کابل چشم از جهان فرو بست.

این هنرمند سرشناس که از یکماه به این طرف از بیماری سلطان مغزی رنج می برد، به عمر ۵۳ سالگی به دیار حق پیوست و علاقمندان هنر خود را به ماتم نشاند.

انیسه وهاب یکی از هنرمندان موفق کشور از شش سالگی در رادیو افغانستان کارهای هنری خود را آغاز کرد و قسمت اعظمی از عمر خود را در بخش تئاتر و هنر تمثیل سپری کرد و آثار به یاد ماندنی زیادی را از خود بر جای گذاشت که پیام خوبی برای جامعه افغانی دارد. این هنرمند در نمایشنامه مشهور کشور تحت عنوان "عاطفه" نقش بازی کرد و جایزه اول هنری همان سال را نیز به خود اختصاص داد. او پس از آن کار خود را با قاطعیت در بخش سینما و تئاتر کشور ادامه داد و در بسیاری از نمایشنامه های تلویزیونی و فیلم های هنری، نقش مرکزی را بازی کرد و در جریان عمر هنری خود، مدها و تقدیر نامه های زیادی از داخل و خارج افغانستان به دست آورد.

شاد روان انیسه وهاب آخرین برنامه رادیویی خود را زیر نام «در گذرگاه تبسم» برای رادیوی ملی افغانستان ثبت کرد. هنرمندان و مردم کشور مرگ انیسه وهاب را یک ضایعه بزرگ فرهنگی خوانند. روحش شاد و یادش گرامی باد!

قابل یادآوریست که زنان هنرمند افغانی با وجود امکانات ناچیز و شرایط محدود برای انجام کارهای هنری، توانسته اند خدمات شایسته بی را برای مردم کشور خود انجام دهند و آثار هنری ارزشمندی را به یادگار بگذارند.





## حکایت

۱۴۰۹

روزی پادشاهی سنگی نسبتاً بزرگ را بر گذرگاهی باریک قرار داد به گونه ای که ارابه ها، سواران و حتی پیاده ها برای گذر از آنجا مشکل داشتند. خود نیز به کمین نشست تا و اکشن مردم را ببیند. مدت‌ها گذشت همه با مشکل از کنار سنگ رد می‌شدند و فقط به اعتراض و دشنام اکتفا می‌کردند. روزی پیرمردی روسایی از آنجا رد می‌شد و سنگ را دید. کوله بارش را زمین گذاشت و با زحمت زیاد سنگ را جابجا کرد و جاده را باز نمود ... ناگهان متوجه کیسه ای در زیر سنگ شد. کیسه را باز کرد . نامه ای بود و مقدار زیادی سنگهای قیمتی. در نامه نوشته شده بود این پادشاه کسی است که به جای دشنام و اعتراض، زحمت عوض کردن اوضاع را به خود می‌دهد.

مردی متوجه شد که گوش همسرش سنگین شده و شنوازی اش کم شده است. به نظرش رسید که همسرش باید از آله شنوازی استفاده کند ولی نمی‌دانست این موضوع را چگونه با او درمیان بگذارد. به این خاطر، نزد دکتور رفت و مشکل را با او درمیان گذاشت. دکتور گفت: برای اینکه بتوانی دقیقت را من بگویی که میزان ناشنوازی همسرت چقدر است، آزمایش ساده ای وجود دارد. این کار را انجام بده و جوابش را به من بگو. ابتدا از فاصله ۴ متری با صدای معمولی، مطلبی را به او بگو. اگر نشنید، همین کار را در فاصله ۳ متری تکرار کن. بعد در ۲ متری و به همین ترتیب تا بالاخره جواب بدده. آن شب همسر آن مرد در آشپزخانه سرگرم تهیه نان شب بود، مرد با صدای معمولی از همسرش پرسید: عزیزم، چه پخته ای؟ جوابی نشنید بعد بلند شد و یک متر به سمت آشپزخانه پیش رفت و همان سوال را دوباره پرسید و باز هم جوابی نشنید. باز هم پیش رفت و به دروازه آشپزخانه رسید. سوالش را تکرار کرد و باز هم جوابی نشنید. این بار پیشتر رفت و درست از پشت همسرش گفت: عزیزم چه پخته ای؟ همسرش گفت: مگر کر هستی؟! برای چهارمین بار می‌گوییم : شوربا اما نمی‌شنوی.

بلی! خانمش مشکل ناشنوازی نداشت بلکه مشکل در شنوازی خود او بود، ممکن است آن طور که ما همیشه فکر می‌کنیم، مشکل از ناحیه دیگران نباشد؛ شاید مشکل در خودما باشد.



# خدمات بانکی غضنفر بانک

غضنفر بانک با استفاده از همکاریهای بانک مرکزی، در نظر دارد خدمات بانکداری را در هر نقطه کشور و جهان برای مشتریان خویش فراهم نماید. در حال حاضر غضنفر بانک دارای ۱۰ نمایندگی در ۷ ولایت کشور می باشد، همه این بخش‌ها باهم در ارتباط هستند. مشتریان می توانند برای انجام معاملات مالی خود از هر بخش غضنفر بانک استفاده نمایند.



## غضنفر بانک هرجا و هر لحظه با شماست



finance products within non-Muslim clientele is great. Having worked for an Islamic Financial services firm in the USA for about 5 years, I learned that our initial focus was to respond to the needs of Shari'ah compliant target market segment, to quickly build up the critical mass for successfully breaking even within budgeted time. However, in our second stage of sales development we opened our doors to a wider audience.

As an Islamic Finance firm progresses forward to become a global leader, it will have no choice except to open its doors to a bigger customer base and offer Shari'ah compliant products and services for non-Muslim clients as well, focusing on offering the best of breed financial products and services which are ethical, transparent, offer the best features and benefits to the customer, is easy to use with the best customer convenience features and are offered by the best trained relationship managers and maintained by best quality customer service professionals.

All the objectives of a just and fair economic order must be respected when designing the products, as too much focus on structuring complex contracts only adds to customer inconvenience and also increases the risk factors for the Bank. New thinking is required by the Shari'ah scholars who have a sound grounding in the banking business in general as to how to incorporate the product features based on consumer protections learned over 300 plus years of conventional banking business experience into Islamic Banking contracts in order to promote simplification and standardization of Islamic Finance contracts.

**Shah Fahad Yousufzai:** So many non Muslim customers are coming and inquiring about ethical/ Islamic Banking. Prohibition of interest is not limited to Islam it is prohibited in Judaism and Christianity. References are as under;

Exodus 22:25, Leviticus 25:35-36, Deuteronomy 23:20, Psalms 15:5, Proverbs 28:8,

Nehemiah 5:7 and Ezakhiel 18:8,13,17 & 22:12

"Thou shall not lend upon usury to thy brother; usury of money, usury of victuals, usury of anything that is lent upon usury." [Deuteronomy 23:19]

According to my opinion usury/ interest is the factor of economic instability in the west. We have seen the side effects of usury in the current past liquidity crunch and financial instability in the west. Let's eradicate usury from financial system through Islamic financial system.

**“The funds of Islamic banking window cannot be comingled with conventional fund. There should be a proper segregation in software for both conventional and Islamic Banking under same umbrella”**

**Abbas Yousafzai:** Since many people feel that banks have significantly contributed to the economic crises, individuals of all religions and communities are looking out for alternatives. The ethical principles of Islamic Finance are seen as offering a more sustainable alternative to profit oriented conventional banking. Islamic products are differentiated from the conventional products by their nature of transparency and provision for narrower profit margins than conventional ones. Islamic products do not charge interest and while conventional products are biased to the seller, Islamic finance levels the ethics between the two parties. Islamic accounts

comply with Sharia law that prohibits investing in any enterprises involved with alcohol, gambling, tobacco or pornography and thus attracts not only Muslims but any individual seeking socially responsible investments. In many non-Muslim countries, including the UK, France, Japan, Hong Kong and Singapore Islamic finance is being encouraged as it is a type of ethical finance that is attractive to a lot of people.

**Muhammad Adeel Ashraf:** Non Muslim clientèle has already started to opt for Islamic Finance because of its key features. One can earn more than expected return on its money placed with the Islamic Bank, and similarly is sure of the maximum payout in case of financing availed from an Islamic Bank.

**Ade Fauzan :** Islamic finance products positioning in the financial industry is products that is structured in principle of fairness, transparent and mutual benefit for both bank and its customer. This is positioning is boosted when the financial crisis hit most of finance industry all around the globe, complaining that conventional finance is basically fragile due to its principles that is based on negative attitudes which are greedy & unfairness.

Therefore, as long as Islamic finance products is able to answer the industry 'call' meaning the product suite is complete and fulfill customer's need, then the Islamic finance products will grow bigger and faster

The views might be personal opinion of experts and not necessary represent their company policy or opinion.

If you like you appear as the expert in this section, please send us request at info@gif-magazine.com. gif



Reports

Opinion

Books

Events

For free quotation please contact us on 0144(0) 207 809 8201 or email us on marketing@gfmagazine.co.uk [www.globalislamicfinancemagazine.com](http://www.globalislamicfinancemagazine.com)






restricts to Sharia compliant financing. Although Islamic Finance is considered a risky proposition on basis of its profit & loss sharing deals, but asset backed nature of these deals has shown resilience in the recent financial down turn experienced across the globe. Some products of Islamic Finance such as Home Musharka & Car Ijara provide more attractive features to Customers when compared with the products of Conventional Banking.

In Pakistan, all major conventional banks have formed Islamic Banking setups. This has proven successful for many of these banks. The best example is Bank Alfalah Limited where a full fledged Islamic Bank is being carved out of the conventional banking setup on basis of its sound performance.

**Ade Fauzan:** Sure, most of the existing Islamic windows established by conventional banks are not based on faith/religious approach. They are established to provide an additional service to Muslim clients or to offer a variety of products for general clientele. But I do realize that the Islamic windows of this type are often criticized because they cannot reflect the true Islamic spirit. It is argued that such windows are established purely for commercial objectives which aim at capturing the Islamic market. The main business of these conventional banks is still based on interest and is intended to remain operative for good, but only a small part of their activities is claimed to be run on Islamic principles. If a conventional bank opens an Islamic window and it is ensured that all the requisites for a true Islamic window are fulfilled.

#### What is the best way to promote Islamic finance products to increase the sales across retail sector?

**Furqan Ahmad:** It has to be a multipronged advertising campaign, utilizing various news, radio, and e-marketing media, like you would utilize when marketing any high quality brand banking product or service. But I would emphasize those channels which offer opportunities for direct face to face sales contact and phone selling activities, as these involve convincing the customers to buy your products at several different levels. It is also easier to do detailed FSENA – Financial, Spiritual, and Ethical Needs Analysis, before recommending products and services. Proof of the pudding is in the eating, therefore, truly Shari'ah compliant banking will be able to promote justice and fairness by improving the quality of lives and providing more equitable financial choices to the people all over the world through equity participation, risk sharing and fair financial dealings. Financing need of the people is a taken for granted reality of life when majority cannot afford to buy homes and cars for cash. Therefore financing should be allowed under a just financing contract which appreciates the realities of inflation and time value of financial business transactions while meeting the

true Shariah objectives of economically just and fair financial dealings having tradable assets or services involved in the financing process. Only when the people see the benefits translate into their daily lives, will then the banks be able to best promote Islamic finance products to increase the sales across retail sector for the long term and for good.

Islamic finance does not allow financing the anti-social and unethical businesses such as gambling, alcoholic liquor, and nightclubs. Social investment and Green Funds are based on promotion of socially and environment friendly businesses. In this respect, Islamic Finance is clearly ahead of the recent surge in ethical finance and socially responsible finance. Islamic financial institutions, because of their active involvement and knowledge of the nature of businesses of their clients, are in a better position to detect and prevent the channelling of depositors' money for financing highly risky anti-social activities. The financing it provides is mostly asset-based, whereby the Islamic bank knows the actual utilization of funds due to the very nature of its structured modes of finance. Furthermore, Islamic banking stimulates real sectors in the economy, performs the critical function of mobilizing savings, and intermediates them for investment to generate growth and alleviate poverty. To the extent the poor and low income groups are able to participate and benefit from the fruits of economic growth these excluded classes would then have little incentive to indulge in creating disorder, violence and terrorism. Therefore, the discouragement of economic exclusion, poverty, and social vulnerability will promote wider acceptance of Islamic finance products amongst the masses.

**Shah Fahad Yousufzai:** There are two major factors to really increase the sales of retail products in Islamic Banking;

- a) Sharia compliancy
- b) Pricing

In the muslim society it is important that retail products along with all others must be sharia compliant. Islamic Banking retail officer and marketing staff can convince people in Islamic society for retail products to enhance business only if the features and process flow are according to Sharia.

In World Islamic retail Banking conference previous year in Dubai, all the participants and experts were agree that pricing is one of the major factors while launching retail products in Islamic Banking. Conventional banks are already practicing retail banking products with same features. To compete with conventional banks in the market, Islamic Banks should focus on pricing.

**Abbas Yousafzai:** In the present times Islamic Finance is being looked as an alternative to conventional finance owing to the fact that during the recent turmoil Islamic

Finance was holding firm. The growth in demand for Islamic Products has been phenomenal but the untapped potential is still huge. Islamic Finance can boast of a full pledge product menu, be it Retail or Commercial banking products. The opportunity to increase sale of Islamic Products is two fold. Firstly via dedicated Islamic Banks who are catering to a specific niche which is primary faith based customers. However, given the attraction these products have had to customers who are not interested in the faith aspect but only the ethical and transparency part comes the role of conventional banks. Using existing conventional banking sales platform to cross sell Islamic products as well will tremendously build awareness and sales. Most of the conventional banks offering retail banking products have large teams selling cards/ mortgages and personal loans. The right training and product knowledge is a better option rather than a dedicated team for selling the products. This will optimize resources. The right above and below the line activity featuring the correct pricing and structure with convenience to customers which can bring in value for all will be a hot sell across the markets.

**Muhammad Adeel Ashraf:** The best way to promote is to highlight the features that are not being offered by Conventional Banking. Sharia principles do not allow receipt of rental/installment of Home Musharka facility until Customer starts using the premises. Similarly, loss is to be born by the Bank in case of any deterioration in value of the asset whereby Customer honored its all duties as user of the asset.

**Ade Fauzan:** The first and the most important way to promote Islamic finance products is the socialization/introduction of product structure to the market and the socialization/introduction should be in the form of benefit perspective instead of faith approach. Secondly, do not try to brand your product with Arabic/Islamic label, it will be alienated your product from the big chunk of the finance industry.

#### What is the potential of Islamic finance products within non-Muslim clientele?

**Furqan Ahmad:** The risk and reward characteristics of Islamic banks are unique due to the nature of profit and loss sharing arrangements. Islamic banks treat depositors as investors distributing profits or losses from ventures according to shared risk taken by the parties. As the foundation of Islamic banking is based on ownership in tangible assets and debt free instruments, this set-up creates a compelling incentive for the bank, the depositor, and the business entity to leave no stone unturned in order to make every investment as highly profitable as possible which is in their mutual benefit and which in turn benefits the whole economic society, be it Muslim or non-Muslim. There is in fact a worldwide move towards ethical banking therefore the potential of Islamic

**This is a combined interview from key players of Islamic finance. It is published in GLOBAL ISLAMIC FINANCE MAGAZINE, Feb 2010 edition.**

In this months Questions and Answers session, we answer your queries on Islamic banking and marketing of the Islamic finance products.

**Ade Fauzan**

Senior Manager, Syariah Product Development  
PermataBank - Indonesia

**Muhammad Adeel Ashraf**

Manager Credit  
-Islamic Banking Group  
Bank Alfalah Ltd  
Lahore

**Furqan Ahmad**

Islamic Banking Division  
ADCB - Meethaq,  
ADCB Head Office,  
Abu Dhabi-UAE

**Abbas Yousafzai**

Head of Islamic Banking  
-(Retail Banking)  
ABN AMRO Bank N.V.  
Dubai, UAE

**Shah Fahad Yousufzai**

Head of Islamic Banking  
Ghazanfar Bank Kabul,  
Afghanistan

**Is it wise for conventional banks to start up Islamic banking?**

Furqan Ahmad: Yes it is an extremely wise move for a conventional bank because of many reasons. First, it will be able to retain that portion of its customer base which it would have otherwise lost to competing Islamic Banks. Second, it will have the advantage to cut down on conceptual design till project launch timeline, as it is not reinventing the wheel in terms of process and core banking systems; rather it is benefiting from the lessons learned by the Bank from its past conventional banking experiences and applying its best practices to Islamic Banking business product management, back office operational process management, work flow systems, sales distribution and after sales customer service. A bank having 40 branches, for example, can launch from day one with 40 branches offering Islamic Finance products. In contrast, a newly launched Islamic Bank will have to start with a smaller number of branches and take a longer time and more investment to build itself up.

Islamic Banking can be an ethical solution for preventing future financial crises in the Banks, due to its reliance on mostly tangible asset backed transactions, avoidance of sub-prime securities and financial leverage from hybrid products, derivatives and associated creative accounting practices. Investors in Islamic investments have an implicit right of information on the use of their funds and the nature and performance of underlying assets. The comfort level of investors through this transparent guarantee on the proper utilization of their funds is a clear advantage in Islamic Banking. Scholars at the Anderson Graduate School of Management, University of California, have pointed out that, "Islamic finance will be less prone to inflation and less vulnerable to gambling-like

speculation, both of which are fuelled by the presence of huge quantities of debt instruments and derivatives".

Until recently UAE has had 22 local banks, 27 foreign banks, two specialized banks and 65 representative offices of other foreign banks. Islamic banks have become an increasingly important part of the UAE banking system and have increased their share of total bank assets, from 8.8% at the end of 2002 to 13.4% at end of the first quarter of 2008 (as per newspaper reports). The significance of Islamic banking was further underlined as major banks formed Islamic banking windows or converted into Islamic banks, like EBI formed Emirates Islamic Bank by converting its subsidiary, Middle East Bank. New Islamic banks launched were Noor Islamic Bank in 2007 and Al-Hilal bank and Ajman bank in 2008 and other recent conversions included Dubai Bank and National Bank of Sharjah (now SIB).

The UAE Central Bank treats Islamic banks under Federal Law No. 6 of Islamic Banks and Financial Institutions 1985. The law sets requirements for Islamic banks and allows them to provide finance using Islamic modes of finance which often involve purchase and sale/lease of goods and assets as well as establishing subsidiaries or taking equity in existing firms. In addition, Islamic banks' financial operations are not subject to double taxation. Beyond this, the Central Bank takes a neutral position on Islamic finance and allows competition between Islamic and conventional finance activities. Industry estimates have shown that market share of Islamic finance in the UAE could reach 50% by the year 2020.

Shah Fahad Yousufzai: Yes, this is need of the hour to come up with Islamic Banking window. Many people in the society don't

want to involve their money in un-ethical or conventional Banks. So to solve the financial matters of those people, it is necessary for conventional banks to facilitate all. The funds of Islamic banking window cannot be commingled with conventional fund. There should be a proper segregation in software for both conventional and Islamic Banking under same umbrella. Lending the fund of Islamic Banking window in conventional banking should be according to Sharia. Islamic modes of finance should be practiced according to the true spirit of it. Conventional Banks with Islamic Banking window needs Sharia and Islamic Banking experts for the above mentioned practicing in a true way.

Abbas Yousafzai: The requirement for Islamic Products is a demand driven phenomena. Other than the religious belief, transparency, the ethical appeal coupled with commercial viability, make these products attractive to all. For conventional banks not venturing in this segment in the present times will deny them the opportunity of diversification, its revenue stream, restrict its new product launch opportunity to existing clients and will deny them from acquiring a new target market altogether who are only keen on Islamic products. Traditional Conventional Banking clients will not close relationships with conventional banks but are always on the look out for products that make commercial sense. Given the recent financial chaos in the industry in the last couple of years, demand for ethics and transparency is now a common phrase. Islamic Banking provides the alternate and any institution with a growth and retention plan will venture into it.

Muhammad Adeel Ashraf: Islamic Finance is attractive for conventional banks for many reasons. It enables them to increase their customer base by tapping clientèle which

who applied every technique but the seed remained as it was even though a month has passed since it was sown. This Minister was also sorry to note that the other 5 Ministers talked about the growing plants at their homes from the Seeds given to them by the King. The Minister who had trouble with his Seed became more upset after hearing from other Ministers and started considering him being highly unlucky. The wives of the Minister and his friends suggested to him several times to sow another Seed and grow a plant or bring another plant for showing to the King in order to avoid embarrassment. They argued that the King is not monitoring his Seed and he will not know if any change occurred in it. However, the Minister did not agree with them. His response to all such suggestions was that the King has trusted him with something and he will never betray the King trust even if that may cause the Minister embarrassment and ouster from the Position that the King has given him in his Administration.

Two months passed by and the status of the seed given to the young Minister remained the same. The King finally called all the Ministers to his palace for selecting the future King. They were supposed to take the plants grown out of that special seed in pots to the Palace to show them to the King. On that particular Day, every Minister was carrying big sufficiently grown plants in pots along with them to the Palace of the King and all of them were very happy except the young Minister who in his pot was carrying nothing but that un-grown Seed. The other five Ministers laughed and joked with the young Minister over his failure but the young Minister remained firm by saying that it is Ok as he does not have any desire to be the future King.

The King arrived late. He looked very sick and old. He briefly checked all the plants

brought by the 5 Ministers from the seeds given to them by the King about 2 months ago. The King showed his satisfaction over the pains taken by these Ministers with Plants and thanked them for their hard work. Finally he asked the young Minister about his plant. The Minister answered him that despite of his best efforts the seed given to him did not grow into a plant. The young Minister expressed his apologies for his failure on the task given to him by the King. The King smiled and said a few comforting words for the young Minister saying that he is still young and will learn more in due course while the other ministers are old and experienced so such minor failures should not upset the young Minister.

The Lunch was served and finally the time came when the King was to announce his lucky successor. Prior to his announcement of the SUCCESSOR the King stood and said that the 6 Special Seeds given to the 6 Ministers were really very special as they all were..... DEAD SEEDS and were not capable to grow. The King added that the plants brought to this palace today were all the plants from changed seeds and NOT from the seeds given to the ministers by me. The King further added that it means that ONLY ONE PERSON among the 6 has not lied to me. Only ONE PERSON has remained HONEST and only that person deserves to become my SUCCESSOR. The King while addressing directly to the young Minister said that come forward my CHILD as you shall be my worthy successor as you are the only one worthy of TRUST and worthy to become the KING.

The lesson of the story is that if a PERSON remains HONEST, TUSTWORTHY, TRUTHFULL and LOYAL no matter what ever is the circumstances ONLY that PERSON shall become successful in life.

## Story of a King and his Ministers

Selection: M. Jawaid Iqbal Khalil  
Member of Ghazanfar bank supervisory Board

Long time ago there lived a King who ruled over a small Kingdom. The population living in that Kingdom was very happy due the policies of the King. The King was helped by 6 Ministers who were responsible for running day to day affairs of the Kingdom. King was exceptionally kind hearted but firm in his dealings and looked after his people very well. The only sad part of his rule was that he did not have any children although he has married many women. The King was getting old without an heir apparent or a Crown Prince which was very upsetting for his people and the King himself.

During those days of uncertainty the King suddenly announced that he will choose one of his Ministers to become King in his place after his death. He also declared that he will take a test from the Ministers for this purpose and invited them to his Palace. He handed each Minister a

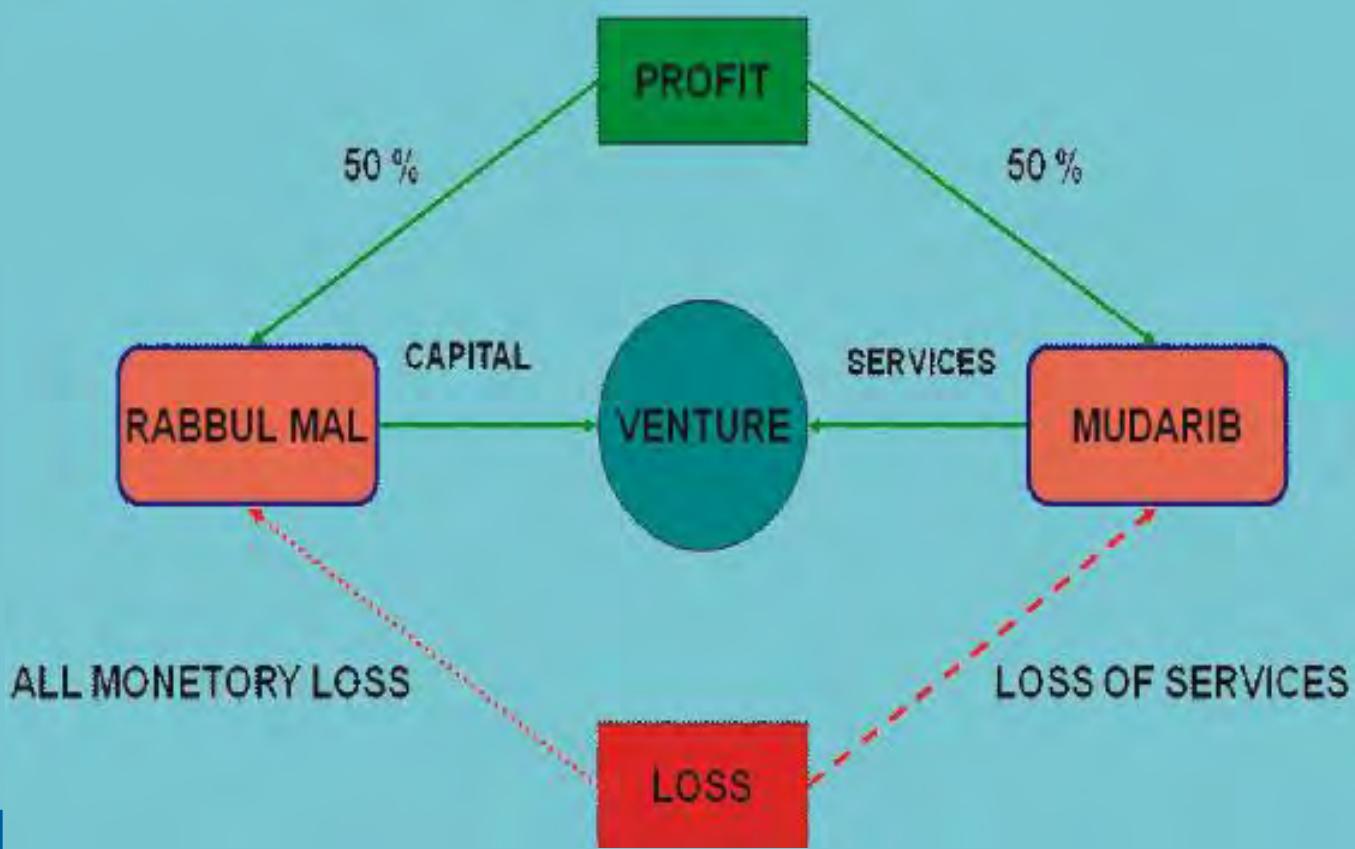
special seed of a Plant with instruction for sowing the seed in their houses and looking after the seed and the plant once it grows out of the seed. After two months the Plant of this special seed was to be inspected by the King and the Minister with the best Plant was to be announced the future King of the Country. The Ministers were also supposed to attend to their normal duties while raising the plant.

All the Ministers took the Seeds given to them by the King to their respective Homes and sowed these seeds according to the given instructions. One Minister who was the youngest of all was very keen to see the seed grow and looked after watering and soiling of the seed himself. However, he felt sorry to see that even after the passage of two weeks the Seed did not grow at all and remained in the same condition when the day it was sown. He called for specialist Gardeners



- However in case the parties have entered into Mudarabah without mentioning the exact proportions of the profit, it will be presumed that they will share the profit in equal ratios.(50-50)
- Some incentives may be given to the Mudarib.
- Apart from the agreed proportion of the profit, the Mudarib cannot claim any periodical salary or a fee or remuneration for the work done by him for the Mudarabah.

## MUDARABA



# Mudarabah Structure

**Shah Fahad Yousufzai**  
Head of Islamic Banking

Ghazanfar Bank- Islamic Banking is using the following staructure for Mudarabah pool of fund and its utilization.

- The investment comes from the first partner who is called “Rab-ul-Mal” (Investor)
- The management and work is an exclusive responsibility of the other, who is called “Mudarib” (Working Partner)
- Profit is shared as per agreed ratio
- In case of Mudarabah all direct losses are borne by Rab-ul- Mal and indirect losses to Mudarib.

The Structure is based on the principle of Mudarabah and is strictly in conformity with the rules of Islamic Shariah. On agreeing to become an account holder, the customer enters into a relationship based on Mudarabah with GHAZANFAR BANK-Islamic Banking.

Under this relationship:

- The Bank is the Manager (Mudarib) of the funds deposited by the customers.
- The Customer is an Investor (Rab ul Mal), and



- The bank allocates the funds received from the customers to a deposit pool.
- These funds from the pool are utilized to provide financing to customers under Islamic modes that include, but are not restricted to, Murabaha, Diminishing Musharakah and Ijarah etc.
- It is necessary for the validity of Mudarabah that the parties agree, right at the beginning, on a definite proportion of the actual profit to which each one of them is entitled.( Our pre determined ratio is 60-40)
- They can share the profit at any ratio they agree upon.